

U POČETKU STVORI BOG

Januar, februar, mart 2013.

Sadržaj:

1. Isus Hristos, Stvoritelj neba i zemlje	5
2. Stvaranje: oblikovanje sveta	13
3. Dovršenje stvaranja	21
4. Stvaranje kao biblijska tema	29
5. Stvaranje i moral	37
6. Stvaranje i pad u greh.	45
7. „Kao kroz staklo u zagoneci“	53
8. Isus Hristos hrani i održava svet	61
9. Brak – dar iz Edema.	69
10. Pristavska služba i životna sredina	77
11. Subota – dar iz Edema.	85
12. Stvaranje i jevanđelje	93
13. Novo stvaranje.	101

U POČETKU STVORI BOG

Autor: L. Džejms Gibson

Broj 1/2013.

Priprema:

Hrišćanska adventistička crkva, Odeljenje za subotnu školu

Odgovara:

Igor Bosnić, Beograd, Radoslava Grujića 4

Prevod: Milan Šušljic

Lektura: Mirjana Đerić

Izdaje:

TIP »PREPOROD«, Beograd

Za izdavača:

Dragan Pejovski,

11000 Beograd, Radoslava Grujića 4

Tabele zalaska Sunca priprema mr Radomir Grujić

Štampa: »Euro Dream« Nova Pazova, 2012.

Tiraž: 1300

Na osnovu mišljenja Republičkog sekretarijata za kulturu SRS broj 413–133/72–02 od 19. III 1973. godine oslobođeno plaćanja osnovnog poreza na promet

UVOD U POČETKU

Otvorite Bibliju i pronađite prvo poglavlje Prve knjige Mojsijeve. Odmah ćete zapaziti da samo jedna tema zaokuplja nadahnutog pisca. Ovde se ne pominje da će Hristos umreti na krstu za naše grehe, da će vaskrsnuti iz groba u telu ili da će ponovo doći. Ne govori se o stanju mrtvih, ni o danu pomirenja, pa čak ni o svetkovanju sedmog dana, subote.

Prve reči Biblije ne iznose ova učenja jer ona, kao i sve istine koje iz njih proizlaze, ne vrede nimalo ako nemamo na umu ono o čemu ovaj početak govori: „U početku stvori Bog nebo i zemlju!“

Stvaranje je doista osnovna tema Biblije. Sva ostala biblijska učenja – o utelovljenju, o krstu, Drugom Hristovom dolasku, itd. – čvrsto su utemeljena na istini da je ovaj naš svet stvorio Gospod.

Upravo zato se stvaranje pojavljuje ne samo na početnim stranicama Biblije, već i u svih pet knjiga Mojsijevih, u proročkim knjigama, u Psalmima, Jevanđeljima, poslanicama, Delima i u Otkrivenju. Gotovo uvek teološki kontekst zahteva da se ti izveštaji uzimaju doslovno.

Na primer, Pavle piše da je smrt carovala „od Adama tja do Mojsija i nad onima koji nisu sagriješili prestupivši kao Adam, koji je prilika Onoga koji šćadijaše doći.“ (Rimljanima 5,14) Pavle ne samo da povezuje doslovnog Adama sa doslovnim Isusom, već kontekst Poslanice Rimljanima povezuje sa planom spasenja, s osnovnom doktrinom koju shvatamo u njenom doslovnom smislu: mi smo grešna bića koja se suočavaju sa večnom propašću ili sa večnim životom – doslovno.

I sam Hristos navodi tekstove iz prvog i drugog poglavlja Prve knjige Mojsijeve: „A on odgovarajući reče im: nijeste li čitali da je onaj koji je u početku stvorio čovjeka, muža i ženu stvorio ih? I reče: zato ostaviće čovjek oca svojega i mater svoju i prilijepiće se ženi svojoj i biće dvoje jedno tijelo.

Tako nijesu više dvoje, nego jedno tijelo; a što je Bog sastavio, čovjek da ne rastavlja.“ (Matej 19,4-6) Ako je Isus doslovno shvatao izvještaj o stvaranju, zar ne bi bilo nerazumno da ga mi drukčije tumačimo?

I naše ime, adventisti sedmog dana, svedoči o šestodnevnom stvaranju. Iako i među nama ima nekih koji bi želeli da ugrade evoluciju u našu teologiju, mi znamo da je to nemoguće jer bi se time poništilo sve u što verujemo i što propovedamo. „Darvinista sedmog dana“ nije i ne može da bude adventista sedmog dana.

Prema tome, biblijske pouke za ovo tromesečje razmatraju učenje o stvaranju kakvo je objavljeno u prvom i drugom poglavlju Prve knjige Mojsijeve, te uticaj tog učenja na ostala naša verovanja – na moral, greh, brak, pristavsku službu i druge. Iako polazimo od pretpostavke da je izvještaj doslovan, pouke u toku ovog tromesečja više će puta ponoviti zašto moramo da ga shvatimo doslovno ili će, u protivnom, veliki deo naših osnovnih verovanja biti doveden u pitanje.

Uzmimo za primer jevanđelje. Po evolucionističkom modelu, Gospod bi se utelovio u visoko razvijenog hominida, nastalog putem surovog i bolnog ubilačkog ciklusa prirodnog odabiranja, i to sve zato da bi ukinuo smrt, „poslednjeg neprijatelja“ (1. Korinćanima 15,26). Međutim, kako bi smrt mogla da bude neprijatelj ako je to jedno od Božjih izabranih sredstava za usavršavanje čoveka, za njegovo razvijanje? Stvoritelj bi morao da odbaci mnoštvo neuspelih proizvoda svoje stvaralačke moći (*homo erectus*, *homo heidelbergensis*, *homo neanderthalensis*) da bi konačno proizveo jednog po svom obličju – *homo sapiens*. Kada bi evolucija bila tačna, onda bi Isus došao da spase čoveka od procesa kojim se sam Bog poslužio da ga stvori, a to bi bilo apsurdno!

Na osnovu toga možemo videti da mešanje biblijskih istina sa nebiblijskim shvatanjima dovodi do logičkih besmislica kojih se mora kloniti svaki iskreni tragalac za istinom. Dok budemo prolazili kroz ovo tromesečje, pronaći ćemo još mnogo više objašnjenja zašto je doslovno straranje za šest dana bitno za sve što verujemo, i zašto je prihvatanje kompromisa na tom području razorno za sva naša verovanja i naš identitet.

L. Džejms Gibson je direktor Instituta za geološka istraživanja (Geoscience Research Institute, www.grisda.org) iz Loma Linde u Kaliforniji. Napisao je mnogobrojne članke o odnosu Božijeg stvaranja i nauke.

ISUS, STVORITELJ NEBA I ZEMLJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 1,1; Jevrejima 11,3; Psalam 19,1-3; Jovan 1,1-3.14; Kološanima 1,15.16; Jovan 2,7-11.

Tekst za pamćenje: „U početku stvori Bog nebo i zemlju.“ (1. Mojsijeva 1,1)

Sve što postoji mogao je da načini samo neko ko je veći od onoga što je stvorio. Prema tome, samo Biće veće od svemira moglo je da stvori svemir, a to Biće je Bog koji se otkriva u Bibliji, Bog kome služimo zato što je, između ostalog, i naš Stvoritelj.

Osim toga, vidimo da je taj Bog Stvoritelj svemira, Onaj koji je milijarde galaksija razasuo po nebeskim prostranstvima – Onaj isti Bog koji je došao na Zemlju da živi među nama kao ljudsko biće i, što nas još više zadivljuje, preuzeo na sebe kaznu za naše grehe.

Ponekad čujemo da je nešto „suviše dobro da bi bilo istinito“. Zaista, šta bi moglo da bude bolje za nas kao grešna bića u palom, grešnom svetu, nego da znamo prekrasnu istinu o ljubavi našeg Stvoritelja, ljubavi koja je bila tako velika da je došao na Zemlju u liku Isusa Hrista i povezao se sa svakim od nas vezama koje se nikada neće raskinuti?

S obzirom na tako prekrasnu istinu, kako da proživimo život?

„U početku stvori Bog nebo i zemlju.“ (1. Mojsijeva 1,1)

Mnogo se dubokih istina krije u ovom jednostavnom tekstu, a jedna je od njih ta da i svemir ima svoj početak. Iako nam ta zamisao možda danas ne izgleda tako radikalna, ona se protivi dugotrajnom verovanju da je svet oduvek postojao. Tek je u dvadesetom veku, sa pojavom teorije o „Velikom prasku“, mišljenje da i svemir mora imati svoj početak počelo da stiže pristalice. Sve do tada mnogi su verovali da je svemir oduvek postojao. Mnogi ljudi su se protivili zamisli da je svemir stvoren zato što je ona upućivala na Stvoritelja. (U stvari, sam naziv „Veliki prasak“ nastao je iz podsmevanja ideji o stvaranju!) Međutim, dokazi da je svemir imao svoj početak postali su tako snažni da su ih prihvatili skoro svi naučnici, bar za sada. Naime, naučni pogledi, čak i oni za koje se smatralo da su neoborivi i nedodirljivi, često se menjaju i odbacuju!

Čitajte tekst u Jevrejima 11,3. Šta nam on govori o Bogu i o stvaranju svemira?

Kao i tekst u 1. Mojsijevoj 1,1, tako je i tekst u Jevrejima 11,3 pun tajnovitosti i sadržaja koje naša sadašnja saznanja ne mogu da objasne. Međutim, izgleda da nam tekst ipak ukazuje na to da svemir nije oblikovan od prapostojeće materije. Svemir je stvoren silom Božje Reči, što znači da su i materija i energija dovedeni u postojanje Božjom silom.

Stvaranje ni iz čega poznato je kao stvaranje *ex nihilo*. Mi često pripisujemo ljudima stvaranje raznih predmeta, ali ljudi su nemoćni kada se radi o stvaranju ni iz čega. Mi možemo da menjamo oblik prapostojeće materije, ali nemamo snage da stvaramo *ex nihilo*. Jedino je natprirodna Božja sila mogla da to učini. To je jedna od najizrazitijih razlika između Boga i ljudi, koja nas podseća na to da i samo naše postojanje zavisi od Stvoritelja.

U stvari, glagol preveden sa *stvori* u 1. Mojsijevoj 1,1 dolazi od jevrejskog korena koji se upotrebljava jedino kada se odnosi na Božju stvaralačku delatnost. Samo Bog, a ne ljudi, može da obavi takvo delo stvaranja (Rimljanima 4,17).

RAZMISLITE: Zašto je natprirodni Stvoritelj, Onaj koji postoji izvan i iznad dela stvaranja, jedino logično objašnjenje za stvaranje?

„Nebesa kazuju slavu Božju i djela ruku njegovih glasi svod nebeski. Dan danu dokazuje i noć noći javlja. Nema jezika, niti ima govora, gdje se ne bi čuo glas njihov.“ (Psalam 19,1-3; videti i Rimljanima 1,19.20)

Na koji način ste iskusili istinitost ovih tekstova? Kako nam je savremena nauka pomogla da još više cenimo silu i mudrost Boga kao Stvoritelja?

Ne bi svaka vrsta svemira bila u stanju da podrži život. U stvari, izgleda da svemir mora da bude izuzetno dobro osmišljen da bi život u njemu mogao da nastane. Prvo, sastavni delovi svake materije – atomi – morali su da budu dovoljno stabilni da bi oformili stabilne materijalne predmete. Stabilnost atoma zavisi od sila koje drže delove atoma zajedno. Atomi sadrže naelektrisane deliće koji se međusobno privlače ili odbijaju. Sile privlačenja i odbijanja moraju biti pažljivo uravnotežene. Kada bi sile privlačenja bile suviše snažne, obrazovali bi se samo veliki atomi i ne bi bilo vodonika. Bez vodonika, ne bi bilo ni vode, a, u skladu s tim, ni života. Kada bi sile odbijanja bile suviše snažne, oblikovali bi se samo mali atomi, kao što su atomi vodonika, i tada ne bi bilo ugnjenika ili kiseonika. Bez kiseonika ne bi bilo vode i, prema tome, ni života. Ugljenik je bitan za sve nama poznate oblike života.

Atomi ne samo da moraju da budu stabilni, već moraju da budu u stanju da međusobno deluju jedan na drugoga da bi oblikovali mnoštvo različitih hemijska jedinjenja. Mora da postoji ravnoteža između sila koje drže molekule zajedno i energije potrebne da se razloži molekul i tako omogućuje hemijske reakcije od kojih zavisi život.

Precizna uređenost našeg svemira tako da može da podrži život izazvala je divljenje naučnika i navela mnoge od njih da donesu zaključak da je svemir tvorevina inteligentnog Bića.

Prema tome, svet je morao da bude mudro osmišljen da bi život uopšte mogao da postoji. Raspon temperatura je morao da pogoduje nastanku života; tako je i s udaljenošću od Sunca, brzinom rotacije i sastavom atmosfere. Svi ovi činioци morali su biti međusobno usaglašeni. Mnoge druge pojedinosti u svetu trebalo je pažljivo osmisliti. Zaista, Božja mudrost pokazuje se kroz ono što je stvorio.

SILA NJEGOVE REČI

Čitajte tekstove u Jeremiji 51,15.16 i u Psalmu 33,6.9. Osim mudrosti, koje druge Božje karakteristike su spomenute prilikom stvaranja? Kako su se one pokazale prilikom stvaranja? Pre svega, u čemu je ta istina značajna za nas?

Iako ne znamo tačno kako je Bog stvarao, ipak nam je rečeno da je to činio svojom moćnom rečju. Sva energija u svim delovima svemira ima svoje poreklo u Božjoj reči. Sva energija u svemiru dolazi od Boga. Celokupna sila gravitacije u svemiru, svako nebesko telo koje se kreće po svojoj putanji, svaka crna rupa, sve ima svoje ishodište u Božjoj sili.

Možda se najveća količina energije krije u samom atomu. Mi smo zapnjeni snagom atomske energije, razornom moći nuklearnog oružja koje malu količinu materije pretvara u ogromnu količinu energije. Ipak, naučnici nam govore da celokupna materija sadrži ogromnu energiju. Ako je mala količina materije u stanju da proizvede ogromne količine energije u nuklearnom oružju, zamislimo kolika se tek energija krije u materiji celog našeg sveta! Međutim, to sve nije ništa kada se uporedi s energijom uskladištenom u materiji celoga svemira. Zamislite Božju silu koja je stvorila svemir!

Mnogi naučnici veruju da je sve što je Bog učinio prilikom stvaranja bilo ograničeno „prirodnim zakonima“, ali se ta zamisao suprotstavlja Bibliji. Bog nije ograničen prirodnim zakonima, već je On odredio prirodne zakone. Božja sila nije uvek sledila pravila koja mi nazivamo „prirodnim zakonima“.

Na primer, jedan od osnovnih prirodnih zakona je zakon očuvanja materije i energije. Taj zakon kaže da ukupna količina materije i energije u svemiru ostaje konstantna. Međutim, kako bi se svemir mogao pojaviti ni iz čega kada bi se taj zakon poštovao bez izuzetka? Božja stvaralačka reč nije ograničena „zakonima“ nauke. Bog je suvereni vladar svega što je stvorio i slobodan je da ostvaruje svoju volju.

RAZMISLITE: Možete li da pojmite veličinu svemira? Razmislite o neverovatnoj sili koja je potrebna da se svemir dovede u postojanje. A onda, kada pomislimo da je Bog koji je sve to učinio isti Bog koji nas voli, koji je čak bio spreman da umre za nas, kako da ne crpimo ohrabrenje i snagu iz te zadivljujuće istine?

ISUS HRISTOS, STVORITELJ NEBA I ZEMLJE

**Čitajte tekst u Jovanu 1,1-3.14; Kološanima 1,15.16; Jevrejima 1,1.2.
Kako novozavetni pisci opisuju Stvoritelja? Šta sve proizlazi iz toga?**

Jovan govori o Isusu kao o Reči-Logosu i izjednačuje ga s Bogom. Još određenije, Isus je Onaj preko kog je sve stvoreno. U Jovanove dane, pojam *logos* je bio uobičajeni naziv za stvaralačku silu. Jovanovi čitaoci su bili upoznati s pojmom *logosa* kao stvaralačkog načela, i čak i kao stvoritelja. Jovan primenjuje ovu poznatu zamisao na Isusa, opisujući ga kao pravog Stvoritelja. Isus, utelovljeni Logos koji je živio među nama, bio je ne samo prisutan u početku, nego je i stvorio svemir. To znači da bismo prve stihove u 1. Mojsijevoj mogli i ovako da pročitamo: „U početku je Isus stvorio nebo i zemlju!“

Pavlove reči u prvom poglavlju poslanice Kološanima slažu se sa Jovanovim rečima kada Isusa Hrista identifikuje kao Stvoritelja. Preko Njega je stvoreno sve što je stvoreno. Pavle dodaje još dva atributa. Prvo, On je slika nevidljivog Boga. U svom grešnom stanju, mi ne možemo da vidimo Oca, ali možemo da vidimo Isusa. Ako želimo da saznamo kako izgleda Otac, treba da proučavamo život Isusa Hrista (Jovan 14,9). Drugo, Pavle naziva Isusa „prvorođenim.“ U ovom kontekstu naziv se ne odnosi na poreklo, već na položaj. Prvenac je bio glava porodice i naslednik imanja. Isus je bio prvenac u tom smislu jer je kao Stvoritelj i kroz svoje utelovljenje postao zakoniti poglavar ljudske porodice. Isus nije bio stvoreno biće, već je od večnosti bio jedno s Ocem.

Tekst u Jevrejima 1,1.2. ponavlja iste činjenice kao i onaj u poslanici Kološanima. Isus je postavljen za naslednika svega i preko Njega je svet stvoren. On je pravi predstavnik prirode svoga Oca, što je samo drugi način da se kaže da je obličje Oca.

Kako biste odgovorili kada bi vas neko zapitao: „Kako izgleda vaš Bog?“ Kako biste opravdali svoj odgovor?

Čitajte tekstove u Jovanu 2,7-11; 6,8-13; 9, 1-34. Šta nam ovi tekstovi govore o Božjoj stvaralačkoj sili?

Svako od ovih čuda daje nam uvid u Božju vlast nad materijalnim svetom koji je stvorio.

Prvo, koja vrsta procesa je vodu odmah pretvorila u vino? Nijedna od nama poznatih. Zaista, bio je potreban čin koji prevazilazi zakone prirode, bar zakone koje mi poznajemo, da bi se postiglo ono što je Hristos učinio.

Opisujući čudo sa ribom i hlebom, Jovan najpre govori o pet hlebova i dve ribe, a završava sa količinom dovoljnom da se nahrani mnoštvo ljudi, i još da preostane 12 korpi. Sva ta hrana je bila sačinjena od atoma i molekula. Na kraju, bilo je mnogo puta više atoma i molekula nego kada je Isus započeo da hrani mnoštvo. Odakle su došli dodatni molekuli, ako ne putem natprirodne Božje intervencije?

Osim toga, kakve fizičke promene su se dogodile kod slepog čoveka kada ga je Isus izlečio? Bio je slep od rođenja; njegov um nikada nije bio stimulisan da stvara slike na osnovu poruka koje je oko slalo preko vidnog živca. Prema tome, njegov mozak je morao da bude preoblikovan da bi mogao da prihvati dobijene nove informacije, da stvara slike i da tumači njihovo značenje. Zatim, nešto nije bilo u redu s njegovim očima. Možda su neki molekuli na fotoreceptorima bili loše sintetisani usled mutacije gena. Ili se rodio sa mutacijom gena koji upravljaju razvojem delova oka – mrežice, vidnog živca, sočiva itd. Ili je, možda, neka mehanička povreda sprečila normalan razvoj oka.

Bez obzira na pojedinosti vezane za slepilo ovog čoveka, Isusove reči su pokrenule molekule da obrazuju odgovarajuća jedinjenja, da stvore funkcionalne receptore, neuronske veze sa mozgom, tako da svetlost koja pada na oko oblikuje slike i da čovek dobije sposobnost da prepozna slike koje nikada pre toga nije video.

Divno je kad doživimo čudo, ali u čemu je onda opasnost od toga da veru temeljimo na čudima? Na šta, u stvari, treba da se oslanja naša vera?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Nauka nikada neće moći da objasni delo stvaranja. Koja nauka može da objasni tajnu života?

Teorija da Bog nije stvarao materiju kada je sazdao svet nema nikakvog temelja. Prilikom oblikovanja našeg sveta, Bog nije zavisio od prapostojeće materije. Sasvim suprotno tome, sve, materijalno i duhovno, pojavilo se pred Gospodom Bogom na Njegovu reč. On je sve stvorio sa svrhom. Nebesa i sva vojska njihova, zemlja i sve što je na njoj, predstavljaju ne samo delo Njegovih ruku, već su postali dahom Njegovih usta.“ (EGW, 8T 258.259)

„Kako je stvarao, Bog nikada nije objavio čoveku; nauka nije u stanju da istraži tajne Svevišnjega. Njegova stvaralačka moć je neshvatljiva koliko i Njegovo postojanje.“ (PP 113)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

1. Razgovarajte u razredu o svom odgovoru na završno pitanje pouke za nedelju.
2. Nauka govori o koincidencijama u okviru tzv. „antropskog principa“ (od grč. *anthropos*, „čovek“), tj. o neverovatno usaglašenoj ravnoteži prirodnih sila koje omogućuju postojanje čoveka. Ipak, zapazite šta izraz „koincidencija“ sugeriše. Ako ne verujete u Boga, morate da tu neverovatnu usklađenost pripisete slučajnosti, koincidenciji. Zašto je mnogo razumnije verovati da je ta usklađenost rezultat delovanja Boga Stvoritelja, umesto da je pripišemo slučajnosti?
3. Razmislite o ljubavi Stvoritelja koji je oblikovao Adama i Evu i stavio im na raspolaganje prekrasni dom u Edemu, iako je znao da će morati da strada i da umre na Golgoti od ruke ljudi koji je sam stvorio? Šta nas o Božjoj ljubavi uči Njegova odluka da ipak nastavi da stvara?
4. Kako se teorija o velikom prasku može uporediti s izveštajem o stvaranju u 1. Mojsijevoj 1,1? Može li veliki prasak da bude opis onoga što se dešavalo kada je Bog stvarao svet? Koje probleme vidite u toj zamisli? Zašto bi bilo opasno povezati našu teologiju s bilo kojom naučnom teorijom, posebno ako uzmemo u obzir kako često se menjaju naučne „činjenice“?

STVARANJE: OBLIKOVANJE SVETA

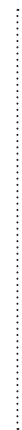

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 1,1-13; Isaija 45,18; 1. Jovanova 1,5; Otkrivenje 22,5; 2. Korinćanima 4,6; 2. Petrova 3,5; Jov 38,4-6.

Tekst za pamćenje: „Jer ovako veli Gospod koji je stvorio nebo, Bog koji je sazdao zemlju, načinio je i utvrdio, i nije je stvorio naprazno, nego je načinio da se na njoj nastava: ja sam Gospod i nema drugoga!“ (Isaija 45,18)

Naučnici se sve više dive pogodnosti naše planete za razvoj živih bića. To nije nikakvo čudo: planiranje i svrshodnost ističu se kroz čitavu Bibliju, počev od prvog poglavlja 1. Mojsijeve. Započinjući sa samom planetom, još neoblikovanom i nenastanjenom, Bog je proveo prva tri dana oblikujući svet za nastanjivanje, a poslednja tri dana puneći ga živim stvorenjima. Pouka za ovu sedmicu usredsređuje se na prva tri dana sedmice stvaranja.

Neki se teolozi ne slažu s idejom da bi Bog mogao da prirodi odredi neku svrhu, tvrdeći da je On jednostavno dozvolio materijalnom svetu da bude „sam svoj“ i da se razvija putem prirodnih procesa koji su verovatno bili u njega ugrađeni. To je zajednička tema među onima koji zastupaju razne oblike takozvane „teističke evolucije“. Ipak, takve zamisli se ne mogu uskladiti sa Biblijom. Svemir nema neku ugrađenu volju sam po sebi. Stvoreni svet nije potpuno nezavisan od Boga, već predstavlja od Boga izabranu arenu u kojoj On može da izrazi svoju ljubav prema stvorenjima koja je načinio.

„U početku stvori Bog nebo i zemlju. A zemlja bješe bez oblička i pusta i bješe tama nad bezdanom, i Duh Božji dizaše se nad vodom.“ (1. Mojsijeva 1,1.2) Šta nam ovi tekstovi otkrivaju o Zemlji pre nego što je Gospod započeo da stvara život na njoj?

Biblija započinje izveštaj o stvaranju, a sam izveštaj započinje izjavom da je Bog Stvoritelj. On zatim opisuje stanje sveta kada je Bog počeo da ga priprema za nastanjivanje. Izveštaj započinje napomenom da planeta već postoji, ali da je neoblikovana, nenastanjena, mračna i pokrivena vodom. Sledeći tekstovi opisuju kako je Bog prvo oblikovao svet u mesto pogodno za nastanjivanje, a onda ga napunio živim stvorenjima. Tekst nam ne govori tačno kada su nastali stene i voda na Zemlji, već jedino da svet nije uvek bio pogodan za život. Svet je postao pogodan za živa stvorenja samo zato što se Bog postarao da tako bude.

Šta nam tekst u Isaiji 45,18 govori o Božjim namerama prilikom stvaranja?

Kada je Zemlja nastala, bila je neprikladna za život. Biblija ništa ne govori o vremenu između prvobitnog stvaranja stenovite mase i vode planete i kasnijeg stvaranja životne sredine i živih stvorenja. Neki teolozi smatraju da su ova dva stvaranja vremenski povezana; drugi misle da je između njih mogao da protekne neodređeno dugačak vremenski period.

Jednostavna je činjenica da mi to ne znamo, ali da to uopšte nije važno. Kako god da je bilo, Bog je stvorio materiju koja sačinjava ovu planetu i onda, u vremenu koje je sam odredio i izabrao, stvorio je odgovarajuću životnu sredinu za svoja stvorenja. Osnovno je da se Gospod, koji nije zavisio od prapostojeće materije, poslužio materijom koju je u nekom trenutku već stvorio, materijom koja je u svom prvobitnom stanju bila *tohu va bohu* („bez oblička i pusta“). Zatim je, posle toga, silom svoje reči, Bog stvorio naš svet da se na njemu nastava.

NEKA BUDE SVETLOST

„I reče Bog: neka bude svjetlost. I bi svjetlost. I vidje Bog svjetlost da je dobra i rastavi Bog svjetlost od tame. I svjetlost nazva Bog dan, a tamu nazva noć. I bi večer i bi jutro, dan prvi.“ (1. Mojsijeva 1,3-5)

Šta nam ovi tekstovi govore o prvom danu stvaranja?

Mnogobrojni se zaključci mogu izvesti iz ovih tekstova. Prvo, svetlost se pojavila kao odgovor na Božju zapovest. Božja reč je odlučujuća u određivanju stanja u stvorenom svetu.

Drugo, svetlost je bila „dobra“. Mi se možemo pitati zašto tekst naglašava da je Bog „video“ svetlost. Zar postoji ikakva sumnja da Bog sve vidi? Ovde je važna činjenica da je svetlost koju je Bog načinio bila dobra, čak i u Božjim očima. Mi znamo da je svetlost dobra zato što ju je sam Bog ocenio kao takvu.

Sledeća činjenica jeste da je sam Bog odvojio svetlost od tame. I svetlost i tama se nalaze pod Božjom vlašću i nijedna od njih nema uticaja na Njegovu aktivnost i znanje (Videti Psalam 139,12). Bog je dao imena svetlom i tamnom delu vremena, nazivajući ih „dan“ i „noć“. Bog ima vlast da daje imena razdobljima vremena zato što je On Stvoritelj vremena. Kao suvereni Vladar vremena, Bog nije ograničen vremenom. Umesto toga, vreme zavisi od Boga.

Sledeća činjenica koju nalazimo u ovom tekstu jeste da postoji razdoblje tame i razdoblje svetlosti, koji zajedno sačinjavaju dan. Mnogo toga je bilo napisano o značenju pojma „dan“ u izveštaju o stvaranju. Mi ćemo o tom pitanju raspravljati kasnije, ali samo usput napominjemo da je prvi dan bio sačinjen od razdoblja mraka i razdoblja svetlosti, na isti način kao i dani koje poznajemo danas.

Osim toga, svetlost je jedna od pojava koje prate Božju prisutnost. Nije potrebno da pretpostavljamo da je svetlost bila izmišljena prvog dana stvaranja, jer je sam Bog postojao pre nego što je Zemlja bila stvorena i Njegova prisutnost je često bila povezivana sa svetlošću (1. Jovanova 1,5; Otkrivenje 22,5). Prilikom stvaranja, svetlost se pojavila na do tada mračnoj planeti.

Ipak, da li je moglo biti dana i noći pre nego što je Sunce bilo pomenu- to u izveštaju o stvaranju? Mojsije je svakako znao za vezu između Sunca i dnevne svetlosti. Međutim, uprkos tom očiglednom znanju, on piše o svetlosti i tami kada govori o prvom danu. Mora biti da mu je Bog dao saznanje o stvaranju koje mi sada ne razumemo, znanje koje se ne može prikupiti posmatranjem sadašnjeg sveta prirode. Zašto nas onda iznena- đuje da neke činjenice povezane sa stvaranjem moraju da ostanu tajna?

STVARANJE NEBA

„Potom reče Bog: neka bude svod iznad vode, da rastavlja vodu od vode! I stvori Bog svod, i rastavi vodu pod svodom od vode nad svodom i bi tako. I svod nazva Bog nebo. I bi večer i bi jutro, dan drugi.“
(1. Mojsijeva 1,6-8)

Bog je stvorio svod, odredio mu ulogu i dao mu ime, nebo. Uloga svoda, tj. neba, bila je da rastavlja vodu ispod svoda od vode iznad svoda. Mi danas u ovome prepoznajemo podelu neba na atmosferu, koja je deo naše životne sredine, i svemirski prostor iznad atmosfere, u kom se nalaze Sunce, Mesec i zvezde.

Izgleda da je atmosfera bila deo „neba“ oblikovanog u toku drugoga dana stvaranja. Atmosfera je sredina koja omogućava materiji da se uzdiže; voda može da se isparava i da ulazi u atmosferu, putem koje onda može da stigne u bilo koji deo Zemlje. Ona se potom vraća na površinu, bilo preko rose, kao što je opisano u 1. Mojsijevoj 2,6, bilo preko kiše i drugih oblika natapanja tla.

Bog je svod nazvao „nebo“, označavajući tako svoju vladavinu nad njime. Ovo imenovanje ukazuje na Božju suverenost nad prostorom. Prostor ne ograničava Božju delatnost na bilo koji način zato što ga je On stvorio i njime upravlja. Kao što je Zemlja osvetljena prvoga dana, stvaranje svoda bilo je dovršeno pre kraja drugoga dana, još jednog tamnog razdoblja večeri i svetlog razdoblja jutra.

Mnogo rasprava se vodilo oko značenja pojma „svod“. Jevrejska reč *rakija* se ponekad upotrebljava da se opiše metalna ploča, iskovana tako da bude veoma tanka, odatle i sama reč. Kritičari su tvrdili da su stari Jevreji stvarno verovali da se nad Zemljom nalazi čvrsta površina; prema tome, pošto takvo verovanje nije osnovano, biblijski izveštaj bio bi nepouzdan. Međutim, ovakvo rezonovanje je pogrešno. Pojam „svod“ u ovom kontekstu jednostavno se primenjuje na nebo iznad nas, i na atmosferu i na svemirski prostor iznad nje. Dovoljno je pogledati neposredni kontekst da znamo o čemu se govori. U 1. Mojsijevoj pominju se ptice kako lete pod svodom nebeskim (1. Mojsijeva 1,20), a na drugom mestu svod obuhvata i Sunce, Mesec i zvezde (1. Mojsijeva 1,14). Očigledno je da ptice ne lete u istom prostoru u kom se nalaze Sunce, Mesec i ostala nebeska tela.

Bez obzira na sve nejasnoće oko izveštaja o stvaranju, jedno je sasvim jasno: ništa nije prepušteno slučaju. Zašto je nama tako važno da znamo upravo tu činjenicu, posebno u vremenu kada mnogi veruju da je slučaj imao važnu ulogu u stvaranju našega sveta?

PROSTOR ZA ŽIVOT

Čitajte tekstove u 1. Mojsijevoj 1,9-13. Pokušajte da zamislite neverovatnu Božju stvaralačku silu dok čini ono što je opisano u ovim tekstovima. Kako nam taj izveštaj daje logičan odgovor na staro pitanje: šta je najpre bilo, kokoška ili jaje?

Pre stvaranja, zemlja je bila prekrivena vodom. Da bi osigurao životni prostor za ljudska bića koja je planirao da stvori, Bog je promenio površinu zemlje, načinio je udubine u koje je otekla voda oblikujući mora i umogućujući izranjanje kontinenata. To je zahtevalo treću podelu fizičkih karakteristika Zemlje. Prva podela se odnosila na podelu između svetlosti i mraka, druga na podelu vode ispod i iznad svoda, a treća sada razdvaja kopno i more.

Dakle, po treći put Bog daje imena onome što je razdvojio. Suva zemlja se naziva „kopno“, a vodene površine „mora“, potvrđujući da Bog vlada nad prostorom. Bog je pregledao podelu na kopno i more, i ustanovio da je „dobra“.

Sledeći čin stvaranja vezuje se za treći dana stvaranja. Nastanak kopna osigurao je prostor za proizvodnju hrane za živa stvorenja koja će uskoro biti stvorena. Bog zapoveda da iz kopna, tj. zemlje iznikne biljni svet. Trava, biljke i voće se izričito pominju. Sve to će biti hrana za zemaljska živa stvorenja. Tekst ne navodi koliko vrsta biljaka je bilo stvoreno, ali ukazuje na raznovrsnost biljnog sveta već od samog početka. U stvari, na osnovu onoga što danas vidimo, znamo da je morala postojati neshvatljivo velika raznolikost ovakvih oblika života. Osim toga, Pismo sasvim jasno kaže da nije stvoren jedan predak od kog su potekle sve ostale biljke; umesto toga, od samog početka postojalo je pravo obilje biljnih vrsta. Zamisao na kojoj se temelji evoluciona biologija, po kojoj su od jedne biljke-pretku nastale sve ostale biljne vrste, protivna je biblijskom izveštaju.

Pogledajte neverovatnu raznolikost voća, povrća i drugih biljaka za jelo. Na koji način nam to daje snažno svedočanstvo o Božjoj ljubavi i staranju o nama? Zašto je nezamislivo da su sve te biljke bile nastale kroz nekakve slučajne procese, kao što uči evolucija?

Šta nam sledeći tekstovi svedoče o sili Božje reči?

2. Korinćanima 4,6. _____

_____

Isaija 55,11. _____

_____

2. Petrova 3,5. _____

_____

Biblija govori da je Bog stvarao ni iz čega (*ex nihilo*) silom svoje Reči, bez bilo kakvih sukoba ili otpora. Ovaj pogled na stvaranje je jedinstven, svojstven jedino Jevrejima u odnosu na sve ostale narode starog sveta. Većina nebiblijskih priča o stvaranju govore o nasilju i sukobima prilikom stvaranja. Na primer, stari Vavilonci su govorili da su čudovište Apsu i njegova žena Tijamat izrodili generaciju božanstava koja su pokušali da unište, ali je Tijamat izgubila život u toj borbi. Njeno telo je bilo podeljeno u dva dela; od jednoga je načinjeno nebo, a od drugoga Zemlja.

Savremeni ljudi su stvorili svoju priču o stvaranju putem nasilja. Prema toj priči, Bog je namerno stvorio svet gde će zalihe biti ograničene, izazivajući tako sukobe među pojedincima. Posledica toga je da su jači pojedinci uklanjali slabije. U toku dugih vremenskih razdoblja, bar prema toj priči, organizmi su postajali sve složeniji da bi se na kraju i čovek i svi živi organizmi razvili iz zajedničkog pretka.

Ipak, „bogovi“ evolucione teorije – slučajne mutacije i prirodna selekcija – nisu kao Bog iz Biblije. Bog iz Biblije je branitelj slabijih i velikodušni hranitelj svih stvorenih bića. Smrt, stradanja i druga zla ne mogu se pripisati Bogu; naprotiv, ona su se pojavila kao prirodna posledica pobune protiv Božje pravedne vladavine. Bogovi teorije o evoluciji služe se suparništvom među stvorenjima i uklanjanjem slabijih da bi stvarali. Što je još gore, oni su odgovorni za smrt i patnje; zapravo, smrt i patnja su njihovo osnovno sredstvo stvaranja.

Prema tome, prvo i drugo poglavlje 1. Mojsijeve ne mogu ni na koji način da budu usklađeni sa savremenom teorijom o evoluciji, koja se u svojoj srži suprotstavlja biblijskom izveštaju o stvaranju.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Iako to Biblija izričito ne kaže, imamo dovoljno biblijskih argumenata da je svemir postojao mnogo pre nego što je počeo život na Zemlji. Prvo, u Knjizi o Jovu 38,4-6, Bog kaže da su živa bića u svemiru radosno uzvikivala prilikom stvaranja ovog sveta. To govori da su u svemiru postojala živa stvorenja pre nego što je Zemlja bila stvorena. 2. Korinćanima 4,9 može da se odnosi na istu vrstu bića. Drugo, zmija je bila prisutna u Edemskom vrtu pre nego što su Adam i Eva sagrašili. U Otkrivenju 12,9 ova zmija je nazvana sotonom, koji je bio zbačen s Neba. Isus je rekao da je gledao kada se to događa (Luka 10,18). Tekst u Knjizi proroka Jezekilja 28,14.15 opisuje heruvima zaklanjača, koji je savršen u početku, ali se na kraju pobunio. Sve to govori da je postojalo vremensko razdoblje pre sotonine pobune i da je i sotona živio negde u svemiru. Ovi tekstovi ukazuju na to da Adam i Eva nisu bili prva stvorena bića u svemiru.

„Kada je izašla iz ruke svoga Stvoritelja, Zemlja je bila izvanredno lepa. Njena površina bila je ispresecana planinama, brežuljcima i ravnicama, prošarana plemenitim rekama i prekrasnim jezerima; bregovi i planine nisu kao sada bili vrletni i krševiti, nisu obilovali strašnim strminama i užasavajućim provalijama; oštre, nazubljene ivice Zemljinog stenovitog kostura bile su prekrivene plodnim tлом, koje je donosilo raskošan zeleni rod. Nije bilo močvara ili neplodnih pustinja. Skladni žbunovi i nežni cvetovi pozdravljali su oči na svakom koraku. Uzvišice su bile obrasle drvećem, veličanstvenijim od današnjega. Vazduh, nezagađen isparenjima neprijatnog mirisa, bio je čist i zdrav. Celokupna površina zemlje nadmašivala je lepotom ukrasne parkove najponosnijih palata. Anđeoske čete s uživanjem su posmatrale prizor i radovala se prekrasnim Božjim delima.“ (PP 44)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

1. Navedi sve dokaze kojih se možeš setiti da je svet bio planski i promišljeno stvoren!
2. Zbog kojih se sve razloga teorija evolucije nikako ne može usaglasiti sa biblijskim izveštajem o stvaranju?
3. Nema sumnje da u biblijskom izveštaju o stvaranju ima elemenata koje nismo u stanju da objasnimo. Zašto to ipak nije dovoljan razlog da tvrdimo kako biblijski izveštaj ne opisuje doslovno kako je Bog stvarao svet?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

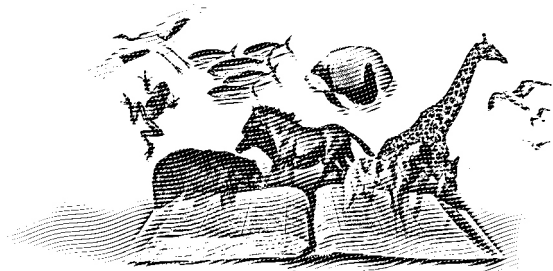

DOVRŠENJE STVARANJA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 1; Psalam 8,3; Rimljanima 8,19-22; 3. Mojsijeva 11,14-22; 1. Mojsijeva 2,1-3; Marko 2,28.

Tekst za pamćenje: „I svrši Bog do sedmoga dana djela svoja, koja učini; i počinu u sedmi dan od svijeh djela svojih koja učini.“ (1. Mojsijeva 2,2)

Pouka za ovu sedmicu razmatra kratki biblijski opis posljednja tri dana sedmice stvaranja i subotni odmor sedmoga dana. Ovaj opis se nalazi u 1. Mojsijevoj 1 – 2,1-3, ali mnogobrojna ponavljanja nalazimo i na drugim mestima u Bibliji. Jedna od najizrazitijih osobina izveštaja o stvaranju jeste njegova podela na dane stvaranja. Zašto se Bog odlučio da načini sedmodnevni ciklus koji mi nazivamo sedmicom?

Pismo ne odgovara neposredno na ovo pitanje, ali deliće odgovora možemo potražiti i sami. Možda je ključ u samom danu odmora, suboti, koja predstavlja odvajanje jednog celog dana za zajednicu između Boga i ljudskog roda. Možda je Bog želeo da uspostavi sedmicu kako bi nam odredio vreme prikladno za redovan rad, ali i odvojio posebno vreme koje će nas podsećati na naš odnos prema Bogu (Videti Marko 2,28). Ovakav raspored vremena napominjaće ljudima da se Bog istinski stara za sve naše potrebe i da smo mi ljudi potpuno zavisni od Njega.

Bez obzira na razlog je Bog za to imao, očigledno je da izveštaj o stvaranju pokazuje da je celokupno delo stvaranja obavljeno s izuzetnom pažnjom i namerom. Ništa nije bilo prepušteno slučaju.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 1,14-19. Koja Božja dela se pominju četvrtog dana stvaranja? Kako da shvatimo ovaj izveštaj, posebno kada uzmemo u obzir naše sadašnje poznavanje fizičkog sveta?

Verovatno se o četvrtom danu u teološkim krugovima raspravljalo više nego o bilo kojem drugom od šest dana sedmice stvaranja. Ako je Sunce stvoreno četvrtog dana, šta je dovodilo do dnevnog ciklusa u toku prva tri dana sedmice stvaranja? Sa druge strane, ako je Sunce već postojalo, šta se onda dogodilo četvrtoga dana?

Nesigurnost oko događaja u toku četvrtog dana stvaranja ne potiče od nekakve logičke kontradikcije, već od različitosti mogućih objašnjenja. Jedna mogućnost jeste da je Sunce zaista bilo stvoreno četvrtog dana i da je svetlost u toku prva tri dana dolazila iz nekog drugog izvora poput supernove. Tekst u Otkrivenju 21,23 kao da se slaže s tom idejom, jer Sunce neće biti potrebno u nebeskom Jerusalimu zato što će Bog biti u njemu. Druga mogućnost je da je Suncu, Mesecu i zvezdama toga dana određena njihova dužnost. Tekst u Psalmu 8,3 kao da se slaže s tim pogledom. Stručnjak za jevrejski jezik Džon Kolins piše da jevrejski tekst Biblije dozvoljava obe ove mogućnosti.

Treća je mogućnost da je Sunce već postojalo, ali da je bilo zaklonjeno oblacima vulkanske prašine, tako da nije bilo vidljivo ili funkcionalno sve do četvrtoga dana. Ova misao se može uporediti sa položajem planete Venere, s kojom se slično događa i danas.

Sam tekst naizgled ne odbacuje nijednu od ovih mogućnosti. Verovatno je najbolje ne pridavati tom pitanju više pažnje nego što to čini sama Biblija, a svako od nas mora da prizna da je naše razumevanje ograničeno. Kada je u pitanju domen stvaranja, ovakvo priznanje ne bi trebalo da bude u tolikoj meri neprihvatljivo. Uostalom, pomislimo samo koliko toga za nauku ostaje tajna i u naše vreme, gde su činjenice dostupne eksperimentu, a i dalje ostaju neobjašnjene. Koliko je onda tajanstvenije nešto što se dogodilo pre tako mnogo vremena!

STVARANJE KRILATIH I VODENIH ŽIVOTINJA

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 1,20-23. Možete li da se setite bilo čega što bi u ovom tekstu ukazivalo na to da se sve ovo slučajno događalo?

Vode i vazduh su nastanjeni petog dana stvaranja. Mnogi su videli da postoji veza između drugog i petog dana stvaranja. Drugoga dana su razdvojeni vode i atmosfera, a petog dana su obe ove sredine ispunjene živim stvorenjima. Događaji u toku sedmice stvaranja odvijali su se po redosledu koji je odražavao nameru i plan, te pokazivao postepenost i Božje staranje. Drugim rečima, ništa u toku sedmice stvaranja ne upućuje na proizvoljnost i slučaj.

Zapazite da se stvorenja, kako u vodi tako i u vazduhu, pominju u množini, što ukazuje na raznovrsnost organizama stvorenih petoga dana. Svako stvorenje je bilo blagosloveno sposobnošću da se umnožava. Raznovrsnost je bila prisutna od samog početka. Nije postojao neki usamljeni predak od kojega su se razvile sve ostale vrste, već je svaka vrsta bila osposobljena da donese na svet raznovrsno potomstvo. Na primer, više od 400 poznatih podvrsta se razvilo od običnog divljeg goluba, a postoji i 27 raznih vrsta zlatnih ribica. Izgleda da je Bog svakom svom stvorenju dao sposobnost da donosi na svet raznoliko potomstvo i da tako povećava raznovrsnost stvorenog sveta.

Malo živih stvorenja uzbuđuju našu maštu i pobuđuju divljenje kao ptice. Ptice su zaista zadivljujuća i čudesno osmišljena stvorenja. Perje im je lako ali jako, čvrsto ali savitljivo. Delovi perja za letenje se drže zajedno složenim sistemom malih zaperaka, koji osiguravaju snažno, ali lako održavanje u vazduhu. Pluća ptica su tako građena da primaju kiseonik i prilikom udisanja i prilikom izdisanja, čime održavaju visok nivo kiseonika neophodan za letenje. Ovo se postiže zahvaljujući vazдушnim kesama u nekim kostima ptica. Ove vazdušne kese održavaju protok kiseonika, a istovremeno i smanjuju težinu tela. Ptice su zaista zadivljujuće građene.

Imajući sve to na umu, čitajte tekst u Mateju 10,29-31. Kakvu utehu možete pronaći u tim rečima?

STVARANJE KOPNENIH ŽIVOTINJA

U 1. Mojsijevoj 1,24-31 stoji da su kopnene životinje i ljudi stvoreni šestoga dana. Kao što postoji korelacija između drugog i petog dana, ona postoji i između podele na kopno i more trećega dana i popunjavanja kopna i mora šestoga dana. To nas još jednom podseća na pravilan i svrhovit redosled događaja prilikom stvaranja sveta, što odgovara Bogu reda (1. Korinćanima 14,33).

Kao i prilikom stvaranja petoga dana, reči u tekstu ukazuju na mnogobrojnost vrsta stvorenih šestoga dana. Stvorena je i raznovrsna „stoka i sitne životinje i zveri zemaljske“. Ne postoji jedan jedini predak svih kopnenih životinja od kog bi se razvile sve ostale.

Zapazite i izraz „svaka po svojim vrstama“, kao i slične izraze u 1. Mojsijevoj 1,11.21.24.25. Neki su pokušali da iskoriste ovaj navod da bi poduprli ideju o nepromenljivim vrstama, uzetu iz grčke filozofije. Stari Grci su smatrali da je svaka jedinka nesavršeni izraz nepromenljivog ideala, poznatog kao *tip*. Međutim, nepromenljivost vrsta nije u skladu sa biblijskim učenjem po kom cela priroda trpi posledice prokletstva greha (Rimljanima 8,19-22). Mi znamo da se vrste menjaju, što se naglašava i u prokletstvima u 3. poglavlju 1. Mojsijeve. Duh proroštva govori o trostrukom prokletstvu Zemlje – o prokletstvu posle pada u greh, o prokletstvu posle Kajinovog greha, i o prokletstvu posle Potopa, koje se vidi u razvijanju mnogobrojnih parazitskih i grabljivih vrsta među insektima, životinjama, pa čak i među biljkama. Značenje izraza „po svojim vrstama“ najbolje se može razumeti kada se tumači u skladu sa kontekstom u kom je upotrebljen.

Pročitajte tekst u 1. Mojsijevoj 6,20; 7,14 i 3. Mojsijevoj 11,14-22. Kako se ovde upotrebljava izraz „po vrstama“ i slične fraze? Kako nam ovi primeri pomažu da bolje razumemo značenje ovog izraza u prvom poglavlju 1. Mojsijeve?

Izraz „po svojim vrstama“ ne treba shvatiti kao nekakvo pravilo razmnožavanja. Umesto toga, on se odnosi na činjenicu da su postojale razne vrste stvorenja. Neki biblijski prevodi govore o „raznim vrstama“, što bolje odgovara kontekstu. Umesto da se odnosi na nepromenljivost vrsta, izraz ukazuje na raznovrsnost bića stvorenih šestoga dana. Mnogobrojne vrste i podvrste biljaka i životinja postoje još od vremena stvaranja.

DOVRŠENJE STVARANJA

Pošto je stvaranje dovršeno šestoga dana – kasnije ćemo se baviti stvaranjem čoveka – prvi put se u Bibliji pominje sedmi dan.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,1-3. Obratite posebnu pažnju na prvi stih, koji naglašava dovršenje svega što je Bog učinio. Zašto je to tako važno za naše razumevanje značenja sedmog dana?

Jevrejska reč za odmor u ovom testu je *šabat*, a ona je usko povezana s našim nazivom toga dana – subota. Izraz ukazuje na prestanak aktivnosti posle dovršenog posla. Bog nije bio umoran niti mu je bio potreban odmor. On je dovršio svoje delo stvaranja i zato je zastao. Božji posebni blagoslov počiva na sedmom danu. Taj dan nije samo blagosloven, već i posvećen, što označava da je bio odvojen i posebno posvećen Bogu. Prema tome, Bog je dao posebno značenje Suboti u kontekstu odnosa između Boga i ljudskih bića.

Čitajte tekst u Marku 2,27.28. Šta je po Isusovim rečima bila svrha Subote?

Uzmite u obzir da Subota nije ustanovljena zato što je to Bogu bilo potrebno, već zato što je čovek imao potrebu za koju se Bog posebno postarao. Na kraju ove prve sedmice, Bog je počinio od svojih dela stvaranja i svoje vreme posvetio odnosu sa svojim stvorenjima. Ljudima je bila potrebna veza sa Stvoriteljem da bi mogli da odrede svoje mesto u svemiru. Zamislite radost i čuđenje koje su Adam i Eva osetili dok su razgovarali sa Bogom i posmatrali svet koji je On stvorio. Mudrost ove ustanove za odmor postaje još očiglednija posle greha. Nama je potreban subotni odmor da ne izgubimo iz vida Boga i da ne bismo pali u okove materijalizma i preteranog rada.

Bog nam zapoveda da jednu sedminu svoga života posvetimo sećanju na dela stvaranja. Šta nam to govori o važnosti ovakvog učenja? Kako da naučiš da uspostaviš dublji i bogatiji odnos s Bogom putem svetkovanja Subote, kao što je to On sam učinio?

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 1,5.8.31. Na koje sastavne delove se deli dan stvaranja? Da li išta u tim tekstovima nagoveštava da se nije radilo o doslovnim danima od 24 sata, kao što su današnji dani?

Priroda dana stvaranja bila je predmet mnogih rasprava. Neki su se pitali da li su to bili obični dani ili možda predstavljaju mnogo duža razdoblja vremena. Opis stvaranja u biblijskom tekstu pruža i odgovor na to pitanje. Svaki taj dan se sastojao od večeri (razdoblja mraka) i jutra (razdoblja svetla), i svaki je dobio i svoj redni broj. Dakle, dani su navedeni tako da se jasno vidi da su trajali kao i sadašnji dani, uključujući jedno veče i jedno jutro, period mraka i period svetla. Teško je zamisliti da bi tekst mogao da bude jasniji i određeniji: „I bi veče i bi jutro...“ u svom naglašavanju doslovnog značenja pojma dana.

Čitajte tekst u 3. Mojsijevoj 23,3. Šta ukazuje na to da su svih sedam dana u sedmici stvaranja bili iste vrste kao i dani našega vremena?

Stari Jevreji nisu gajili nikakve sumnje u pogledu prirode subotnog dana. Za njih je to bio dan uobičajene dužine koji je nosio poseban Božji blagoslov. Zapazite izričito upoređenje Božje radne sedmice od šest dana s našom radnom sedmicom i odgovarajuće upoređenje Božjeg dana odmora s našim (Videti 2. Mojsijeva 20,9.11). Čak i mnogi teolozi koji odbacuju zamisao da se radilo o uobičajenim danima priznaju da su pisci Biblije imali na umu samo uobičajene dane istog trajanja kao i današnji.

Ključno za naš odnos prema Bogu jeste naše poverenje u Boga i u Njegovu Reč. Ako nismo u stanju da poklonimo svoje poverenje Božjoj Reči u pogledu nečeg tako suštinskog i tako jasnog kao što je izveštaj o stvaranju za doslovnih šest dana, zar Mu onda uopšte i verujemo?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Kao što je već rečeno, dani stvaranja su navedeni po rednom broju i opisani kao dani koji se sastoje od razdoblja mraka (večeri) i razdoblja svetla (jutra). Nema razumnog i logičnog načina da se ove reči protumače drukčije nego da su ti dani bili isti kao i oni koje danas poznajemo. Neki su se pozivali na takve tekstove kao što su Psalam 90,4 i 2. Petrova 3,8 tvrdeći da je svaki dan stvaranja predstavljao hiljadu godina. Tekst nas ne navodi na takav zaključak, i takvo tumačenje uopšte ne rešava problem koji su stvorili oni koji tvrde da svaki taj dan predstavlja milijarde godina.

Prema tome, ako dani u 1. Mojsijevoj predstavljaju duge epohe, trebalo bi da pretpostavimo da će se i fosilni ostaci pojavljivati po istom redosledu. Naime, da će prvi fosili biti biljke, koje su stvorene trećeg dana. Zatim bi dolazile prve vodene životinje i leteći organizmi. I konačno, trebalo bi da nađemo prve kopnene životinje. Međutim, fosilni ostaci se ne pojavljuju tim redosledom.

Vodena stvorenja se pojavljuju pre biljaka, a kopnene životinje pre ptica. Prvi fosili vočki i druge cvetnice pojavljuju se posle svih ovih grupa. Jedina sličnost sastoji se u tome da se ljudi pojavljuju poslednji.

„O svakom uzastopnom danu stvaranja sveti izveštaji beleže da se sastojao od večeri i jutra, kao i svi ostali dani koji su sledili posle toga. Pri kraju svakoga dana naveden je i rezultat Stvoriteljevog delovanja.“ (*Patrijarsi i proroci*, str. 112)

„Međutim, pretpostavka nevernika da su događaji u toku prve sedmice zahтеvali sedam ogromnih, neodređenih razdoblja vremena za svoje dovršenje udara neposredno u temelje Subote iz četvrte zapovesti. Ona čini neodređenim i nejasnim ono što je sam Bog učinio vrlo jasnim. To je najgora vrsta neverništva jer u ustima mnogih koji tvrde da veruju u izveštaj o stvaranju predstavlja izraz prikrivenog neverovanja.“ (Elen Vajt, *Spiritual Gifts*, 3. knjiga, str. 91)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

1. Čak i ako stvaranje iz 1. Mojsijeve i ne tumačimo doslovno, dve činjenice su jasne: nema ničeg slučajnog u samom činu Stvaranja i nema zajedničkog pretka svih kasnijih vrsta živih stvorenja. Međutim, pojavljuje se Darwinova teorija o evoluciji, čijim su mnogobrojnim verzijama zajedničke dve tvrdnje: da su svi oblici života nastali na temelju slučajnosti i da je postojao zajednički predak svih živih bića. Kako je onda moguće tumačiti biblijsko stvaranje primenom teorije čije osnovne postavke protivreče osnovnim postavkama stvaranja iz 1. Mojsijeve?
2. Zašto je važno da shvatimo da je nauka, i pored sveg dobra koje nam je donela, ipak samo ljudski napor da se dođe do istine?
3. Sve što nauka ima na raspolaganju kao predmet proučavanja jeste svet zagađen grehom, vrlo različit od prvobitnog dela stvaranja. Zašto je važno da tu istinu uvek imamo pred očima?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

STVARANJE KAO BIBLIJSKA TEMA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 2; Matej 19,4-6; Psalam 8; O Jovu 38,1-21; 42,1-6; Isaija 45,18; Dela 17,22-31.

Tekst za pamćenje: „I vidjeh drugoga anđela gdje leti posred neba, koji imaše vječno jevanđelje da objavi onima koji žive na zemlji i svakome plemenu i jeziku i koljenu i narodu. I govoraše velikijem glasom: bojte se Boga i podajte mu slavu jer dođe čas suda njegova i poklonite se onome koji je stvorio nebo i zemlju, mora i izvore vodene.“ (Otkrivenje 14,6.7)

Tekst u 1. Mojsijevoj 1,1 – 2,3 predstavlja temelj mnogih biblijskih tekstova o stvaranju. Neke paralele sa 1. Mojsijevom su neposredne, a neke prikriivenije. Prikriivene paralele često sadrže ponavljanje određenih reči ili zamisli bez citiranja teksta, kao na primer u 2. Korinćanima 4,6: „Jer Bog koji reče da iz tame zasvijetli vidjelo, zasvijetli u srcima našima na svjetlost poznanja slave Božje u licu Isusa Hrista.“ Neposredni navod, suprotno tome, predstavlja tekst u Jevrejima 4,4: „Jer negdje reče za sedmi dan ovako: i počinu Bog u sedmi dan od svih djela svojijeh.“, što je citat iz 1. Mojsijeve 2,2.

Ove sedmice proučavaćemo razne tekstove koji se pozivaju na izveštaj u 1. Mojsijevoj kako bismo pokazali da su i drugi pisci Biblije shvatali taj izveštaj kao doslovan opis čovekovog porekla.

STVARANJE U DRUGOM POGLAVLJU 1. MOJSIJEVE

„To je postanje neba i zemlje, kada postaje, kada Gospod Bog stvori nebo i zemlju.“ (1. Mojsijeva 2,4)

Tekst u 1. Mojsijevoj 1-2,3 prvi je izveštaj o tome da je Bog stvorio svet. On predstavlja temelj svih ostalih istina u koje mi kao hrišćani verujemo.

Međutim, izveštaj o stvaranju se tu ne završava. Od 1. Mojsijeve 2,3 pa sve do kraja poglavlja, dobijamo mnogo više pojedinosti, posebno onih koji se odnose na stvaranje Adama i Eve. Stoga bi trebalo da tekst u 1. Mojsijevoj 2,3 tumačimo kao uvod u mnogo detaljniju istoriju stvaranja Adama i Eve, koje je ukratko pomenuto u 1. Mojsijevoj 1,26-29. Neki savremeni teolozi vide u tome sukob između prvog i drugog poglavlja, ali bi tako nešto sigurno iznenadilo Mojsija i druge pisce Biblije. Kada bi ova dva izveštaja bila u neskladu, onda Mojsije ne bi bio taj koji ih je napisao, posebno ne tako blizu, jedan pored drugog. Nesklad nije u tekstovima, već u onima koji ga vide u tekstovima.

Čitajte tekst u Mateju 19,4-6. Kako Hristos potvrđuje istorijsku istinu prvog i drugog poglavlja 1. Mojsijeve?

Odgovarajući na pitanje fariseja o razvodu braka, Hristos citira i 1. Mojsijevu 1,27 i 2,24, pokazujući da je smatrao da oba govore o istom istorijskom događaju, o stvaranju sveta i ljudskog roda. Zar nam je potrebno više dokaza da su oba teksta skladan izveštaj o stvaranju, da je to doktrina i učenje koje oblikuje temelj i smisao našeg postojanja? Mi nismo ovde slučajno, nismo se naprosto ovde zatekli; mi smo bića načinjena po Božijem obličju – a izveštaj o stvaranju u prvom i drugom poglavlju 1. Mojsijeve predstavlja Božje posebno otkrivenje o našem poreklu.

Čitajte test u drugom poglavlju 1. Mojsijeve. Kako nam on pomaže da bolje shvatimo šta znači biti pripadnik ljudskog roda, načinjen po Božjem obličju kao biće sa slobodnom voljom?

STVARANJE U PSALMIMA

Čitajte Psalam 8. Kakvu vezu sa prvim poglavljem 1. Mojsijeve nalazite ovde?

Čitajte Psalam 104. Kako taj Psalam hvali Boga zbog Njegove dobrote koju je pokazao prilikom stvaranja i održavanja sveta? Pronađite vezu sa prvim poglavljem 1. Mojsijeve u sledećim stihovima Psalma 104:

Psalam 104,2 _____

Psalam 104,5-7 _____

Psalam 104,7-9 _____

Psalam 104,14 _____

Psalam 104,19 _____

Psalam 104,25 _____

Zapazite kako redosled tema u Psalmima kao da sledi redosled tema u 1. Mojsijevoj, u prvom poglavlju. Poetska slika je živo predstavljena i svim stihovima, a poruka jasno izražava silu, mudrost i dobrotu Stvoritelja i opštu zavisnost svega stvorenoga od Stvoritelja. Ništa u Psalmima ne nagoveštava da bi se izveštaj o stvaranju mogao razumeti drukčije nego doslovno.

Proučite sledeće primere iz Psalama koji se odnose na stvaranje, opisano u prvom poglavlju 1. Mojsijeve:

Psalam 24,1.2 _____

Psalam 33,6 _____

Psalam 74,16.17 _____

Psalam 89,11 _____

Psalmi su puni slavljenja Stvoritelja. Ponekad se ono izražava rečima koje podsećaju na izveštaj o stvaranju, drugi put je rečnik uopšteniji, ali je u svim slučajevima opis stvaranja u skladu s prvim poglavljem 1. Mojsijeve. On nas podseća na temeljnu ulogu 1. Mojsijeve – da razumemo odakle potičemo: da smo sinovi i kćeri samog Stvoritelja svemira.

STVARANJE U KNJIZI O JOVU

Čitajte tekst u Jovu 38,1-21. Pronađite u sledećim tekstovima motive povezane sa stvaranjem:

Jov 38,4-7 _____

Jov 38,8-11 _____

Jov 38,12 _____

Jov 38,16 _____

Jov 38,19 _____

Važno je da se zapamti kontekst Knjige o Jovu. Jova je pogodila velika tragedija i on se bori da shvati kako mu se to moglo dogoditi kao vernom Božjem sledbeniku. U 38. poglavlju Bog nastavlja da govori o svojoj stvaralačkoj snazi odgovarajući na sva Jovova bolna pitanja.

Pažljivo pročitajte Jovov odgovor Gospodu u Jov 42,1-6. Zašto Jov tako odgovara i šta bismo mogli da naučimo iz tog odgovora što bi nam pomoglo da se oslonimo na Boga kad doživimo nesreću?

Jovova nemoć da objasni događaje prilikom stvaranja navodi ga da prizna Božju veličinu i da se osloni na Njega, uprkos svemu što se događa. I mi vidimo da smo nesposobni da odgovorimo na mnoga pitanja o stvaranju, a Jovov primer treba da nas ohrabri da se oslonimo na Boga, bez obzira na okolnosti. Mnoga pitanja o svemu u životu će ostati bez odgovora, u najmanju ruku bar za sada. Imaćemo na raspolaganju večnost da dobijemo objašnjenja za ono što nam sada izgleda neobjašnjivo.

Ostaje činjenica da putem čudesa stvaranja – koja nam danas izgledaju mnogo razumljivija nego Jovu u njegovo vreme – treba da naučimo da se oslanjamo na Božju neverovatnu ljubav i silu.

Danas mi koji živimo posle krsta možemo da gledamo na Stvoritelja kao na našeg rassetog Otkupitelja, što Jov nije mogao, bar ne tako jasno kao mi sada. Koliko više bismo se onda mi morali oslanjati na Gospodnju dobrotu prema nama, znajući šta je sve učinio za nas do sada?

STVARANJE KOD PROROKA

„Jer ovako veli Gospod, koji je stvorio nebo, Bog koji je saznao zemlju i načinio je i utvrdio i nije je stvorio naprazno, nego je načinio da se na njoj nastava: ja sam Gospod i nema drugoga!“ (Isaija 45,18)

Tekst u Knjizi proroka Isaije naglašava Božju nameru da pripremi mesto na kom će ljudi živeti; prema tome, odgovarajući uslovi za život na Zemlji nisu bili slučajnost.

Uzmite u obzir neke karakteristike Zemlje koje je čine pogodnom za ljudski život, nasuprot drugim planetama u našem solarnom sistemu. Prvo, voda je prisutna u obilju. Postoje dokazi da na Marsu postoje hemijski procesi koji uključuju vodu, ali nema stalnih vodenih površina ni na Marsu ni na ostalim planetama osim Zemlje. Druga jedinstvena pojava na Zemlji je sastav atmosfere, sa oko 21% kiseonika i 78% azota. Na drugim planetama atmosfera se pretežno sastoji od ugljen-dioksida ili helijuma, ali je samo atmosfera na Zemlji pogodna za život. Temperaturni raspon na Zemlji je povoljan za život, za razliku od svih drugih planeta u našem solarnom sistemu. To je rezultat kombinacije faktora koji uključuju i udaljenost od Sunca, sastav atmosfere, Zemljinu masu i brzinu Zemljine rotacije, koja određuje trajanje dana i noći. Sve te pojave, kao i mnoge druge, čine Zemlju jedinom poznatom planetom u našem solarnom sistemu koja je pogodna za život.

Kako se sledeći tekstovi odnose na događaje opisane u prvom poglavlju 1. Mojsijeve?

Isaija 44,24 _____

Isaija 45,12 _____

Jeremija 51,15.16 _____

Amos 4,13 _____

Jona 1,9 _____

Zaharija 12,1 _____

Razmislite o implikacijama našeg porekla i zašto je njihovo pravilno prihvatanje tako važno da bismo razumeli ko smo, odakle smo i čemu da se nadamo u svetu koji sam po sebi ne nudi nikakvu nadu za budućnost!

STVARANJE U NOVOM ZAVETU

Čitajte tekst u Delima 17,22-31. U kakvim okolnostima je održana ova propoved? Pošto je Pavle objavio svoju temu, koju prvu činjenicu je izneo tim učenim ljudima? (Dela 17,24,25) Kakav odnos, prema Pavlovim rečima, postoji između Stvoritelja i ljudi?

Među slušaocima su se očigledno nalazile dve vrste filozofa: stoici i epikurejci. Stoici su prihvatili postojanje plana (inteligentnog dizajna) u prirodi, dok su ga epikurejci odbacivali. Ni jedni ni drugi nisu poznavali pravoga Boga, ali su njihovi argumenti u prilog i protiv plana u prirodi bili vrlo slični onima koje danas navode filozofi i teolozi.

Važno je ovde da se naglasi da je Pavle, svedočeci ovim paganskim misliocima i intelektualcima, smesta prešao na raspravu o Gospodu kao Stvoritelju svega, pa i ljudi. Pavle je imao malo dodirnih tačaka s ovim ljudima; stoga je prešao odmah na ono što su imali zajedničko – činjenicu da postoje – i iz te neporecive stvarnosti pokušao da izvuče dokaze. U ovome još jednom prepoznajemo Stvaranje kao važnu biblijsku temu.

Proučite sledeće tekstove: Matej 19,4-6; Marko 2,27; Luka 3,38; Jovan 1,1-3; 2. Korinćanima 4,6; Jevrejima 4,4; Jakov 3,9; 2. Petrova 3,5; Juda 11.14. Zadivljuje što svaki pojedini od tih novozavetnih pisaca direktno ili indirektno govori o izveštaju o stvaranju, što je još jedan dokaz da je izveštaj o stvaranju u 1. Mojsijevoj bio sveopšte prihvaćen kao izveštaj o našem poreklu.

Čitajte tekst u Otkrivenju 4,11. i 10,5.6. Šta nebeska bića govore o Božjem stvaralačkom delovanju?

Stvaranje nije bilo slučajnost, već se dogodilo u skladu s Božjom voljom. Drugi tekst jasno ukazuje na tekst u 2. Mojsijevoj 20,11. I ponovo, kao i u Jovanu 1,1-3, apostol pokazuje da poznaje izveštaj o stvaranju i da ima poverenja u njega. Zar ne bi bilo bezumno kada bismo se ponašali drukčije?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Biblija je knjiga o Bogu i o Njegovom odnosu prema nama ljudima i našem svetu. Događaji u toku sedmice stvaranja jedinstveni su i natprirodni. Oni se nalaze izvan područja naučnog istraživanja iz najmanje dva razloga. Prvo, to su singulariteti, tj. događaji koji se događaju samo jednom. Nauka ima problema kada se bavi takvim retkostima, jer se ne mogu ponoviti i ispitati u raznim okolnostima. Drugo, događaji u toku sedmice stvaranja bili su natprirodni. Nisu to bile prirodne posledice načina na koji Bog održava delo stvaranja, već jedinstvena, neposredna Božja dela. Nauka se bavi samo sekundarnim uzrocima, a ne prihvata – bar ne zasada – objašnjenja koja uključuju Božja neposredna dela. Pošto su događaji u toku sedmice stvaranja jedinstveni i natprirodni, oni se nalaze izvan domašaja nauke.

Važnost ove činjenice je u tome što čovekovo shvatanje početaka sveta značajno utiče na njegovo shvatanje ljudske prirode i identiteta. Toliko je važno da razumemo svoje poreklo da ga je Bog odredio za prvu temu kojom se Biblija bavi, a i celokupna poruka Biblije se oslanja na istoričnost izveštaja o stvaranju. Tvrdnja da možemo saznati pravu istoriju našeg sveta putem nauke znači isto što i misliti da se ona može objasniti bez pominjanja bilo kog neposrednog Božjeg dela, a to je zablude koja navodi na mnoštvo drugih.

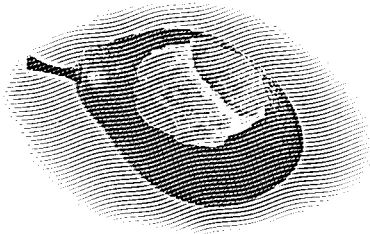
„Ljudi će pokušavati da prirodnim uzrocima objasne delo stvaranja, koje Bog nikada nije objasnio. Međutim, ljudska nauka ne može da istražuje tajne Boga nebeskoga niti da objasni zadivljujuća dela stvaranja, koja su bila čuda svemoćne sile, kao što ne može ni da objasni kako je Bog nastao.“ (Elen Vajt, *The Spirit of Prophecy*, 1. knjiga, str. 89)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

- 1. Stvaranje je preovlađujuća tema cele Biblije. Postoje li bilo kakvi dokazi da su biblijski pisci imali različite poglede na delo stvaranja ili da je neki od njih gajio sumnju u verodostojnost bilo kojeg dela 1. knjige Mojsijeve? Zašto je ovaj odgovor tako važan?**
- 2. Šta misliš, koje bi razloge neko mogao da navede da opravda svoje odbacivanje ideje da je priroda rezultat planiranja?**
- 3. Isus je potvrdio Mojsijev autoritet i verodostojnost njegovih spisa, uključujući i izveštaj o stvaranju (Luka 16,29-31; Marko 2,27.28; Matej 19,4-6). Imajući na umu ovo, kao i Isusov primer, kakav treba da bude naš odnos prema izveštaju o stvaranju?**

STVARANJE I MORAL

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 2,16.17; 1. Mojsijeva 1,26-28; Jakov 3,9; Dela 17,26; Priče 14,31; Matej 5,44-48; Otkrivenje 20,11-13.

Tekst za pamćenje: „I zaprijeti Gospod Bog čovjeku govoreći: jedi slobodno sa svakoga drveta u vrtu; ali s drveta od znanja dobra i zla, s njega ne jedi; jer u koji dan okusiš s njega, umriješćeš.“ (1. Mojsijeva 2,16.17)

Ljudi vole da razgovaraju o ljudskim pravima. Od vremena „Velike povelje sloboda“ (*Magna Carta*, 1215), preko francuske revolucije i „Deklaracije o pravima čoveka i građanina“ (1789), sve do raznih deklaracija Ujedinjenih nacija, podupire se zamisao da ljudska bića imaju neka svoja „neotuđiva prava“, prava koja im niko ne može oduzeti na zakonit način. Ona nam pripadaju zahvaljujući činjenici da spadamo u ljudska bića (tako bar glasi ova teorija).

Ostaje ipak pitanje: koja su to prava? Kako da odredimo kakav je njihov sadržaj? Mogu li se ta prava menjati, i, ako mogu, kako? Zašto bismo mi, kao ljudi, uopšte morali da imamo ta prava?

U nekim zemljama, na primer, žene nisu imale „pravo“ da glasaју sve do dvadesetog stoleća, a u nekima ga ni sada nemaju. Na koji način bi vlast mogla da bilo kome osigura neko njegovo „neotuđivo pravo“?

Teška su ovo pitanja, a odgovori su nerazdruživo povezani sa pitanjem porekla ljudskog roda, što će biti tema proučavanja u toku ove sedmice.

Tekst u 1. Mojsijevoj 2,7 opisuje kako Bog posebno stvara Adama, i opisuje čoveka kao inteligentno moralno biće, a ne kao neku visoko razvijenu životinju. Tekst to ne kaže, ali možemo zamisliti Boga kako svojim rukama oblikuje glinu u izabrani oblik i veličinu. Neko bi mogao pomisliti da se veliki Suveren svemira ne bi ponizio prljajući ruke da oblikuje čoveka, ali Biblija prikazuje Stvoritelja usko povezanog sa svojim stvorenjima. Biblija beleži mnoge prilike kada se Bog dragovoljno susretao sa svojim stvorenjima. Primeri se nalaze zapisani u 2. Mojsijevoj 32,15.16; Luki 4,40; Jovanu 9,6. I zaista, već i samo utelovljenje Isusa Hrista, kroz koje se iz dana u dan susretao sa stvorenim bićima isto onako kao što mi to činimo, odbacuje mišljenje da se Bog nije mogao poniziti da „uprlja ruke stvarajući ljude“.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,16.17. Koju zapovest je Bog dao Adamu? Šta je sve sadržano u toj zapovesti?

Mi se možemo upitati: s kojim pravom je Bog odredio pravila za Adama i Evu? Uporedite njihov položaj s položajem dece u porodici. Roditelji osiguravaju detetu dom i sve životne potrebe. Oni vole dete i žele mu sve najbolje. Njihova veća mudrost i iskustvo mogu da uštede detetu mnogo muka ukoliko ono prihvati njihovo vođstvo. Neka deca smatraju da je roditeljsko usmeravanje naporno i da ograničava njihova prava, ali je sveopšte priznato da je dete, sve dok živi na brizi svojih roditelja, obavezno da prihvati i pravila koja oni postavljaju. Na sličan način, pošto smo uvek zavisni od svog nebeskog Oca za sve svoje životne potrebe, sasvim je razumljivo da treba da prihvatimo i Njegovo vođstvo. Pošto je naš nebeski Otac Bog ljubavi, možemo imati poverenja u Njega da će se uvek postarati za naše dobro.

Pročitajte tekst u Psalmu 95, 6.7 i u Psalmu 100. Na koji način psalmista izražava našu zavisnost od Boga? Kakvu odgovornost nam ova zavisnost automatski nameće, a posebno u odnosu na naše ponašanje prema bližnjima?

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 1,26-28. Koje posebne karakteristike su dobili ljudi, a životinje nisu?

Šta je zaista bilo „obličje Božje“? Ovo pitanje je dovelo do mnoštva rasprava, a mišljenja se veoma razlikuju. Međutim, sam ovaj tekst donekle daje uvid u ovu problematiku i pruža bar neko usmerenje. Prvo, biti stvoren po „Božjem obličju“ znači biti sličan Bogu na izvestan način. Jedan važan vid „Božjeg obličja“ je činjenica da je Bog ljudima dao vlast nad drugim stvorenjima. Kao što je Bog suveren nad svime, tako je i čoveku udelio deo tog suvereniteta, poveravajući mu vlast nad ribama, pticama i kopnenim životinjama.

Osim toga, Bog je odlučio da načini čoveka „kao što smo mi“ – što znači, po obličju koje podseća na množinu Božanstva. I tako je Bog stvorio ljude muškog i ženskog roda. Božje obličje se ne izražava potpuno u pojedincu, već u odnosima pojedinaca. I kao što se Bog pojavljuje kao tri Lica, tako se i Božje obličje u čoveku izražava postojanjem muškoga i ženskoga roda. Sposobnost uspostavljanja odnosa je deo Božjeg obličja. Odnosi, naravno, uspostavljaju i odgovornosti, drugim rečima, pretpostavljaju postojanje morala i moralne odgovornosti. Upravo ovde smo dobili snažan dokaz da moral ima svoje uporište u izveštaju o stvaranju.

Čitajte tekstove u 1. Mojsijevoj 9,6 i u Jakovu 3,6. Na koji način je zamisao o čoveku načinjenom po uzoru na Boga usko povezana s idejom o moralnoj odgovornosti?

Ljudi se već hiljadama godina suočavaju sa pitanjem morala. Čak i pre nego što neko prihvati pravilno gledište o tome šta sačinjava moral, i sama zamisao o moralu pokreće mnoštvo pitanja. Zašto bi ljudi, suprotno pčelama, mravima i mnogim drugim stvorenjima, morali da se vladaju po načelima morala, odnosno prosvetljene savesti, da imaju sposobnost razlikovanja dobra i zla? Zašto bi bića, načinjena od bezosećajne materije, morala da budu svesna pravila morala? Odgovor se može naći u prvim poglavljima Biblije, koja pokazuju da su ljudi moralno svesna bića, stvorena po „Božjem obličju“.

OD JEDNE KRVI

U 1. Mojsijevoj 2,23 Adam je dobio zadatak da nadene ime svojoj ženi, pa ju je nazvao *Hava*. Taj pojam potiče od jevrejskog glagola *haja* koji znači „živeti“, kao i jevrejska zdravica *L'hajim!*, tj. „Živeli!“. Jevrejski naziv za Evu (*Hava*) može se prevesti kao „životodavna“. Evino ime izražava činjenicu da je ona pramajka svih ljudi. Mi smo svi jedna porodica u najdoslovnijem smislu te reči.

Čitajte tekst u Delima 17,26. Kako je Pavle povezoao bratstvo svih ljudi sa stvaranjem? Uporedite ovo sa Matej 23,9.

Mi smo svi sjedinjeni time što smo potomci jedne žene, Eve, i jednog čoveka, Adama. Bog je Otac svima nama. Ta činjenica je osnova jednakosti svih ljudi. Zamislite kako bi se promenili međuljudski odnosi kada bi svi ljudi priznali ovu važnu istinu. Ako nam ikada bude bio potreban dokaz koliko smo duboko pali, koliko nas je sve greh ranio, imamo ga u žalosnoj činjenici da ljudi vrlo često postupaju jedni prema drugima čak i gore nego što postupaju prema životinjama.

Čitajte tekst u Pričama 14,31 i 22,2. Kako nam ti tekstovi pomažu da shvatimo vezu između morala i činjenice da nas je Bog sve stvorio?

Mnogi činioci su podelili ljudski rod: politički, nacionalni, etnički i, naravno, ekonomski. Ekonomski faktor je svakako jedan od najuticajnijih jer ostavlja najviše posledica. Međutim, siromaštvo nikada neće sjediniti ljude, kao što ih ni bogatstvo nekada neće lišiti volje da se međusobno sukobljavaju zbog svojih pojedinačnih interesa. Danas, kao i uvek, siromašni i bogati često gledaju jedni na druge s podozrenjem i odbojnošću. Koliko puta su sve te razlike dovele do nasilja, čak i rata. Uzroci siromaštva i rešenje za njega i danas nas opterećuju (Matej 26,11), ali je jedno sigurno na osnovu Božje Reči: siromašni ili bogati, svi zaslužujemo dostojanstvo na osnovu svog porekla.

Pre mnogo godina, kada je darvinizam postao moderan, neki su opravdaval i iskorišćavanje siromašnih na osnovu „socijalnog darvinizma“, tj. na osnovu shvatanja po kom i u društvu jači imaju pravo da iskorišćavaju slabije kao što se to dešava u svetu prirode. Ako može u prirodi, zašto ne bi i u ekonomiji? Na koji način i to predstavlja primer zašto je poreklo tako značajno za razumevanje morala? Ako smo potekli iz Božje ruke, onda smo ravnopravni; ako smo međutim proizvod preživljavanja najjačih i najposobnijih, ko nas može sprečiti da se tim pravom i dalje koristimo?

KARAKTER NAŠEG STVORITELJA

Bog nas je stvorio po svom obličju, što između ostaloga znači da je želeo da mu budemo slični po karakteru. To znači da treba da budemo slični Njemu onoliko koliko je to ljudima moguće. (Biti sličan Bogu nije isto što i želeći da budeš kao Bog, da se izjednačiš s Bogom!) Da bismo mogli da budemo slični Bogu u smislu da odražavamo Njegov karakter, moramo pravilno razumeti kakav je Njegov karakter.

Čitajte tekst u Mateju 5,44-48. Šta nam ovi tekstovi otkrivaju ne samo o Božjem karakteru, već i o tome kako da odražavamo Njegov karakter u svom životu?

Čitajte tekst u Luki 10,29-37. Još jednom, šta iz ovih tekstova saznamo o Božjem karakteru i o tome kako se on može pokazati u životu čoveka?

Priča koju je Hristos ispričao govori o dva pripadnika raznih etničkih grupa koje su bile neprijateljski raspoložene jedna prema drugoj. Međutim, Hristos je dokazao da su ova dvojica ipak bili bližnji jedan drugome. Bog je bio zadovoljan kada su premostili razlike i uspostavili odnos ljubaznosti i saosećanja.

Kakve li razlike između načela Božjeg carstva i pravila sotonine vladavine! Bog poziva jakoga da se stara o slabijemu, a sotonina pravila traže da jači ukloni s puta slabijega. Bog je stvorio svet miroljubivih odnosa, a sotona ga je toliko iskvario da mnogi proglašavaju preživljavanje najsposobnijih savsim normalnim merilom ponašanja. Ako je okrutni proces prirodnog odabiranja (u kojem jači pokorava i uništava slabijega) zaista doveo do nastanka čoveka, zašto bismo se mi ponašali drugačije? Ukoliko prihvatimo ovakvo stanovište, zar onda zastupati svoje interese na štetu slabijih, u skladu sa „prirodnim odabiranjem“, zapravo ne znači slediti samog Boga i zakone prirode koje je On sam odredio?

Na koje druge načine možemo ustanoviti kako naše opredeljivanje za jedno od dva shvatanja našeg porekla utiče na naša moralna shvatanja?

U jednoj od ranijih pouka, govorili smo o Pavlovoj propovedi ljudima u Atini (Dela 17,16-31). Sledimo sada tok njegovog izlaganja, obraćajući pažnju ne samo na početak, već i na kraj. Šta je tako važno u zaključku do kog je došao, posebno kada se radi o pitanju porekla i morala?

Pavlova propoved ljudima u Atini započinje stvaranjem i završava sudom. Prema Pavlu, Bog koji je stvorio svet i sve na njemu odredio je dan kada će suditi svetu. Biti nadaren moralnom svešću uključuje i odgovornost, i svaki od nas će biti pozvan na odgovornost za svoja dela i za svoje reči (Videti Propovednik 12,14 i Matej 12,36.37).

Čitajte tekst u Otkrivenju 20,11-13 i u Mateju 25,31-40. Koje su jasne reči u ovim tekstovima usko povezane sa moralom?

Svi ljudi koji su ikada živeli na Zemlji naći će se jednoga dana pred Bogom na sudu. Razlika između dve grupe u Isusovoj paraboli je u načinu na koji su njeni pripadnici postupali prema bližnjima u nevolji. Stvoritelju je važno kako Njegova stvorenja postupaju jedni prema drugima, a posebno prema onima koji su u nevolji. Na Nebu nema mesta za načelo prirodnog odabiranja; ono je u suprotnosti sa karakterom Boga mira.

Ako je Biblija jasna u bilo čemu, onda je zaista jasna kada kaže da će pravda koja toliko nedostaje ovom svetu biti zadovoljena na Božjem sudu. Štaviše, celokupna ideja suda obuhvata i pitanje morala: zašto bi Bog sudio i kažnjavao, kada ne bi bilo moralnih merila kojih bi se ljudi morali pridržavati?

Razmislite o stvarnosti i izvesnosti suda. Zašto nam je jevandjelje i obećanje o spasenju tako značajno da bismo se osećali sigurnim na tom sudu?

ZA DALJE PROUČAVANJE

Prema Pismu, Adam je bio prvi čovek, posebno oblikovan Božjom rukom od praha zemaljskoga. Naše razumevanje porekla morala zasniva se na Adamovom poreklu. Biblijsko shvatanje morala neodvojivo je od biblijskog shvatanja porekla.

Priznati Adama za prvog čoveka odbacuje mogućnost da bilo kakve fosilne ostatke proglasimo ostacima Adamovih predaka ili predaka bilo kog drugog čoveka. Odakle, onda, potiču ti fosili? Postoji nekoliko mogućnosti.

Prvo, fosili čovekolikih bića mogu da budu ostaci ljudi normalne inteligencije i oblika tela koji se razlikovao od oblika sadašnjeg čoveka. Druga mogućnost je da fosili pripadaju degenerisanim pripadnicima ljudske rase koji su postali takvi zbog svog načina života ili životne sredine ili bilo kojih drugih uzroka. Treća mogućnost je da su u pitanju posledice neposrednog sotoninog pokušaja da izopači stvaranje na nama nepoznat način. Postoji i mogućnost da se uopšte ne radi o ljudima, nebo o bićima koja su bila slična ljudima po svojoj građi. Razni ljudi mogu prihvatiti razna tumačenja, ali, pošto nemamo neposredne dokaze kojima bismo rešili ovaj problem, treba da izbegavamo da budemo dogmatski raspoloženi u svojim zaključcima. Fosili se ne pojavljuju sa prikacenom pločicom na kojoj piše: „Živeo u Kini pre 500 miliona godina“ ili nečim sličnim. Naše razumevanje istorije ove planete, oko čega se i naučnici veoma razilaze, osigurava nam okvir za tumačenje fosila, ali mi nemamo naučni dokaz za svoje tumačenje. Uostalo, i naučno i svako drugo tumačenje samo je tumačenje i ništa više.

PITANJA ZA DISKUSIJU:

- 1. Kako bi izgledao svet kada ne bi bilo Stvoritelja koji mu je dao moralna pravila? Odakle bi se u tom slučaju pojavila moralna pravila? Mnogi ljudi koji ne veruju u Stvoritelja ipak se drže strogih moralnih pravila. Na kojoj bi osnovi, nezavisno do Boga, neko mogao da razvije moralna merila? Koje su mogućnosti za tako nešto? Koja bi ipak bila najveća slabost takvog morala bez Boga?**
- 2. Kako nam razumevanje stvaranja omogućuje da oblikujemo mišljenje o savremenim problemima kao što su eutanazija, kloniranje, pobačaj i drugo?**
- 3. Mesni turistički vodič kroz nekadašnji nacistički koncentracioni logor Dahau u blizini Minhena započeo je svoje tumačenje govoreći o Darwinovoj teoriji evolucije, navodeći da je ta teorija dovela do Dahaua i sličnih logora za istrebljivanje miliona ljudi. Koja je očigledna logika takvog načina razmišljanja? Na koji način bi se mogla prihvatiti ili oboriti?**

STVARANJE I PAD U GREH

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 3,1-15; Matej 4,3-10; Kološanima 2,20-23; Jovan 3,17; Otkrivenje 14,6.7.

Tekst za pamćenje: „I još mećem neprijateljstvo između tebe i žene i između sjemena tvojega i sjemena njezina; ono će ti na glavu stajati, a ti ćeš ga u petu ujedati.“ (1. Mojsijeva 3,15)

Neki komičar je izvodio skeč o ženi po imenu Džeraldina. Jednoga dana ona se vratila kući s vrlo skupom novom haljinom. Muž se naljutio. Džeraldina se branila: „Đavo me je nagovorio da kupim ovu haljinu! Nisam htela da je kupim, ali je on toliko navaljivao da nisam mogla da mu odolim!“

Komičar je očekivao da će sve to zvučati šaljivo. Međutim, naš svet i zlo koje se vidi na njemu pokazuju da sotonu nikako ne smemo shvatiti neozbiljno niti se smemo smejati njegovim nastojanjima.

Za neke ljude i sam pojam sotone predstavlja drevnu praznovericu koju ne treba uzimati za ozbiljno. Međutim, Biblija je jasna i određena: iako je Sotona pobeđeni neprijatelj (Otkrivenje 12,12; 1. Jovanova 3,8), on je ovde na Zemlji i odlučan je da stvori što više problema i da što više ljudi odvoji od njihovog Stvoritelja.

U toku ove sedmice razmotrićemo sotonin prvi napad da bismo mogli da se poučimo iz tog iskustva i postignemo pobjedu koja nam je osigurana u Hristu.

ZMIJA JE BILA LUKAVIJA

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 3,1. Kako je opisan sotona kada se pojavio u obliku zmije? Kako se istinitost tog opisa pokazala već u istom stihu?

Lukavstvo zmije se pokazalo po načinu na koji je započela svoje kušanje. Nije napala neposredno, već je ženu navela na razgovor. Reči zmije su pokazivale najmanje dva sumnjiva obeležja. Prvo, upitala je Evu da li je Bog zaista izdao određenu naredbu. U isto vreme, oblikovala je svoje pitanje tako da pobudi sumnju u Božju velikodušnost. U stvari, htela je da upita: „Da li vam je Bog zaista uskratio bilo šta?“ „Zar vam nije dao dozvolu da jedete sa svakog drveta u vrtu?“ Namerno izopačujući Gospodnje reči, zmija je navela Evu da se upusti u razgovor. Ova strategija je zaista bila lukava.

Naravno, ništa od toga ne treba da nas iznenadi. Isus je đavola nazvao lažljivcem i ocem laži (Jovan 8,44). U Otkrivenju 12,9 đavo vara ceo svet, što znači da nijedan od nas, uključujući i hrišćane, nije siguran. Očigledno je da sotona danas nije izgubio ništa od svoje lukavosti i sposobnosti varanja i laganja. On se i sada služi istom strategijom kojom je uspeo da prevari Evu. On postavlja pitanja o Bogu, nadajući se da će izazvati sumnju i da će nas navesti na „razgovor“. Zato moramo biti budni (1. Petrova 5,8) da bismo se oduprli njegovim zamkama.

Uporedite tekstove u Mateju 4,3-10 sa tekstom u 1. Mojsijevoj 3,1. Kakvu sličnu taktiku je sotona upotrebio i protiv Isusa i zašto je doživeo poraz? Koje pouke možemo naučiti od Isusa i Njegovog odgovora na sotonine napade u pustinji? Na koji način sotona koristi istu taktiku pristupajući nama danas?

ŽENA I ZMIJA

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 3,2.3. Kako je žena odgovorila zmiji? Koju pogrešku je načinila?

Iako je Eva tačno znala Božju zapovest, što i pokazuje njenu krivicu, ona izjavljuje nešto što ide dalje od Božje zapovesti, bar onako kako je zapisana u Bibliji. Bog je jasno poučio Adama i Evu da ne jedu s toga drveta; ništa nije bilo rečeno o diranju. Pošto ne znamo šta ju je navelo da to kaže, najbolje bi bilo da ne nagađamo. Međutim, ona je bila svesna da ne treba da dira plodove, jer tada neće ni biti u opasnosti da ih jede. Plod se prvo mora uzeti da bi se pojeo, zar ne?

Koliko puta se i mi danas suočavamo s istim problemom: dolazi nam neko s nekim učenjem koje se u mnogo čemu, ali ne u svemu, slaže s Biblijom. Međutim, upravo to neslaganje može da upropasti sve. Zabluda, čak i kad se pomeša s istinom, ipak ostaje zabluda!

Čitajte tekst u Mateju 15,7-9. Koji ukor je Isus uputio farisejima i književnicima zato što su svoja razmišljanja dodavali Božjoj Reči? Uporedite to sa tekstom u Otkrivenju 22,18 i u Kološanima 2,20-23. Zašto je opasno da sebi propisujemo dodatna pravila da bismo se, po svom mišljenju, sačuvali od greha? (Kološanima 2,23)

Problem sa grehom nije u nedovoljnom broju pravila, već u pokvarenom srcu. Čak i u svetovnom društvu često čujemo pozive da se proglase dodatni zakoni protiv zločina, iako i postojećih već ima suviše. Nama nisu potrebni novi zakoni, već nova srca!

Na koje načine se možemo naći u opasnosti da se upuštamo u ono što je zabranjeno? Merila utemeljena na biblijskim načelima su ključna. Pitanje glasi: kako možemo da budemo sigurni da nas pravila i merila koja primenjujemo neće skrenuti s pravog puta?

ZAVEDENI „DOKAZIMA“

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 3,4-6. Šta je Adama i Evu navelo da padnu u greh? Šta možemo da naučimo iz njihovog iskustva da bismo bili osposobljeni da se uspešno suočimo sa svim iskušenjima?

Sotona je uspeo da navede Evu na razgovor i da u njoj razbudi sumnju u ono što je Bog rekao i zašto je to rekao. Zatim joj govori da im Bog nije rekao svu istinu i objašnjava Božje pobude da im zabrani da jedu ploda sa drveta poznatija dobra i zla. Prema sotoninom objašnjenju, Bog je ljudima uskratio nešto dobro da bi ih sprečio da razviju sve svoje sposobnosti. Čineći tako, sotona se nadovezuje na svoje prethodno pitanje o tome da li im je Bog bilo šta zabranio.

Tri vrste dokaza uverile su Evu da će joj jedenje ploda sa zabranjenog drveta biti korisno. Prvo, ona vidi da je plod dobar za jelo. Možda je posmatrala sotonu kako ga jede. Možda je on sam čak i napomenuo kako je ukus ploda vrlo privlačan. Zanimljivo je da Eva, iako im je Bog zabranio da jedu ploda, zaključuje da je dobar za jelo. Razgovarajte o sukobu između naših čula i jasne naredbe: „Tako reče Gospod!“

Druga vrsta dokaza koji su ubedili Evu da uzme i da jede plod bila je činjenica da je plod veoma lepo izgledao. Nema sumnje da su svi plodovi u vrtu bili lepi za gledanje, ali, iz nekog razloga, Evu je posebno privukao upravo plod koji joj je sotona nudio.

Pretpostavka da plod ima moć da poveća inteligenciju i znanje čoveka koji ga jede treći je razlog zašto je Eva poželela da ga jede. Zmija ju je uveravala da će jedenje ploda povećati njeno znanje i učiniti je sličnom Bogu. Naravno, ironija je bila u tome što je Eva već bila slična Bogu (1. Mojsijeva 1,27).

Nama je rečeno da se Eva prevarila, ali da Adam nije podlegao prevari (1. Timotiju 2,14). Ako Adam nije bio prevaren, zašto je pristao da jede? Adam je svesno postao neposlušan Bogu, odlučivši da sledi Evu umesto Boga. Koliko puta se slično ponašanje ponavlja i danas? Koliko lako padamo u iskušenje na osnovu onoga što nam drugi govore ili što čine, bez obzira koliko se njihove reči i dela protive Božjoj Reči. Adam je poslušao Evu umesto Boga, a ishod toga je košmarna ljudska istorija (Videti Rimljanima 5,12-21).

U trećem poglavlju 1. Mojsijeve, posle pada u greh, Gospod se obraća ljudima samim pitanjima: „Gde si? ... Ko ti je rekao da si neodeven? ... Da li si jeo s drveta za koje sam ti rekao da to ne činiš? ... Šta si to učinio?“ (1. Mojsijeva 3,9.11.13)

BLAGODAT I SUĐENJE U EDEMU: PRVI DEO

Božja prva izjava u trećem poglavlju – Njegovo prvo konstatovanje činjenica – u stvari su odgovori na pitanja koja je sam postavio. Međutim, kada se obratio sotoni, šta je Bog rekao i šta su značile te reči? (Videti 1. Mojsijeva 3,14.15)

Razmislite o posledicama svega što se ovde dogodilo. Božja prva objava grešnom svetu zapravo je osuda sotone, a ne čoveka. Zaista, čak i u toj osudi sotone, Bog ljudskom rodu daje nadu i evanđeosko obećanje (1. Mojsijeva 3,15). Dok proglašava sotoninu propast, objavljuje i nadu ljudskom rodu. Uprkos njihovom grehu, Gospod odmah daje Adamu i Evi obećanje o otkupljenju.

Zapazite osim toga da tek pošto je obećanje blagodat i spasenja izrečeno u 15. stihu – poznato pod nazivom „prvo evanđeosko obećanje“ – Gospod izriče i osudu Adama i Eve: „A ženi reče: tebi ću mnogo muke zadati kada zatrudniš, s mukama ćeš djecu rađati, i volja će tvoja stajati pod vlašću muža tvojega, i on će ti biti gospodar!“ „Pa onda reče Adamu: što si poslušao ženu i okusio s drveta kojega sam ti zabranio rekavši da ne jedeš s njega, zemlja da je prokleta s tebe, s mukom ćeš se od nje hraniti do svojega vijeka!“

Nemojte propustiti osnovnu poruku: obećanje o spasenju dolazi prvo, a tek zatim sledi sud. Tako se sud javlja sa jevanđeljem u pozadini; u protivnom sud ne bi značio ništa drugo nego osudu, ali je Pismo jasno: „Jer Bog ne posla sina svojega na svijet da sudi svijetu, nego da se svijet spase kroza nj.“ (Jovan 3,17)

Zašto je tako važno da uvek imamo na umu činjenicu da je Božja namera da spase svet, a ne da ga osudi? Kako nam greh zamagljuje ovu ključnu istinu? Drugim rečima, kako greh uspeva da nas odvrti od Boga?

BLAGODAT I SUD U EDEMU: DRUGI DEO

U prvom i drugom poglavlju 1. Mojsijeve Bog izjavljuje i zapoveda: „Neka budu vidjela na svodu nebeskom.... Neka zemlja pusti iz sebe duše žive ... Nije dobro da je čovjek sam!“ Sve te izjave predstavljaju deo stvaranja i povezane su sa postavljanjem čoveka u središte dela stvaranja. Kao što smo juče videli, sledeća izjava zabeležena u Bibliji pojavljuje se u 1. Mojsijevoj 3,14.15 i u njoj Gospod ljudima pruža jevanđelje.

Tako se u Bibliji prve Božje izjave bave stvaranjem, a onda otkupljenjem, dok se otkupljenje javlja u kontekstu suda. Tako je i moralo da bude. Uostalom, šta je svrha jevanđelja, koje je radosna vest, ako nema suda ni osude od koje treba da ljudi budu pošteđeni? Samo jevanđelje nosi u sebi i ideju osude, osude s kojom nećemo morati da se suočimo. To je radosna vest!

Iako smo prekršili Božji zakon i iako će Bog suditi prekršiteljima, u Isusu Hristu mi smo pošteđeni osude koju bi nam to suđenje neizostavno donelo.

Stvaranje, jevanđelje i sud pojavljuju se ne samo na prvim stranicama Biblije, već i na poslednjima. Čitajte tekst u Otkrivenju 14,6.7. Na koji način su ovi tekstovi povezani sa prva tri poglavlja 1. Mojsijeve? Drugim rečima, koje paralelne ideje se nalaze u svim tim stihovima?

U Otkrivenju 14,6.7 nalazimo izjavu Boga Stvoritelja, ključnu temu početnih poglavlja 1. Mojsijeve. U Otkrivenju 14, međutim, večno jevanđelje dolazi prvo, a posle njega se nagoveštava sud, kao i u trećem poglavlju 1. Mojsijeve. Sud je tu, ali ne pre jevanđelja. Prema tome, objavljivanje istine za sadašnje vreme treba da bude blagodat, radosna vest da, iako zaslužujemo osudu, možemo dobiti pomilovanje, očišćenje i opravdanje preko Isusa. Bez jevanđelja, naša budućnost bi bila ista kao budućnost velike zmiје i njenog potomstva, a ne kao budućnost žene i njenog potomstva. Zadržljuje da se ova velika vest pojavila još u Edemu, da predstavlja sastavni deo prve Gospodnje izjave upućene grešnom svetu!

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Bog je našim praroditeljima dao hranu koju je odredio ljudskom rodu. Bilo je protivno Njegovom planu da se oduzme život bilo kom stvorenju. U Edemu nije smelo da bude smrti (...)“ (Elen Vajt, *Counsels for the Church*, str. 228)

„Sotona predstavlja Božji zakon ljubavi kao zakon sebičnosti. On objavljuje da je nama nemoguće da poslušamo njegova pravila. On okrivljuje Tvorca za pad naših praroditelja i za sve patnje koje su nastale, navodeći ljude da Boga smatraju začetnikom greha, patnji i smrti. Trebalo je da Isus razotkrije ovu prevaru.“ (*Čežnja vekova*, str. 24)

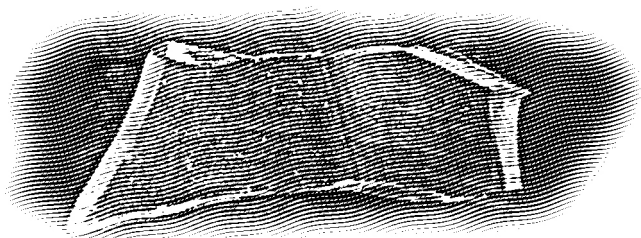
„Međutim, čovek nije bio prepušten posledicama zla koje je izabrao. U presudi izgovorenoj nad sotonom nalazio se i nagoveštaj otkupljenja ... Ova osuda, izgovorena u prisutnosti naših praroditelja, bila je za njih obećanje. Pre nego što su slušali o trnju i korovu, o mučnom radu i o žalosti koja će im pasti u deo, ili o prahu u koji će se vratiti, čuli su reči koje su im sigurno ulile nadu. Sve što je bilo izgubljeno popuštanjem sotoni moglo se ponovo steći u Hristu.“ (*Vaspitanje*, str. 27)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

1. Razgovarajte u razredu o odgovorima na završno pitanje u delu pouke za ponedeljak. Koju vrstu pravila možemo sebi postavljati i tako se pretvoriti upravo u one vernike koje je Isus osudio? U isto vreme, kako možemo dati obećanje koje će nam pomoći da sledimo načela istine onako kako su otkrivena u Bibliji?
2. Eva se oslonila na svoja osećanja umesto da sluša jasnu Božju zapovest. Zašto se i nama tako lako dešava da učinimo to isto?
3. Razmotrite očiglednu razliku između izveštaja o stvaranju i raznih evolucionističkih ideja koje opisuju zlo u prirodi kao deo Božjeg prvobitnog stvaralačkog procesa. Zašto je nemoguće uskladiti tako međusobno suprotne poglede o našem poreklu a ne potkopati jasne izjave Biblije? Zašto je pravilno shvatanje stvaranja važno da bismo stekli pravilno razumevanje pada u greh?
4. Neke kulture smatraju da je cela zamisao o postojanju sotone samo praznoverica, dok su druge, nasuprot tome, potpuno obuzete silom zla i zlih duhova. Kako je u vašoj kulturi? Kako da pronađete pravu ravnotežu razmišljajući o stvarnosti natprirodnih sila i borbe između dobra i zla?

„KAO KROZ STAKLO U ZAGONECI“

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Jov 12,10; 1. Korinćanima 6,19.20; 1. Mojsijeva 3,17; Jovan 12,31; 1. Korinćanima 1,18-21.

Tekst za pamćenje: „Jer je premudrost ovoga svijeta ludost pred Bogom, jer je pisano: hvata premudre u njihovu lukavstvu.“ (1. Korinćanima 3,19)

Teolog Vilijem Pejli napisao je 1802. godine knjigu pod naslovom *Prirodna teologija (Natural Theology)*, u kojoj govori da čovek može da proučava prirodu da bi uvećao svoje poznavanje Božjeg karaktera. Opširno je pisao o tome kako osobine životinja prikazuju staranje i veštinu Stvoritelja. Možda je Pejli suviše naglašavao neke osobine, zato što je propustio da prepozna uticaj greha u prirodi, ali njegov glavni argument niko nikada nije pobio – uprkos mnogobrojnim i glasnim tvrdnjama da nije u pravu.

Čarls Darwin, nasuprot tome, izneo je ideju da Bog koji bi planirao svaku pojavu u prirodi ne može da bude dobar. Da bi to dokazao, govorio je o insektima parazitima koji se hrane živim telima gusenica i o surovom načinu na koji se mačka igra s mišem. Za njega su ti primeri bili dokaz protiv postojanja Boga Stvoritelja punog ljubavi.

Iako je Pejli bio mnogo bliže istini od Darvina, pouka za ovu sedmicu istražuje šta nam, prema Bibliji, priroda otkriva ili ne otkriva o Bogu.

ZEMLJA PRIPADA GOSPODU

Neki naučnik je jednom osporio da je Bog potreban; tvrdio je da i on može da stvori čovečanstvo isto tako uspešno kao i Bog.

Bog mu je rekao: „U redu, hajde onda!“ Naučnik je počeo da prikuplja zemlju, ali ga je Bog prekinuo: „Napravi sam sebi zemlju!“

Iako je ovo samo priča, njena poruka je jasna; Bog je jedini mogao da stvara ni iz čega. Bog je načinio svu materiju u svemiru, uključujući i naš svet, sve što imamo, pa i nas same. On je zakoniti vlasnik svega što postoji.

Šta je osnovna poruka sledećih tekstova? Ili, što je još važnije, šta nam ta poruka govori o načinu na koji treba da se odnosimo prema svetu, jedni prema drugima i prema Bogu? Psalam 24,1,2; O Jovu 41,11; Psalam 50,10; Isaija 43,1,2; 1. Korinćanima 6,19,20.

Jedna omiljena hrišćanska pesma počinje rečima: „Ovo je svet mog Oca!“ Ovo je zaista svet našega Oca, jer ga je On stvorio. Niko nema veće pravo na vlasništvo od onog koji ga je stvorio. Bog je stvorio svet i zato mu pripada ceo svemir, nebesa i Zemlja, i svega što je na njima.

Ne samo da svet pripada Bogu, već On polaže pravo i na svako stvorenje na Zemlji. Nijedno drugo biće za koje znamo nema moći da stvori život. Bog je jedini Stvoritelj, i kao takav i jedini vlasnik svakog stvorenja. Mi smo svi potpuno zavisni od Boga za svoje postojanje. Mi ne možemo da damo Bogu ništa osim svoje odanosti; sve ostalo na Zemlji je već Njegovo.

Osim toga, mi pripadamo Bogu ne samo stvaranjem, već, što je čak i važnije, otkupljenjem. Iako predstavlja prekrasan Božji dar, ljudski život je unesrećen grehom i završava se smrću, a takva budućnost oduzima životu svako značenje i svrhu. Život kakav sada živimo daleko je od savršenstva. Naša jedina nada je u prekrasnom obećanju o otkupljenju, jedinom načinu da se sve ponovo dovede u red. Prema tome, mi smo Hristovi stvaranjem i otkupljenjem.

SVET KOJI JE PAO U GREH

Jedno je sigurno: svet u kome mi sada živimo veoma se razlikuje od sveta kakav je izašao iz Gospodnje ruke na kraju sedmice stvaranja. Svakako, snažni dokazi lepote i planiranja postoje gotovo svuda; međutim, mi smo bića ranjena grehom, koja se trude da prežive u svetu unesrećenom grehom. Čak i pre Potopa, svet je već bio pun negativnih posledica greha. „U Nojeve dane, dvostruko prokletstvo je počivalo na Zemlji kao posledica Adamovog prestupa i ubistva koje je počinio Kajin.“ (Elen Vajt, *Conflict and Courage*, str. 32)

**Kako je svet bio „proklet“ i kakve su bile posledice tog prokletstva?
1. Mojsijeva 3,17; 4,11.12; 5,29.**

Prokletstvo zemlje zbog Adama sigurno da je obuhvatalo biljni svet, zato što se njegove posledice vide u rastenju i množenju trnja i čkalja. Posledica je bila da su sva dela stvaranja bila pogođena prokletstvom zbog greha. Duh proroštva u gornjem navodu kaže vrlo jasno da prokletstvo nad Kajinom nije bilo ograničeno samo na njega, već da je počivalo na celom svetu.

Na nesreću, prokletstvo zbog greha se tu nije završilo, jer se svet suočio i s drugim prokletstvom, koje ga je veoma unazadilo. To je, naravno, bio opšti Potop. „I Gospod omirisa miris ugodni i reče u srcu svojemu: neću više kleti zemlje s ljudi, što je misao srca čovječjega zla od malena; niti ću više ubijati svega što živi, kao što učinih.“ (1. Mojsijeva 8,21)

Potop je uništio sistem navodnjavanja koji je Bog ustanovio prilikom stvaranja, odnoseći plodnu zemlju s jednoga kraja sveta i ostavljajući je na drugome. Čak i sada, kiša nastavlja da ispira tlo, lišavajući ga plodnosti i umanjujući žetvu koju donosi. Bog je milostivo obećao da više neće proklinjati zemlju, ali je tlo koje smo nasledili daleko od plodne, produktivne zemlje koju je Bog prvobitno stvorio.

Čitajte tekst u Rimljanima 8,19-22. Iako su ovo mučni tekstovi, kako se odnose prema onome o čemu smo danas proučavali? Što je još važnije, koju nadu možemo naći u njima?

VLADAR OVOGA SVETA

„I Gospod reče sotoni: otkuda ideš? A sotona odgovori Gospodu i reče: prohodih zemlju i obilazih.“ (Jov 1,7)

„Budite trijezni pazite, jer suparnik vaš đavo, kao lav ričući hodi i traži koga da poždere.“ (1. Petrova 5,8)

Kao što smo već videli, mi pripadamo Bogu, i stvaranjem i otkupljenjem. Međutim, ne smemo da zaboravimo stvarnost postojanja sotone, stvarnost velike borbe između dobra i zla, i stvarnost sotoninih pokušaja da izbori vlast nad svime što je spremno da mu se pokori. Iako je, posle krsta, njegov poraz postao siguran, on se neće predati tiho i mirno. Njegov gnev i razorna sila, iako ograničeni Božjim delovanjem u meri koju mi ne možemo da shvatimo, ne sme se potceniti. Mi ne smemo zaboraviti, osim toga, iako nam prilike ponekad mogu izgledati mračne i neprijatne, da se prava borba vodi samo između dve sile: Hristove i sotonine. Nema srednjega puta. I kao što znamo, veliki deo ovoga sveta svrstao se pod pogrešnu zastavu. Zar je onda čudno što je svet tako uništen i razoren?

Čitajte tekst u Jovanu 12,31; 14,30; 16,11; Efescimna 2,2; 6,12. Koju važnu istinu o stvarnom postojanju i moći Zloga izražavaju ovi stiho-vi?

U Knjizi o Jovu donekle je uklonjena zavesa koja sakriva stvarnost velikog sukoba između dobra i zla, tako da možemo da vidimo da sotona zaista ima sposobnost da čini velika zla u svetu prirode. Šta god da znači naziv „knez ovoga sveta“, jasno je da u toj ulozi sotona i sada ima snažan i razoran uticaj na Zemlji. Ova istina nam daje još više razloga da shvatimo da je svet prirode u velikoj meri oštećen i da moramo biti veoma pažljivi kada iz njega izvlačimo pouke o Bogu. Konačno, pogledajte kako je pogrešno Darwin predstavio stanje u svetu!

Na koji način bi mogao da jasno sagledaš razorni uticaj sotone u svom vlastitom životu? Zašto su krst i obećanja povezana s njime tvoja jedina nada?

„MUDROST“ OVOGA SVETA

Mi ljudi smo prikupili neverovatnu količinu znanja i informacija, a posebno u toku poslednjih stotinu godina. Znanje i informacije, međutim, ne moraju istovremeno biti i „mudrost“. Mi smo takođe stekli i mnogo bolje razumevanje sveta prirode od onoga koje su naši preci ikada imali. „Veće razumevanje“ ne mora da bude isto što i „mudrost“.

Čitajte tekst u 1. Korinćanima 1,18-21; 3, 18-21. Kako se moćne istine izražene ovim rečima vide u naše vreme, skoro dve hiljade godina otako su zapisane?

Toliko toga u ljudskom umu osporava Božju Reč. Bilo da se radi o Hristovom vaskrsenju, o samom stvaranju sveta ili bilo kom čudu, ljudska „mudrost“, čak i onda kada je potkrepljena „naučnim činjenicama“, mora se nazvati „ludošću“ kada se usprotivi Gospodnjoj Reči.

Osim toga, kao što je već bilo rečeno, veliki deo današnje nauke, posebno u pogledu nastanka sveta i čoveka, kreće iz čisto naturalističke perspektive, iako je mnoštvo vrhunskih naučnika u prošlosti, kao što su Njutn, Kepler, Galilej i mnogi drugi, verovalo u Boga i na svoj rad gledalo kao na pripomoć da se objasne Božja dela stvaranja. (Tako je Kepler kazao: „O, Bože, ja mislim Tvoje misli prateći Tebe...“) Jedan deo naučne zajednice danas ismeva takva shvatanja ovih velikana.

Ima i takvih koji pokušavaju da nađu prirodna objašnjenja za čudesne izveštaje iz Biblije, tvrdeći da su ih ljudi prošlih vekova proglašavali za čuda samo zato što nisu dovoljno poznavali prirodne zakone. Postoje, na primer, mnoge naturalističke teorije koje pokušavaju da objasne razdvajanje Crvenog mora. Pre nekoliko godina, neki naučnik je spekulisao da je Mojsije bio pod uticajem droga i da je samo zamislio da mu je Bog dao Deset zapovesti na kamenim pločama!

Ma koliko takve teorije mogle zvučati besmisleno, kada jednom odbacite ideju o Bogu i o natprirodnom, morate iznaći neko drugo objašnjenje za sve ono što je opisano u Bibliji, pa zato Pavle tako jasno i proročanski najavljuje „ludosti“ kojima će se neki baviti u ime nauke.

Osmi psalam jedan je od najomiljenijih u Bibliji. Za Davida, čoveka koji je duboko verovao u Boga, dela stvaranja govore o Gospodnjem veličanstvu i ljubavi. Koje posebne pouke David izvlači iz stvaranja, po rečima koje je zapisao u osmom psalmu? Uzimajući u obzir šta mi danas znamo o stvaranju – o Mesecu, zvezdama i tako dalje – u upoređenju s onim što su ljudi znali u Davidovo doba, zašto nam njegove reči izgledaju još značajnije?

Tek u poslednjih stotinu godina počeli smo da shvatamo prostranstvo kosmosa i našu beznačajnost u poređenju s njime. Nemoguće je zamisliti da neko poput Davida može da pojmi stvarnu veličinu „nebesa“ ukoliko nije dobio otkrivenje o tome od Boga. Ako je on bio pun strahopoštovanja u ona davna vremena, koliko bismo to mi morali biti danas, znajući da nas, uprkos beskrajnosti svemira, Bog voli ljubavlju koju ne možemo ni da zamislimo?

Čitajte Psalam 19,1-4. Šta je David video na nebu?

Mnogi su gledali u noćno nebo prepoznajući veličinu Božju i neznatnost ljudskog roda i hvalili Boga zbog Njegovog staranja o nama. Drugi su se usredsređivali na prisustvo zla u prirodi i optuživali Boga za probleme koji su uistinu posledica njihovih odluka ili sotoninih delatnosti.

Za vernika, dela stvaranja zaista govore o Božjem staranju, čak i usred zla koje je uneo sotona. Ipak, koliko god da je snažno svedočanstvo stvorenog sveta, otkrivenje je nepotpuno, posebno zbog posledica pada u greh i prokletstva koje on doneo.

Čitajte tekst u Jovanu 14,9 i razmišljajte o Isusu Hristu na krstu. Zašto krst uvek mora da bude najveće otkrivenje Božje prirode i karaktera?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Bila sam upozorena (1890. godine) da ćemo od sada na dalje biti izloženi stalnom sukobu. Takozvana nauka i religija biće suprotstavljene jedna drugoj zato što ograničeni čovek ne shvata Božju silu i veličinu. Pokazane su mi sledeće reči Svetoga pisma: 'Između vas samih ustaće ljudi koji će govoriti izvrnutu nauku da privuku učenike za sobom!' (Elen Vajt, *Medical Ministry*, str. 98)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

1. Razmislite o „trostrukom prokletstvu“ (Elen Vajt, *Spiritual Gifts*, 3. knjiga, str. 88) koje će vladati na ovoj Zemlji (prokletstvo zbog Adamovog pada, zbog Kajinovog greha i zbog Potopa). Kumulativno delovanje ovih prokletstava, koje se pogoršavalo u toku mnogih hiljada godina, znači da se nas sadašnji svet veoma razlikuje od onoga koji je Bog stvorio u početku. Zašto, prema tome, moramo biti vrlo pažljivi kada na osnovu stanja u današnjem svetu izvlačimo zaključke o tome kako je sve izgledalo u početku?
2. Razmislite o poslu koji obavlja nauka, posebno u oblasti nastanka sveta. Na prirodi nema etiketa koje bi nam govorele šta to vidimo ili imamo u rukama. Nauka je potpuno ljudsko pregalaštvo, a ljudski um je ograničen u svom razmatranju i sklon da se odupire božanskom autoritetu. Osim toga, sotonin uticaj se veoma snažno oseća u prirodi, tako da mnogo od onoga što vidimo ne može da se uskladi s otkrivenjem Boga u Bibliji. Zašto je tako važno da ukažemo veće poverenje Pismu nego nauci, posebno kad razmatramo jedinstvene događaje prilikom stvaranja našega sveta?
3. Mi nismo uvek u stanju da razumemo zašto postoji napetost između Biblije i nauke, ali je Bog mnogo mudriji od nas i mi zato moramo da priznamo da u delima stvaranja ima mnogo više tajni nego što će nauka ikada biti u stanju da otkrije. Zašto bismo onda bili iznenađeni da postoji neka vrsta sukoba između biblijskih zapisa o natprirodnim događajima i materijalističkog pristupa današnje nauke?
4. Razmotrite reči Elen Vajt koji smo pročitali pre nekoliko trenutaka. Na koje načine se njene reči ispunjavaju čak i u krilu naše Crkve? Kako da se borimo protiv takvih opasnih izazova našoj misiji i našoj vesti – ali tako da nikada ne odustanemo od naše podrške biblijskoj nauci o stvaranju – da bi naša Crkva ostala sigurno прибежиште svima onima koji se bore s tim teškim problemima?
5. Čitajte tekst u Rimljanima 11,33-36 i u Jovu 40,1.2.7.8. Koliko se možemo osloniti na ljudsku mudrost kada pokušavamo da razumemo Božje puteve? Kako da se suočavamo s teškoćama s kojima se srećemo kada pokušavamo da nađemo ravnotežu između nauke i Biblije?

ISUS HRISTOS HRANI I ODRŽAVA SVET

Tekstovi koje ćemo proučavati u toku sedmice: Jevrejima 1,3; Kološanima 1,16.17; Jov 42; Matej 5,45; 6,25-34; 10,28.

Tekst za pamćenje: „A Bog moj da ispuni svaku potrebu vašu po bogatstvu svojem u slavi, u Hristu Isusu.“ (Filibljanima 4,19)

Bog održava svoje delo stvaranja na tako redovan način da se svemir ponekad upoređuje sa mašinom koju je Bog pustio u pogon.

Međutim, umesto sa mašinom, mnogo je bolje upoređenje sa muzičkim instrumentom na kom Bog izvodi prekrasnu melodiju. To znači da je neprestano zaokupljen održavanjem svega što je stvorio.

Ništa u svemiru ne postoji nezavisno od Gospoda. On je stvorio sve što je stvoreno. „Sve je kroz nju postalo i bez nje ništa nije postalo što je postalo.“ (Jovan 1,3) I ne samo to, već je Bog Onaj koji sve održava. Upravo zato zaprepašćuje da je Onaj koji je sve stvorio i sve održava Onaj isti koji je bio raspet za nas.

„Apostol Pavle, pišući pod uticajem Svetoga Duha, izjavljuje o Hristu da 'kroz njega bi sazdan sve ... sve se kroza nj i za nj sazda. I on je prije svega i sve je u njemu.' (Kološanima 1,16.17) Ruka koja održava svetove u prostoru, ruka koja drži u sređenom poretku i u neumornoj aktivnosti sve po celom Božjem svemiru, to je ruka koja je za nas bila prikovana na krst.“ (Vaspitanje, str. 132 orig.)

Čitajte tekst u Jevrejima 1,3 i u Kološanima 1,16.17. Koju ulogu Hristos ima u postojanju i održavanju svemira?

Zaključak je da Hristos nastavlja da svojom snagom održava svemir u postojanju. Svemir nije nezavisan; njegovo postojanje zavisi od neprestanog ulaganja Božje volje. Time se odbacuje deizam, filozofija koja tvrdi da je Bog stvorio svet tako da može sam da se održava i da ga je onda prepustio da se dalje razvija sam od sebe, ne posvećujući mu više nikakvu pažnju. Biblija odbacuje takve lažne teorije.

Osim toga, Bog nije deo stvorenog sveta, koji neprestano izgrađuje, kao što uči lažna teorija panteizma (Bog i svemir su jedno te isto) ili panenteizma (Bog prožima svemir kao da je svemir Njegovo telo). Bog ne zavisi od svemira ni na koji način. On je odvojen od svemira. On postoji i nastavlja da postoji, nezavisno od svega što je stvorio. Svemir zavisi od Boga, a ne Bog od svemira.

Čitajte tekst u 1. Korinćanima 8,6 i u Delima 17,28. Kako je Pavle opisao naš odnos prema Isusu?

Mi zavisimo od Božje sile koja sve održava, iz trenutka u trenutak, iz dana u dan. Zahvaljujući Njegovoj ljubavi, mi nastavljam da postojimo, delujemo i da uspostavljamo međusobne odnose. To se posebno odnosi na one koji su se predali Bogu i koji su, kao apostol Pavle, „u Hristu“ (2. Korinćanima 5,17; Efescima 2,10; zapazite da ovi tekstovi upućuju na stvaranje!) Isto je tako istina da su i oni koji odbacuju spasenje ipak zavisni od Božje sile održavanja. Danilo je to veoma jasno kazao kada se obraćao caru Valtazaru: „A ne slavi Boga u čijoj je ruci duša tvoja i svi putevi tvoji!“ (Danilo 5,23)

Imajući sve to na umu, kako shvatamo realnost slobodne volje i slobodnog izbora? Zašto su ti elementi našeg postojanja tako važni u svemu što verujemo?

VELIKODUŠNO BOŽIJE STARANJE

Tekst u 1. Mojsijevoj 1,29.30 pokazuje da se Bog, kada je stvorio živa stvorenja, postarao za njihovu hranu. Biljke, voćke i semenke predstavljale su hranu namenjenu i čoveku i životinjama. Ništa nam nije rečeno o mesojedima ili otimanju oko hrane. Velikodušni Staratelj stvorio je obilje hrane za svakoga i nije bilo nikakve potrebe za nasiljem i otimanjem.

Kakve li razlike kada se to stanje uporedi s opšteprihvaćenim modelom koji nudi teorija evolucije! Po njoj se ljudski život, zapravo svačiji život, održava samo nasilnim procesom istrebljivanja slabijih i preživljavanja najposobnijih. Prva poglavlja 1. Mojsijeve ništa ne govore o nekom takvom stanju u prirodi. Sasvim suprotno tome, ona opisuju svet koji je od samog početka ličio na raj. Upravo zato Biblija kaže, kada je Gospod dovršio stvaranje naše planete: „Tada pogleda Bog sve što je stvorio i gle, dobro bješe veoma. I bi veče i bi jutro, dan šesti.“ (1. Mojsijeva 1,31)

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,8.9. Šta ove reči govore o Božjem posebnom staranju da zadovolji sve potrebe Adama i Eve?

Već smo primetili da se Bog postarao za hranu svih svojih stvorenja, uključujući i ljude. Sada vidimo da Bog ide i korak dalje. Ne samo da se postarao za hranu u izobilju po celoj Zemlji, već je pripremio poseban vrt za Adama i Evu, sa drvećem koje je bilo lepo za gledanje i ukusno za jelo (1. Mojsijeva 2,9). Svojom lepotom i obiljem ukusne hrane, vrt je svedočio o Božjoj neizmernoj ljubavi i blagodati. Bio je to dar blagodati zato što Adam i Eva nisu učinili baš ništa da ga zasluže. On im je bio darovan i obilno snabdeven.

Kao što je ranije bilo rečeno, mi smo danas veoma daleko od prvobitnog stvaranja. Naš svet je značajno iskvaren. Ništa na svetu nije bilo pošteđeno od tog razaranja. Ipak, usred sveg tog razaranja, po svetu mogu se videti dokazi Božje ljubavi i Njegovog staranja.

„Priroda je moćna sila, ali Bog prirode raspolaže neograničenom silom. Njegova dela tumače Njegov karakter. Oni koji ga ocenjuju na temelju Njegovih dela, a ne na osnovu pretpostavki velikih ljudi, videće Njegovu prisutnost u svemu.“ (Elen Vajt, *The Signs of the Times*, 13. mart 1884.) **Pogledajte prirodu: na koji način vidimo „Njegovu prisutnost u svemu“?**

ZLO U PRIRODI

Jedno od velikih pitanja koje sebi postavljaju svi koji veruju u Boga ljubavi jeste pitanje zla; ne samo zla u ljudima, već zla koje se događa u prirodi. Kako to da se u samoj prirodi događaju tako velika zla – poplave, suše, zemljotresi, uragani i slično, koje nanose toliko bola i patnji ne samo ljudima, već i životinjama?

Kako da razumemo sve to? Uostalom, ako je sve u Božjoj vlasti, kako se mogu događati takva zla?

Jedna od najstarijih knjiga u Bibliji je Knjiga o Jovu, u kojoj se postavljaju upravo ova pitanja i daje odgovor na njih.

Čitajte tekst u 42. poglavlju Knjige o Jovu. Koje odgovore nalazimo u tom poglavlju? Koja pitanja ostaju bez odgovora?

Svako ko je ikada čitao Knjigu o Jovu završio je čitanje s više pitanja nego odgovora. Knjiga zaista otkriva mnoge važne istine o velikoj borbi između dobra i zla (Videti i Otkrivenje 12,12), koje nam pomažu da stvorimo kontekst u kom ćemo bar donekle razumeti odakle zlo. Scenario velike borbe, međutim, ne objašnjava svaku pojavu zla. U stvari, objasniti zlo značilo bi, u izvesnom smislu, naći opravdanje za njegovo postojanje, a mi to ne želimo niti možemo. Velika borba može da otkrije velika pitanja koja se kriju iza pojave zla, ali nama je teško da sebi objasnimo zašto se dogodilo ovo ili ono.

Jov nije razumeo, a ni mi ne razumemo zašto moramo da se suočavamo sa katastrofama. Iako je sam Bog progovorio Jovu, nije mu pružio odgovor na njegova pitanja, niti mu je objasnio zašto je morao da doživi sva zla koja su ga stigla. On je jednostavno podsetio Jova da postoje zbivanja koja nadilaze našu moć shvatanja i da zato treba da se oslonimo na Boga, kao što je to Jov i učinio. Naša iskustva su često slična; ne dobijamo odgovore na svoja pitanja. Međutim, Knjiga o Jovu nam daje važan uvid u prirodu zla, i pokazuje da Bogu nisu nepoznate naše borbe.

Vratite se na uvodni deo pouke od subote i pročitajte navod Elen Vajt. Kako nam te reči pomažu da se bolje suočimo sa pitanjem zla, znajući da je i sam Bog veoma stradao od njega?

UPRAVLJANJE NESAVRŠENIM DELIMA STVARANJA

Čitajte tekst u Mateju 5,45 i u Psalmu 65,9.10. Kako Bog deluje među delima stvaranja da bi održao bića koja je stvorio? Šta Vam to govori o Božjoj zainteresovanosti za stvoreni svet?

Nama je poznata svetlost Sunca, znamo i za kišu, jer nam je nauka dala svoja objašnjenja procesa koje uključuje svaka od tih pojava. Međutim, sve su te pojave mnogo složenije nego što nauka može da nam objasni. Nevidljivi Bog se aktivno stara za sve potrebe svojih stvorenja. Mi ne moramo da razumemo Njegove puteve, ali znamo da je sve u Njegovoj vlasti. Kao što vešt muzičar može da na svom instrumentu svira tako divno da svu pažnju usmeri na muziku umesto na muzičara, tako i Bog vlada delima stvaranja tako da mi često vidimo samo red i veličanstvo svega što je stvoreno. U isto vreme, možda ne shvatamo da je Bog iza svega toga, usmeravajući događaje u skladu sa svojom voljom i određujući da sve na kraju bude na dobro onih koji ga vole (Rimljanima 8,28).

Koje slične pojave su opisane u sledećim tekstovima? 1. Mojsijeva 8,1; 2. Mojsijeva 10,13; 4. Mojsijeva 11,31.

Vetar je poznata pojava i mi uglavnom znamo šta je izaziva. Međutim, u ovim tekstovima vetar se pojavljuje u posebnim okolnostima. Takve vetrove bismo mogli nazvati „vetrovima providenja“. Oni se pojavljuju u posebno vreme i na posebnom mestu, obavljajući posebne zadatke. Iako izgledaju prirodno, nevidljivi Pokretač ostvaruje svoje namere služeći se ovakvim pojavama u svetu koji je stvorio.

U 2. Carevima 20,9-11, vidimo jedno od najneobičnijih čuda u celoj Bibliji. Odnos između Sunca, Zemlje i dužine dana naizgled je nešto najstabilnije i najpredvidljivije u ljudskom iskustvu. Zamislite reakciju današnjeg naučnog sveta kada bi se nešto takvo dogodilo u naše vreme! Ipak, moramo da se upitamo: „Ima li išta teško Gospodu?“ (1. Mojsijeva 18,14) Šta nam to čudo i druga slična čuda treba da kažu o delima stvaranja i Božjem delovanju u delima stvaranja? Upravo zato je tako značajno da steknemo znanje o Bogu i da sami upoznamo stvarnost Njegove ljubavi. Tako ćemo naučiti da se oslonimo na Njega iako nismo u stanju da razumemo Njegovo delovanje.

BOŽJE STARANJE O NESAVRŠENIM DELIMA STVARANJA

„Pogledajte na ptice nebeske kako ne siju, niti žanju, ni sabiraju u žitnice; pa otac vaš nebeski hrani ih. Nijeste li vi mnogo pretežniji od njih?“ (Matej 6,26)

Čak i pošto su Adam i Eva zgrešili i više nisu mogli ni da uđu u Edemski vrt, Bog se starao o njihovim neposrednim životnim potrebama (1. Mojsijeve 3,21). Greh je doneo i novu potrebu, potrebu za odećom. Adam i Eva su pokušali da se postaraju za svoju odeću, ali lišće smokve nije predstavljalo zadovoljavajuće rešenje. Bilo je potrebno nešto bolje i Bog se postarao za to u obliku kože. Važno je da se Bog postarao za njihovu potrebu iako su pali u greh. To je još jedan primer Božje blagodati koja se stara o nama ne gledajući na našu nedostojnost.

Čitajte tekst u Mateju 6,25-34. Koju značajnu poruku nam je Hristos uputio tim rečima? Kako da ih razumemo suočeni s nevoljama i tragedijama, koje predstavljaju tako veliki deo našeg životnog iskustva?

Ovo su veoma važne reči, kojih treba da se držimo celim srcem, dušom i umom, a posebno u vreme velikih stradanja, gubitaka i potreba. Isus je umro za nas, a ne za ljiljane u polju ili za ptice u vazduhu. Mi možemo da budemo sigurni u Njegovu ljubav prema nama bez obzira na okolnosti u kojima se nalazimo. Ipak, kao što svi znamo, okolnosti ponekad mogu da budu strašne. Mi vidimo gladi, suše, poplave, epidemije i smrt svuda oko sebe, a hrišćani nisu imuni na te tregedije.

Bog svom narodu nije obećao život uobilju, bez bola, ali nam je obećao da će se postarati za naše potrebe i da će nas ojačati tako da se možemo suočiti sa svakim izazovom. Mi jednostavno ne smemo da zaboravimo stvarnost velike borbe i da živimo u grešnom svetu.

Čitajte tekst u Mateju 10,28. Kako bi ovaj stih, kada se čita zajedno sa stihom za danas, mogao da nam pomogne da se bolje nosimo sa čestim životnim teškoćama?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Naučnici ipak smatraju da mogu da shvate Božju mudrost, ono što je On učinio ili može da učini. Preovlađuje ideja da je Bog ograničen zakonima koje je sam proglasio. Ljudi ili odriču ili zanemaruju Njegovo postojanje ili pokušavaju da objasne sve, čak i delovanje Njegovog Duha na ljudsko srce; zato više ne poštuju Njegovo ime i ne plaše se Njegove moći. Oni ne veruju u natprirodno, ne razumevajući Božje zakone ili Njegovu beskrajnu moć da preko njih sprovodi svoju volju. Onako kako se obično upotrebljava, izraz 'prirodni zakoni' obuhvata samo ono što je čovek bio u stanju da otkrije na području zakona koji upravljaju fizičkim svetom; ali, kako je ograničeno to znanje i kako je beskrajno područje na kojemu Stvoritelj može da deluje u skladu sa svojim zakonima, ostajući potpuno nedokučiv za um smrtnika!“ (Elen Vajt, *Patrijarsi i proroci*, str. 114)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

- 1. Pročitajte pažljivo gornji navod iz spisa Duha proroštva. Šta se tu kaže? Na koji način vidimo da se mnogi naučnici danas ponašaju upravo tako kao što je Elen Vajt nadahnuto predvidela?**
- 2. Savremena nauka mnogo bolje objašnjava kroz prirodne pojave zašto se nešto događa ili ne. Problem nije u prirodnim pojavama ili zakonima, već u shvatanju po kom su ti zakoni i sredstva sve što postoji, i ne postoji ništa drugo, a svakako ne natprirodne sile iza njih. Šta je pogrešno u toj pretpostavci (upitajte se odakle svi ti zakoni), i u čemu je takvo shvatanje protivno osnovnim učenjima Biblije?**
- 3. Zašto nam slika stvorenog sveta kao muzičkog instrumenta daje mnogo jasniju sliku o Bogu i Njegovom odnosu prema delima stvaranja nego slika svemira kao mašine stavljene u pogon?**
- 4. Gde još u Bibliji možemo pronaći primere da je Bog pokrenuo posebne događaje koje ne možemo jednostavno nazvati „prirodnim silama“? Videti, na primer, tekst u 1. Carevima 19,11.12.**

BRAK – DAR IZ EDEMA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 2,18-25; Marko 10,7-9; Efescima 5,22-25; Matej 5,27-30; 2. Korinćanima 3,18.

Tekst za pamćenje: „I reče Gospod Bog: nije dobro da je čovek sam, da mu načinim druga prema njemu.“ (1. Mojsijeva 2,18)

Razmislite o blagoslovima koje pružaju srećan brak i ljubav u porodici. Kako su srećni oni koji su doživeli takvo iskustvo! Na nesreću, mnogim ljudima brak je doneo iskustvo bola i gneva, umesto radosti i mira. Međutim, brak nije bio tako zamišljen niti treba da bude takav. Žalosno stanje mnogih brakova je snažan dokaz izopačenosti koju je greh doneo ljudskom rodu.

„Bog je obavio prvo venčanje. Začetnik ove ustanove je Stvoritelj svemira. 'Ženidbu da drže svi u časti!' (Jevrejima 13,4) Bio je to jedan od prvih Božjih darova čoveku i jedna od dve ustanove koje je Adam, posle pada u greh, poneo iz Raja. Kada se u ovom odnosu božanska načela priznaju i poštuju, brak postaje blagoslov; on čuva neporočnost i sreću ljudskog roda; on zadovoljava čovekove društvene potrebe, on uzdiže čovekovu fizičku, intelektualnu i moralnu prirodu.“ (PP 46)

Kakvog li prekrasnog ideala! Pouka za ovu sedmicu razmatra neka načela na kojima se zasniva ova ustanova.

Iz prvobitnog bezdana Bog je stvorio naš svet natprirodnom silom svoje Reči. U celom izveštaju o stvaranju, sve je bilo „dobro“ sve dok celokupno delo nije bilo dovršeno; u tom trenutku je sve što je Gospod stvorio bilo proglašeno „veoma dobrim“! (1. Mojsijevo 1,31)

Usred svega toga, međutim, za jedno je rečeno *lo tov*, tj. „nije dobro“. Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,18. Šta to nije bilo dobro i zašto? Na koje zaključke vas navodi ovaj tekst?

Sam Bog je ocenio sve aspekte stvaranja kao „dobre“, sve do vremena kada je stvorio Adama. U tom trenutku, Adam je bio jedino ljudsko biće. Iako je bio načinjen po Božjem obličju, u svojoj usamljenosti nije mogao da to obličje odražava potpuno, kao odnos među licima Trojstva. Trojstvo se, naravno, sastoji od Oca, Sina i Svetoga Duha. Prema tome, Adamu je bio neophodan neko sličan njemu s kim će moći da uspostavi odnos međusobne ljubavi i saradnje, odražavajući tako odnos ljubavi koji vlada u Trojstvu.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,19-21. Posle kog svog dela je Bog uspavao Adama i potom od njegovog tela stvorio ženu? Na koji način se Božje prethodno delo može povezati s odlukom da stvori Adamu ženu?

Možda se ključ krije u rečima poslednjeg dela 20. stiha. Pošto je svim životinjama nadenuo imena, Adam je primetio da su se sve životinje pojavljivale u parovima, muško i žensko, za razliku od njega, koji je bio stvoren sam. Mi možemo biti sigurni da je Bog sve vreme planirao da Adamu stvori ženu. Možda je samo želeo da se u Adamu pojavi čežnja, svest da nešto nedostaje njegovom postojanju, svest koja će učiniti da još više ceni dar koji će mu Gospod dati kada mu bude stvorio ženu.

Razmotrite razliku između ocene „dobro“, kojom su ocenjena druga dela stvaranja i ocene „nije dobro“, koja se odnosila na Adamovu usamljenost. Šta nam to govori o vrednosti i važnosti međusobnih odnosa? Šta biste mogli da učinite da produbite postojeće odnose sa ljudima?

ADAMOV SAPUTNIK U ŽIVOTU

Tekst u 1. Mojsijevoj 2,20, koji opisuje kako Adam daje imena životinjama, pomaže nam da shvatimo ogromnu provaliju koja deli čoveka od drugih zemaljskih stvorenja. Čak ni među čovekolikim majmunima nije se našlo nijedno stvorenje slično Adamu, jer Adam nije ličio na majmuna. To je važna činjenica koju treba da zapamtimo, jer mnogi u našem društvu podupiru misao da ljudi nisu ništa više nego visoko razvijeni majmuni. Mi nismo majmuni, i nijedan majmun nije bio ništa bolji životni saputnik za Adama nego što bi to bio nekomе od nas.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,21.22. Koje značenje ima način na koji je Bog stvorio Adamu životnog druga?

Kao što je Bog lično oblikovao Adamovo telo od praha zemaljskoga, tako je lično oblikovao i Evino telo, služeći se Adamovim rebrom. Rebro nije celo telo; prema tome, Bog se poslužio i dodatnim materijalom da dovrši Evino telo. Možda je i Evino telo načinio od praha zemaljskoga kao što je to učinio s Adamovim. Međutim, Bog je imao dobar razlog kada je načinio Evu od Adamovog rebra. Da su njih dvoje bili stvoreni potpuno nezavisno jedno od drugoga, to bi moglo pokazivati da su po svojoj prirodi potpuno nezavisne jedinice. Međutim, zajednički deo tela u obe osobe je ukazivao da to dvoje treba da se sjedine i da budu „jedno telo“.

Pošto je bila stvorena, Bog ju je doveo Adamu da mu postane životna saputnica (1. Mojsijeva 2,18). Ona je bila načinjena od Adama (1. Mojsijeva 2,22) i data Adamu (1. Mojsijeva 2,22). Proces kojim je Bog stvorio Evu jasno pokazuje da je Bog mogao da načini Adamu bilo kakvog životnog druga koji mu je bio potreban. To je postalo važno kasnije, kada se Adam suočio s iskušenjem da li da se pridruži Evi i okusi zabranjeni plod ili da se osloni na Boga da mu nađe novog životnog druga. Adam je imao dovoljno razloga da veruje da mu Bog može načiniti novog druga i to je njegov greh učinilo samo još težim.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,23. Kako je Adam reagovao na pojavu Eve?

Adam je bio tako ushićen kad je video Evu da je ispevao pesmu. To je bila prva pesma u Bibliji, koja odražava Adamovo oduševljenje svojom ženom i bliskost njihovog međusobnog odnosa. Trebalo je da mu ona bude ravnopravna, što je još jedan vid stvaranja koji je poremećen padom u greh.

IDEAL BRAKA

Poznati pisac Vilijem Fokner jednom je brak nazvao „promašajem“, napisavši da je „jedini način da čovek ima malo mira u braku (...) taj da se čuva žene i da se drži što je moguće dalje od nje, nadajući se da će je nadživeti bar za nekoliko dana“. Kakvog li žalosnog opisa stanja u mnogim brakovima!

Čitajte tekst u Marku 10,7-9. Koji tekst je Hristos naveo ovom prilikom? Koje karakteristike dobrog braka se mogu naći u ovim Hristovim rečima?

Prednosti napuštanja roditeljskog doma da bi se osnovao novi dom s izabranim bračnim drugom toliko su poznate da je jedva potrebno da se pominju. Problemi sa porodicom bračnog druga jedan su od vodećih uzroka bračne nesloge. Među prvim koracima koje treba preduzeti da bi se stvorio srećan dom jeste da se samostalnost bračnog para ispoštuje odvajanjem od doma u kom su dotad stanovali. U slučaju da to nikako nije moguće, privatnost i bliskost bračnih drugova mora se strogo poštovati.

Jedinstvo je druga karakteristika dobrog braka. Jedinstvo ne znači da bračni drugovi treba da prestanu da se služe svojim mozgom, već da se moraju sjediniti u nameri da učine sve što do njih stoji da usreće svog bračnog druga i da sačuvaju i unaprede svoj brak.

Hristos je naglasio trajnu prirodu braka. Brak nije privremeni odnos u koji se ulazi po volji i iz njega izlazi po volji. To je odnos koji treba da traje doživotno. Oni koji nisu spremni da sklope brak za ceo život treba da odlože taj korak sve dok ne budu sazreli za takvu bračnu zajednicu.

Čitajte tekst u Efescima 5,22-25. Na koji način ovi stihovi otkrivaju načela dobrog braka?

Prednost je svakog muža da sebe celoga unese u svoj brak i da se posveti svojoj ženi, kao što je i Hristos celoga sebe posvetio svojoj Crkvi. Zauzvrat, žena treba da poštuje i voli svoga muža i da saraduje s njime u ostvarivanju zajedničkih ciljeva. Ovo je i rešenje problema nesloge koju je greh uneo u bračnu zajednicu. Požrtvovna ljubav treba da dobije svoj odgovor u poštovanju iz ljubavi i da osigura zajedničku sreću. Naši domovi treba da nam omoguće da unapred okusimo radosti Neba.

ČUVANJE DRAGOCENOG BLAGA

Jedan od najljepših primera Božje ljubavi prema ljudskom rodu može se videti u Njegovom daru ljudske bliskosti i intimnosti. To je zaista prekrasan Božji dar. Ipak, kao što je slučaj i sa svim ostalim Božjim darovima, ni ovaj se ne dobija bezuslovno. To, u stvari, nije dar koji možemo upotrebljavati kako god se nama dopada. Bog je ljudskoj bračnoj intimnosti postavio stroge granice, ona je ograničena samo na brak i brakom sjedinjene životne saputnike, na muža i ženu. Sve intimnosti izvan te zajednice su greh.

Čitajte tekst u Mateju 5,27-30. Pogledajte kako ozbiljno Isus pristupa pitanju o kom se ovde raspravlja. Kako Isus objašnjava šta je prestup šeste zapovesti?

Koliko god bismo želeli da se usredsredimo na blagodat i opraštanje koje Isus nudi grešnicima, ne možemo zaboraviti visoka merila morala koja nam je On prikazao svojim životom i učenjem. Teško je zamisliti da je Isus mogao da oštrije osudi kršenje bračnog zaveta nego što je to ovde učinio. *Izvaditi sebi oko koje te navodi na greh? Odseći sebi desnu ruku koja je posegnula da učini greh?* Ako je to potrebno da bi čovek ostao čist, onda je vredno toga; u protivnom ste u opasnosti da izgubite večni život!

„Kada bi svi koji govore da slušaju Božji zakon bili slobodni od bezakonja, moja duša bi odahnula; ali, oni to nisu! Čak i neki među onima koji govore da drže sve Božje zapovesti krivi su za greh preljube. Šta bih mogla da kažem da probudim njihova otupela osećanja? Moralna načela, strogo primenjena, postaju sigurno utočište duši.“ (Elen Vajt, *Counsels on Health*, str. 621, 622)

Koliko god da je oštro ovo Isusovo upozorenje, ne smemo da zaboravimo slučaj žene uhvaćene u preljubi (Jovan 8,1-11). Kako da načinimo pravu ravnotežu između poštovanja merila o kojima je Isus govorio u gornjim stihovima i pokazivanja blagodati i saučešća prema onima koji su pali, kao što nam je to Isus pokazao u ovom događaju?

BRAK KAO SLIKA CRKVE

Među onima koji proučavaju Bibliju dobro je poznato da se i u Starom i u Novom zavetu brak upotrebljava kao simbol odnosa između Boga i Njegovog zavetnog naroda. Upravo zato se, na primer, u mnogim prilikama Biblija služi slikom neverne žene da simbolički prikaže otpalu Crkvu u vreme starog Izrailja. U 2. Mojsijevoj Gospod je rekao svom narodu da ne stupa ni u kakve bliske odnose s paganskim narodima jer su oni bili moralno iskvareni, te bi povukli Izrailjce za sobom u nemoral i otpad.

Čitajte tekst u 2. Mojsijevoj 34,15.16. Kojom slikom se Gospod poslužio u ovom posebnom upozorenju? Kako se ta opomena može razumeti kada se uzme u obzir da je Božji narod „venčan“ sa Gospodom? (Videti Jeremija 3,14)

U isto vreme, slika Crkve kao Hristove neveste ukazuje na jedinstvo vernika sa Hristom, posebno kada se shvati u kontekstu biblijskog ideala za brak - sjedinjenja jednog čoveka i jedne žene u ljubavi i požrtvovnosti.

Čitajte tekst u Efescima 5,28-32 i Otkrivenje 19,5-9. Šta nas uče ti tekstovi?

U ovim tekstovima, odnosi u okviru idealnog braka se upoređuju s odnosom između Boga i Njegovog naroda. Bog poziva svoj narod da mu se pridruži i da uspostavi s Njime odnos ljubavi. To je zadivljujuća slika Božje zainteresovanosti za Njegov narod i Njegove želje da uspostavi zajedništvo s nama.

ZA DALJE PROUČAVANJE

Na mnogo načina, pravilno razumevanje morala, posebno morala u odnosu suprotnih polova, usko je povezano sa pravilnim shvatanjem našeg porekla. Na primer, evolucionistička filozofija ne pruža odgovarajuću osnovu za bilo kakvu vezu između intimnih odnosa i morala. Životinje imaju mnogo raznih sistema za dobijanje potomstva. Neke vrste su poligamne, mnoge su promiskuitetne. Neke vrste su pretežno monogamne, ali su istraživanja pokazala da samo izgleda da su monogamne, iako to u stvari nisu. Kod mnogih vrsta, ženka donosi na svet grupu potomaka, koji imaju nekoliko očeva. Bez objektivnog sistema morala koji smo dobili od svog Stvoritelja, ne bismo imali nikakvog temelja da ocenimo neko ponašanje u sferi polnosti kao moralno ili nemoralno. Savremeno nastojanje da se ozakone homoseksualne veze potvrđuje ovo tvrđenje. Samo se u svetlosti Božijeg stvaranja bračna veza može pravilno razumeti i oceniti.

„I u Starom i u Novom zavetu bračnom vezom predstavlja se nežna i sveta zajednica koja postoji između Hrista i Njegovog naroda. Hristovo shvatanje radosti svadbene svečanosti ukazuje na radost onoga dana kada On bude doveo svoju nevestu u Očev dom i kada otkupljeni s Otkupiteljem sednu za večeru svadbe Jagnjetove.“ (*Čežnja vekova*, str. 151)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

1. Darvinizam odbacuje sve što liči na biblijsko delo stvaranja. Koja pravila za intimne odnose i za sticanje potomstva propisuje darvinizam, ako ih uopšte propisuje, i koliko se oni razlikuju od biblijskog ideala?
2. Koje biblijske primere srećnog braka i doma možete da navedete? Navedite i neki biblijski primer nesrećnog braka i doma! Šta možemo da naučimo i od jednih i od drugih?
3. Razmotrite opis idealne žene u Pričama 31,10-31. Kakav treba da bude muž takve žene?
4. Na koji način vaša mesna crkva može da bude mesto koje potvrđuje i jača ideale srećnog braka? Šta bi vaša crkva mogla praktično da učini da postigne taj cilj?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

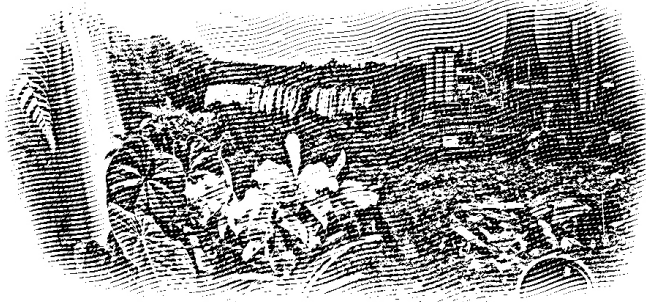
.....

.....

.....

.....

PRISTAVSKA SLUŽBA I ŽIVOTNA SREDINA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Psalam 8; 1. Mojsijeva 2,15; Otkrivenje 4,11; 2. Mojsijeva 20,8-11; 1. Korinćanima 3,16.

Tekst za pamćenje: „I blagoslovi ih Bog i reče im Bog: rađajte se i množite se, i napunite zemlju, i vladajte njome, i budite gospodari od riba morskih i od ptica nebeskih i od svega zvjerinja što se miče po zemlji.“ (1. Mojsijeva 1,28)

„Svet u kom živimo dar je ljubavi od Boga Stvoritelja, od Onoga koji je 'stvorio nebo i zemlju, mora i izvore vodene' (Otkrivenje 14,7). U okvirima tog dela stvaranja,1 On je smestio ljude, doveo ih u odnos sa sobom, drugim ljudima i s okolnim svetom. Prema tome, kao hrišćani, mi smatramo da je čuvanje i negovanje naše životne sredine usko povezano sa našom službom Njemu (...)

Pošto su ljudsko siromaštvo i propadanje životne sredine usko vezane pojave, mi se zavetujemo da ćemo popravljati kvalitet života svih ljudi. Naš cilj je održivi razvoj prirodnih izvora istovremeno sa zadovoljavanjem ljudskih potreba (...)

Obavljajući taj zadatak, mi potvrđujemo da smo čuvari Božjih dela stvaranja i verujemo da će se potpuno obnavljanje prirode dovršiti tek kada Bog bude sve nanovo stvorio.“ (Ovo su citati iz deklaracije o očuvanju životne sredine pod naslovom „Caring for Creation“ – Briga o delima stvaranja, koju je izdala Generalna konferencija Adventističke crkve)

ADAMOVA VLAST PRILIKOM STVARANJA

Prema rečima iz 1. Mojsijeve 1,26, Adam je imao vlast nad svim stvorenjima u moru, na kopnu i u vazduhu. Vlast je obuhvatala staranje o svim tim stvorenjima. Ništa nije bilo rečeno o vlasti nad silama prirode, već samo nad stvorenjima. Prema ovom tekstu, ova vlast je bila sveopšta: trebalo je da Adam bude vladar ove Zemlje.

Čitajte ponovo 8. Psalam. Kako je David odgovorio na čast koju je Bog ukazao ljudima? Šta znači da smo dobili „čast i slavu“, posebno u kontekstu ljudske vlasti nad Zemljom?

U skladu sa tekstom u 1. Mojsijevoj 2,19, jedan od Adamovih prvih zadataka bio je da nadene imena svim životinjama. Imena su imala veliko značenje u biblijska vremena. Nečije ime je predstavljalo njega samoga i vrlo često i njegov društveni status. Vlast da nadene imena pticama i životinjama bila je potvrda Adamovog statusa vladara nad životinjama.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,15. Na koji način se načelo pristavske službe ovde pokazalo?

Adamu je bio dodeljen zadatak da se brine o Edemskom vrtu, da upravlja njime i da se stara o svim njegovim potrebama. Jevrejska reč ovde spomenuta znači da „štiti“ vrt, da „stražari nad“ njime. Edemski vrt je bio Božji dar Adamu, izraz Njegove ljubavi, i Adamu je bila poverena odgovornost nad njime, što je drugi primer vlasti koju je Adam primio prilikom stvaranja.

Na koji način naše prihvatanje Boga kao Stvoritelja, drugim rečima, naše prihvatanje celokupnog izveštaja o stvaranju, utiče na način na koji postupamo prema svojoj životnoj sredini? Zašto prihvatanje odgovornosti pristava treba da nas zaštiti od ravnodušnosti prema životnoj sredini i, sa druge strane, od fanatičke predanosti čuvanju postojećeg stanja?

STARANJE O DRUGIM STVORENJIAMA

„Jer je moje sve gorsko zvijerje i stoka po planinama na tisuće.“ (Psalam 50,10) Šta u ovom tekstu govori o našoj pristavskoj službi na Zemlji?

Čitajte tekst u Otkrivenju 4,11. Kako se ovaj tekst radikalno razlikuje od opšte prihvaćenog ateističkog shvatanja da priroda nema Stvoritelja, da je jednostavno nastala sasvim slučajno?

Stvaranje životinja nije bilo ni slučajno ni nenamerno. Bog ih je namerno stvorio. Bila je Njegova volja da one postoje i to načelo treba da usmerava naše ponašanje prema njima (Videti 2. Mojsijeva 23,5.12; Priče 12,10; Luka 14,5).

Zaista, surovost prema životinjama ili ravnodušnost prema njihovim patnjama opšte su prihvaćeni simptomi nervne rastrojenosti. Osnovane su i mnoge organizacije za unapređenje dobrog ponašanja prema životinjama i treba da bude tako, zar ne?

Međutim, u isto vreme, neki ljudi su otišli tako daleko da su počeli da tvrde da ljudi u stvari nisu ništa dragoceniji od drugih živih bića i da nemaju prava ni na kakve prednosti. Ovaj pogled je, po mnogo čemu, posledica prihvatanja darvinističkog sistema razmišljanja. Uostalom, ako su ljudi i životinje odvojeni samo vremenom i mestom na lestvici evolucionog razvoja, zašto bismo mi kao ljudi bili nešto posebno? Jedan filozof je je čak počeo da tvrdi da neka ptica ili čak riba ima više „ličnosti“ od novorođenčeta. Koliko god čudno ta ideja može da zvuči, ona se može izvući iz evolucionističkog modela ljudskog porekla.

Naravno, takve ideje nemaju uporište u Pismu. Ljudi imaju posebno mesto u Božjem planu (Videti 1. Mojsijeva 3,21; 2. Mojsijeva 29,38; 3. Mojsijeva 11,3).

Pokušajte da sagledate sve iz ugla evolucionizma: razmotrite sve razloge zašto ljudi nemaju pravo na bolje postupanje od drugih stvorenja na Zemlji. Šta vam to govori o tome koliko su naše polazne pretpostavke značajne za donošenje konačnih zaključaka?

SUBOTA I ČOVEKOVA ŽIVOTNA SREDINA

Kao što smo već videli, pristavska služba usko je povezana sa stvaranjem u pogledu načina na koji se staramo o planeti. Naše shvatanje stvaranja utiče na naše shvatanje odnosa koji treba da imamo prema delima stvaranja.

Za neke, stvoreni svet treba eksploatisati, iskoristiti, čak i opleniti u onoj meri u kojoj to zadovoljava naše želje i potrebe. Drugi, suprotno tome, počinju da se klanjaju delima stvaranja (Rimljanima 1,25). Konačno, biblijski pogled nam daje uravnoteženo shvatanje našeg odnosa prema svetu i svemu što je Gospod stvorio za nas.

Čitajte tekst u 2. Mojsijevoj 20,8-11. Šta nas u ovoj zapovesti podseća na našu pristavsku dužnost?

Bog je postavio sedmi dan, dan odmora, kao podsetnik na svoje delo stvaranja i oblikovanja sveta. Odmarajući se toga dana, bivamo svesniji odnosa prema Stvoritelju i Njegovom delu stvaranja. Svetkovanje subote naglašava važnost našeg uključivanja u delo stvaranja. – Iz teksta „Briga o delima stvaranja – izjava o životnoj sredini“ (*Caring for Creation — A Statement on the Environment.*)

Ukazujući nam na činjenicu da je Bog stvorio svet u kom živimo, subota je stalni podsetnik da nismo potpuno nezavisna stvorenja, slobodna da čine šta god žele u odnosu na druge ljude i svet oko sebe. Subota treba da nas nauči da smo zaista Božiji pristavi i da ta služba donosi i odgovornosti. I, kao što se vidi iz same zapovesti, odgovornost uključuje i postupanje prema onima koji su „ispod“ nas.

Razmislite o tome kako se ponašate prema drugim ljudima, a posebno prema onima nad kojima imate neku vrstu vlasti. Da li postupate prema njima s poštovanjem, pošteno, nežno? Ili koristite prednost koju imate nad njima? Ako je ovo drugo u pitanju, onda imajte na umu da ćete jednoga dana morati da pružite odgovor za svoje ponašanje.

ČUVARI SVOGA ZDRAVLJA

Kao što smo proučavali tokom celog tromesečja, Božje prvobitno delo stvaranja bilo je „dobro“, čak i „veoma dobro“. Sve i svi su izašli iz Njegove ruke u savršenom stanju. Nije bilo bolesti, slabosti niti smrti. Suprotno evolucionističkom modelu – u kom bolesti, slabosti i smrt predstavljaju sredstvo za usavršavanje – bolesti su se pojavile tek posle pada u greh. Prema tome, samo u kontekstu Božjeg stvaranja mi možemo da shvatimo biblijska učenja o zdravlju i izlečenju.

Čitajte tekst u 1. Korinćanima 6,19.20. Kakva je naša odgovornost pred Bogom kada se radi o staranju o našem telu?

Našim telom upravlja mozak, i upravo preko mozga Sveti Duh utiče na nas. Ako želimo da održavamo vezu s Bogom, moramo se starati o svom telu i mozgu. Ako ne čuvamo svoje telo, time uništavamo sami sebe, i fizički i duhovno. U skladu s ovim tekstom, celo pitanje zdravlja i načina na koji se odnosimo prema svom telu – koje je „crkva Božja“ – postaje moralno pitanje, koje uključuje večne posledice.

Staranje o zdravlju je životno je važan deo našeg odnosa sa Bogom. Očigledno, neki aspekti zdravlja izvan su naše kontrole. Mi svi imamo oštećene gene, svi smo izloženi nevidljivim hemijskim uticajima i drugim štetnim sredstvima, svi smo u opasnosti od fizičkih ranjavanja. Bog sve to dobro zna. Međutim, onoliko koliko je to u našoj moći, moramo učiniti sve što možemo da negujemo svoje telo i sačuvamo zdravlje.

„Neka se niko od onih koji sebe smatraju pobožnima ne odnosi ravnodušno prema zdravlju svoga tela, neka niko ne vara samoga sebe da neumerenost nije greh i da ne utiče na duhovnost. Postoji uska veza između fizičke i moralne prirode. Moralna merila se uzdižu ili snižavaju fizičkim navikama (...) Svaka navika koja ne unapređuje zdrav rad ljudskog organizma unižava i više i plemenitije sposobnosti.“ (Elen Vajt, *Review and Herald*, 25. januar 1881.)

NAČELA PRISTAVSKE SLUŽBE

„Svaki dobri dar i svaki poklon savršeni odozgo je, dolazi od oca svjetlosti, u kojega nema promjenjivanja ni mijenjanja vidjela i mraka.“ (Jakov 1,17) Kako nam ovaj tekst pomaže da postavimo temelje biblijskog sistema pristavske službe?

Često smo skloni da pristavsku službu vezujemo za novčana pitanja. Međutim, kao što smo videli u toku ove sedmice, bez obzira na to da li se bavimo novcem, svojom životnom sredinom ili svojim zdravljem, uvek se suočavamo s načelima dobre pristavske službe, načelima koja su utemeljena na stvaranju. Na kraju krajeva, pošto je Bog naš Stvoritelj, i pošto je sve što imamo dar od Njega, mi smo obavezni pred Njime da budemo dobri pristavi svega što nam je povereno.

Čitajte tekst u Mateju 25,14-30 da biste videli kako ova parabola opisuje nagradu namenjenu dobrom pristavu. Šta nas ova parabola uči o načelima pristavske službe uopšte?

„Svojim slugama Hristos je poverio 'svoje bogatstvo' – ono što treba da upotrebe za Njega. On je dao 'svakom čovjeku njegov posao'. Svaki čovek ima svoje mesto u večnom nebeskom planu. Svaki treba da radi zajedno s Hristom na spasavanju duša. Isto je tako sigurno da nam je pripremljeno mesto u nebeskom stanovima kao što je izvesno da nam je ovde na Zemlji određeno posebno mesto da radimo za Njega.“ (*Hristove očigledne pouke*, str. 326, 327)

Šta ste učinili sa talentima koji su vam povereni? Imajte na umu da „svaki dar i svaki poklon savršeni dolazi od Oca svetlosti“. Koje odluke treba da donesemo kako bismo se osposobili da Božje darove upotrebimo u službi Njemu i bližnjima?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Hristovi sledbenici su otkupljeni da služe. Naš Gospod govori da je služba istinski cilj života. Hristos je bio radnik i zato svim svojim sledbenicima određuje život službe – službe Bogu i bližnjima. Hristos je ovde predstavio svetu najuzvišenije shvatanje života za koje je svet ikada čuo. Kada živi da bi služio drugima, čovek uspostavlja vezu sa Hristom. Zakon službe tako postaje karika koja nas povezuje s Bogom i našim bližnjima.“ (*Hristove očigledne pouke*, str. 326)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

1. Neki svetovni ljudi su izjavili da se vrednost života ne određuje po tome da li je dostojan čoveka, već po tome koliko je ugodan. Po tome bi vrednost života mladog, zdravog majmuna bila mnogo veća od života starijeg intelektualca koji je oboleo od neke bolesti!

Na primer, čitajte sledeće navode iz knjige Australijanca Pitera Singera koji se zalaže da u izvesnim slučajevima životinja treba da uživa prednost pred čovekom: „Umesto da se staraju o čuvanju svakog života (...) oni koji protestuju protiv pobačaja iako se redovno goste telima pilića, jaganjaca i teladi, pokazuju samo iskvarenu brigu o životu pripadnika naše vrste. Jer prilikom bilo kakvog poštenog upoređivanja moralno relevantnih karakteristika, kao što su racionalnost, samosvest, autonomija, zadovoljstvo, bol i tako dalje, tele, prase i pile će se naći daleko ispred fetusa u bilo kojem stepenu trudnoće – a ako upoređenje obavljamo s fetusom koji je mlađi od tri meseca, i riba bi pokazala veći stepen svesti.“ (P. Singer, *Writings on an Ethical Life*, str. 156)

Naravno, Singer je evolucionista; prema tome, veruje da ne postoje nikakve kvalitativne razlike između čoveka i životinje. Mi smo se jednostavno razvili nešto drukčije od njih i to je sve.

Šta je radikalno pogrešno u ovoj slici sveta? Kako bismo mi kao hrišćani morali da reagujemo na takvu vrstu razmišljanja?

2. Proučite još jednom delove deklaracije Generalne konferencije o našoj životnoj sredini s početka ove pouke. Posebno obratite pažnju na delove koji se odnose na vezu između stvaranja i naše životne sredine. Kako nas pravilno shvatanje stvaranja može sačuvati od odlazanja u obe krajnosti?

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

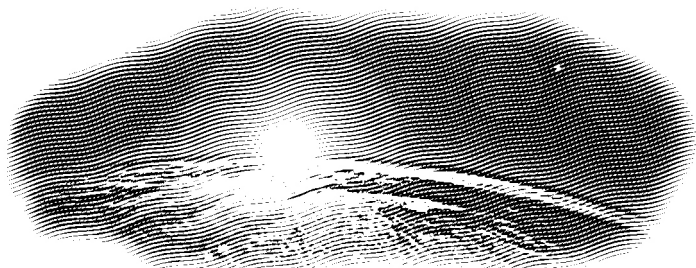
.....

.....

.....

.....

SUBOTA – DAR IZ EDEMA

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 2,1-3; Jevrejima 4,3; 5. Mojsijeva 5,12-15; Jezekilj 20,12; Marko 2,27.29; 2. Petrova 3,3-7.

Tekst za pamćenje: „Jer je gospodar i od subote sin čovječji.“ (Matej 12,8)

Pri kraju šestoga dana, delo stvaranja je bilo dovršeno (1. Mojsijeva 2,1.2). Svet je bio oblikovan kao mesto pogodno za stanovanje ispunjeno živim stvorenjima. Adam i Eva su bili stvoreni po Božjem obličju dobivši na dar prekrasan, obilno snabdeven vrt da žive u njemu. Sklopili su prvi brak i uspostavili prvi dom. Bog je bio zadovoljan svime što je stvorio. Nešto drugo, međutim, bilo je dodato ovom raju: sedmi dan, dan odmora, subota (Videti 1. Mojsijeva 2,1-3).

Drugo poglavlje 1. Mojsijeve odbacuje opštu primedbu da je sedmi dan „jevrejska subota“. Zašto? Zato što je Bog blagoslovio i posvetio sedmi dan još u Edemu, pre pada u greh i pre nego što rodio prvi Jevrejin.

Osim toga, subota je uspomena na stvaranje svih ljudi, a ne samo Jevreja i upravo zato bi celo čovečanstvo trebalo da uživa u blagoslovima subotnog dana.

U toku ove sedmice mi ćemo istraživati biblijsko učenje o tom drugom daru iz Edema.

U 2. Mojsijevoj 20,8-11 četvrta zapovest se poziva direktno na sedmicu stvaranja. To je važno jer nas usmerava natrag na Edem, u svet bez greha, savršeni svet kakav je izašao iz ruke svoga Stvoritelja. „Subota ovde nije bila predstavljena kao neka nova ustanova, već kao ustanova uspostavljena prilikom stvaranja. Ona treba da se pamti i svetkuje kao uspomena na Stvoriteljevo delo.“ (*Patrijarsi i proroci*, str. 307)

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,1-3. Na koji način je sedmi dan, dan odmora, neposredno povezan sa samim delom stvaranja? Kako nas ovi tekstovi uveravaju da je Bog zaista stvorio naš svet za šest doslovnih dana, nasuprot dugim vremenskim razdobljima koje pretpostavlja teistička evolucija?

Treba primetiti da se u ovim trima stihovima sedmi dan pominje pet puta: u tri od tih pet slučajeva, on se jasno naziva „sedmim danom“. Ovi stihovi ne ostavljaju nikakve sumnje koji je to dan ili na šta on podseća – na šest dana stvaranja koji su prethodili sedmom.

Čitajte tekst u Jevrejima 4,3.4. Na koji događaj upućuje pisac Poslanice Jevrejima u svojoj raspravi o odmoru i zašto je to tako važno?

Ovo je jasno novozavetno svedočanstvo o verodostojnosti starozavetnog izveštaja o stvaranju; ono nam stavlja na raspolaganje nove dokaze za istoričnost stvaranja za šest dana, posle kojih je došao dan odmora, sedmi dan u sedmici.

Danas se mnogi protive ideji da je stvaranje trajalo samo šest dana. Oni traže naučne činjenice kojima bi se potvrdila istinitost tog izveštaja. Međutim, i sama nauka podrazumeva toliko nesigurnosti, pretpostavki i teorija. Osim toga, na koji način bi se doslovno stvaranje za šest dana moglo dokazati i potvrditi, osim verom?

„Bog nije uklonio mogućnost za sumnju; vera mora da počiva na jasnom svedočanstvu, a ne na naučnom dokazivanju; oni koji žele da sumnjaju imaju priliku, ali oni koji čeznu da upoznaju istinu naći će dovoljno osnova za verovanje.“ (*Vaspitanje*, str. 153) **Koje razloge imate da verujete? Zašto oni odbacuju sve razloge za sumnju?**

BOGATSTVO ZNAČENJA SUBOTNOG ODMORA

Čitajte tekst u 5. Mojsijevoj 5,12-15. Koliko se naglašavanje zapovesti o suboti ovde razlikuje od onoga u 2. Mojsijevoj 20,8-11?

Ovde Mojsije podseća Izrailjce da treba da drže subotu i kaže da to treba da čine i zato što ih je Gospod izbavio iz Egipta. Tekst ništa ne govori o šest dana stvaranja ili o suboti kao o danu Gospodnjeg odmora. Umesto toga, ovde je naglasak na spasenju ili izbavljenju, na otkupljenju, u ovom slučaju izbavljenju iz Egipta, koje je simbol pravog izbavljenja koje je došlo Isusovom zaslugom (Videti 1. Korinćanima 10,1-3).

Drugim rečima, nema nikakvih nesuglasica između ova dva teksta, nikakvog opravdanja za to da se jedan tekst koristi da bi se pokrekla istinitost drugoga. Mojsije je jednostavno pokazao narodu da pripada Bogu, prvo stvaranjem, a onda i otkupljenjem.

Čitajte tekst u Jezekilju 20,2 i u 2. Mojsijevoj 31,13. Koji se dodatni razlog svetkovanja subote ovde navodi?

Tekst koji pominje posvećenje podseća nas da jedino Bog može da nas učini i proglasi svetima. Jedino Stvoritelj može da stvori novo srce u nama.

Razmotrite dakle tri razloga za svetkovanje subote i njihovu tesnu povezanost. Mi svetkujemo subotu, sedmi dan u sedmici, izražavajući tako svoje priznavanje činjenice da je Bog stvorio svet za šest dana i da se odmorio sedmoga. Mi svetkujemo subotu, sedmi dan, zato što je Bog Onaj koji nas je otkupio, spasao u Hristu. Osim toga, On je onaj koji nas posvećuje, a do tog posvećenja dolazi jedino Njegovom stvaralačkom silom (Videti Psalam 51,10; 2. Korinćanima 5,17).

Stoga teorije koje odbacuju šestodnevno stvaranje pokušavaju da umanje Božju blagodat i uvećaju vrednost čovečjih napora u nastojanju da bude dovoljno dobar da se spase. Izveštaj o stvaranju nas podseća na našu potpunu zavisnost od blagodati i na Hristovu zameničku žrtvu umesto nas.

Razmišljajte o činjenici da smo isto toliko zavisni od Boga u pogledu otkupljenja koliko i u pogledu samog svog postojanja (konačno, niko nas nije pitao da li ćemo da se rodimo). Kako nam subota može pomoći da bolje razumemo svoju apsolutnu potrebu za Božjom blagodaću u svakoj sferi života? Kako to saznanje može da utiče na naš način života?

ISUS I SUBOTA

Čitajte tekst u Marku 2,27-28. Koju osnovnu istinu o suboti je Isus ovde prikazao? Kako to načelo možemo primeniti na svetkovanje subote?

Isus i Njegovi učenici upravo su prošli kroz žitno polje; gladni učenici uzeli su nešto žita i pojeli. Samo delo trganja klasja prilikom prolaska kroz njivu nije predstavljalo problem jer su društveni običaji to dozvoljavali. Hrana je potreba, i bilo je potpuno prihvatljivo za učenike da zadovolje svoju glad onim što su našli u prolazu. Problem je bio u tome što su verske starešine smatrale da su njihova sopstvena pravila o suboti važnija od ljudskih potreba. Ovo je bilo stalni uzrok sukoba između njih i Spasitelja. Isusov odgovor ukazuje na to da su pogrešno postavili prioritete. Subota treba da bude dan blagoslova za ljude, a ne izgovor da se produže njihova stradanja.

Koje druge aktivnosti je Isus obavljao subotom iako se suočavao s protivljenjem? Matej 12,9-13; Luka 13,10-17; Jovan 5,1-17.

U svim raspravama oko subote zabeleženim u Jevanđeljima, nigde se nije postavilo pitanje zakonitosti svetkovanja subote, uprkos svim nesuglasicama oko njenog svetkovanja. Umesto toga, uvek se postavljalo pitanje na koji način treba da se svetkuje sedmi dan, a ne da li ga treba ukinuti ili zameniti nekim drugim danom.

Isusov primer pokazuje ne samo da subota ostaje na snazi i da je treba svetkovati, već i kako je treba svetkovati. Jedno se može jasno videti iz Njegovog primera, a to je da delo obavljeno subotom kako bi se ljudima olakšala patnja ne predstavlja kršenje subote. Sasvim suprotno tome, Njegov primer pokazuje da subotu treba svetkovati čineći dobro drugima.

Na koje načine tvoje svetkovanje subote može bolje da odražava načela koja nam je Isus prikazao?

SUBOTA I POSLEDNJI DANI

Čitajte tekst u 2. Petrovoj 3,3-7. Uporedite opis rugača u poslednje dane sa našim savremenim društvom. Šta to rugači odbacuju i zašto?

Rugači tvrde da je priroda funkcionisala jednolično bez ikakvog prekida, što odgovara stavu poznatom u nauci kao „uniformizam“. To je isto što i tvrdnja da su čuda nemoguća. Ovo tvrđenje se onda koristi ne bi li se dokazalo da se Gospod nikada neće vratiti kao što je obećao.

Zapazite, ipak, kako Petar povezuje njihovo odbacivanje Hristovog drugog dolaska s njihovim odbacivanjem izveštaja o stvaranju (i biblijskom popotu). Odbacivanje jednog navodi na odbacivanje drugog.

Čitajte tekst u Otkrivenju 14,6.7. Usred sumnji i ruganja nevernika, koja vest će se objavljivati sa nebeskom snagom?

Rugači će se prevariti. Sud dolazi, a mi smo pozvani da se poklonimo Onome koji je „stvorio nebo i zemlju i more i izvore vodene“ i sve ostalo. To je jezik stvaranja. Tekst se poziva na reči u 2. Mojsijevoj 20,11 i ističe značenje stvaranja i subote u vreme posletka. Kao što subota simbolički predstavlja biblijski izveštaj o stvaranju i otkupljenju, tako i odbacivanje izveštaja o stvaranju navodi na odbacivanje svetkovanja sedmog dana kao dana odmora, i do uspostavljanja ljudske zamene za subotu. Posledica toga je, kao što pokazuje tekst u Otkrivenju 14,8-10, duhovna preljuba i odvajanje od Boga.

Bog poziva ljude da se poklone Njemu kao Stvoritelju, a nigde u Bibliji ne nalazimo ništa što bi tako savršeno ukazivalo na Stvoritelja kao sedmi dan, subota. Nije, dakle, nikakvo čudo da vidimo kako se subota, prvobitni znak Boga kao Stvoritelja, pojavljuje kao najvažniji znak vernosti Bogu i u poslednje dane.

Razmislite malo: na koji način odbacivanje doslovnih šest dana stvaranja umanjuje važnost subote kao sedmog dana? Ako, međutim, oslabi naše ubeđenje da je subota sedmi dan, zašto bismo onda nastavili da je svetkujemo i kad nastane progonstvo?

PSALAM ZA SUBOTU

Čitajte 92. psalam. Šta nam on govori, ili bar jedan njegov deo, kakvo bi trebalo da bude naše iskustvo svetkovanja subote? Zašto bi, kada razmišljamo o Gospodu, trebalo da se radujemo kao u ovom psalmu?

Psalmista je očigledno znao kakav je Gospod, šta je učinio i šta će učiniti jednoga dana. Zato se David tako radovao.

Pogledajte kakve su bogate misli izražene ovim „psalmom za subotni dan“.

Prvo i najvažnije, izražava se hvala i zahvaljivanje Bogu za Njegovu dobrotu i vernost. Osim toga, svaki psalam za subotu treba, naravno, da izražava i priznanje Boga kao Stvoritelja, a mi i to nalazimo ovde.

Zatim, potražite šta se ovde kaže o sudu. U Bibliji, Božji sud nije usmeren samo protiv zlih, već i u korist pravednih (Videti Danilo 7,20-28). Oba ova aspekta suda izražena su u ovom psalmu. Iako ne vidimo da se sva ta obećanja sada ispunjavaju, imamo obećanje da će ovaj sud zasedati u vreme posletka, kada će Bog sve novo stvoriti (Otkrivenje 21,5).

Ako ništa više i nismo pronašli u ovom psalmu, trebalo bi da smo uvideli da je subota, iako sveta, vreme radovanja u Gospodu, vreme pevanja Njemu i svemu što je učinio za nas i što je obećao da će učiniti. Celokupna atmosfera ovog psalma je ispunjena hvalom, radošću i srećom, ne zbog onoga što je psalmista učinio, već zbog svega što je Gospod učinio i obećao da će učiniti.

Kakvog li dara: jedna sedmina našeg života odvaja se svake sedmice za odmor – da budemo slobodni od poslova i stresa svetovnog postojanja – i za radovanje delima Gospodnjim za nas.

Kako da naučite da se radujete subotom kao psalmista u ovom psalmu? Ako niste uspeali da steknete to iskustvo, zašto niste?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Bog je stvorio čoveka po svom obličju. Tu nema nikakve tajne. Nema nikakvog osnova za pretpostavku da se čovek razvio u toku polaganog procesa razvika iz nižih oblika životinjskog ili biljnog carstva. Takvo učenje ponižava veliko Stvoriteljevo delo i spušta ga do visine čovekovih uskih, zemaljskih shvatanja. Ljudi su toliko željni da Bogu uskrate vlast nad svetom da i čoveka unižavaju i oduzimaju mu dostojanstvenost porekla. Onaj koji je postavio zvezdano nebo iznad nas i cveće u polju obojio prefinjenom veštinom, koji je ispunio zemlju i nebesa čudesima svoje moći, kada je došao da dovrši svoje slavno delo, da postavi nekoga usred svega da vlada prekrasnom Zemljom, nije propustio da stvori biće dostojno ruke koja mu je dala život. Rodoslov našega roda koji je objavljen u nadahnutoj Reči vodi nas počecima života gde, umesto mikroba, mekušaca i četvoronožaca, nalazimo velikog Stvoritelja. Iako je bio načinjen od praha zemaljskoga, Adam je bio 'Božji sin.'“ (*Patrijarsi i proroci*, str. 45)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

1. Zašto je odnos između subote i stvaranja tako značajan u ove poslednje dane? Kako je ta istina izražena u Otkrivenju 14, 6.7? Pregledajte ponovo pitanje na kraju pouke za sredu dok razmatrate gornje pitanje.
2. Nekako u isto vreme kad je Čarls Darwin započeo da širi teoriju o evoluciji, Bog je podigao crkvu koja uzdiže sedmi dan odmora, subotu, kao jednu od karakteristika svoga verovanja. Štaviše, Bog je pokrenuo tu crkvu da proglasi poruke trojice anđela iz Otkrivenja 14, koje nas posebno pozivaju da se poklonimo Onome koji je stvorio nebo i zemlju. Šta bi, onda, moglo da predstavlja tragičniji ili dublji otpad od vere nego da kao vernici te crkve odlučimo da se priključimo onima koji podupiru evoluciju?
3. Poslednjih godina nauka je otkrila toliku složenost života da ona zadivljuje čoveka. Čarls Darwin nije ni slutio koliko je život složen čak i u tzv. „prostoje“ ćeliji. Mi danas znamo da je i najprostija ćelija mnogo složenija nego što je Darwin ikada mogao i da zamisli. Kakva se ironija ovde krije: mnogi naučnici veruju da se život pojavio kao posledica slučajnosti. Ipak, što više složenosti ta ista nauka pronalazi u životu, to biva manje verovatno da je slučaj ikada mogao da tako nešto stvori. Dakle, što nauka više pronalazi i upoznaje složenost života, to neverovatnija biva velika naučna teorija o poreklu života poznata kao „ateistička evolucija“.

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

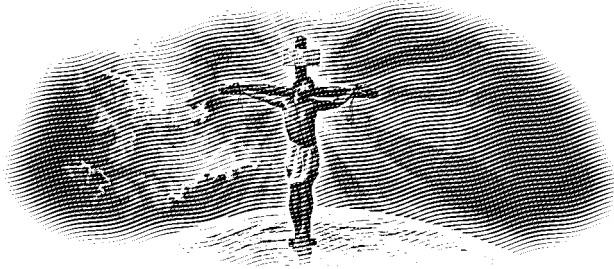

STVARANJE I JEVANĐELJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: 1. Mojsijeva 3,21; Psalam 104,29.30; Jovan 1,4; Rimljanima 5,6-11; Galatima 3,13; Matej 27,46.

Tekst za pamćenje: „Jer kako po Adamu svi umiru, tako će i po Hristu svi oživjeti.“ (1. Korinćanima 15,22)

Po biblijskom izveštaju, Adam i Eva su bili stvoreni po Božjem obličju, bez ikakvog moralnog nedostatka. Međutim, imali su slobodnu volju, preduslov da mogu da vole. Kada su se Adam i Eva pobunili protiv Boga, pali su pod sotoninu vlast (Videti Jevrejima 2,14), i tim delom potčinili ceo svet neprijatelju. Isus je došao da uništi dela đavolska (1. Jovanova 3,8) i da nas oslobodi te sile. On je to učinio umirući umesto nas, dajući svoj život na žrtvu. Na krstu je Isus je postao greh za nas (2. Korinćanima 5,21) i prošao kroz iskustvo odvajanja od svoga Oca zbog greha koji je počivao na Njemu. Svojom smrću, Isus je obnovio odnos između Boga i ljudskog roda raskinut grehom Adama i Eve.

Sve ove činjenice logički upućuju na izveštaj o stvaranju. Stvaranje se ponovo pominje kad god Bog Stvoritelj daje novo srce svojoj deci (2. Korinćanima 5,17), obnavljajući svoje obličje u nama i naš odnos s Njime.

Kao što dobro znamo, prvi ljudi, savršena bića stvorena po Božjem obličju, pala su u greh, koji je doneo smrt. Bili su opomenuti i razumeli su ono što im je rečeno. Eva je čak ponovila zmiji ono što im je Bog kazao. Ipak, popustili su grehu. Ponekad smo i mi, slično Evi, navedeni na greh prevarom, dok, u drugim slučajevima, slično Adamu, grešimo namerno. Bilo kako bilo, mi smo grešnici, krivi za kršenje Božjeg zakona.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 3,9-15. Kako je Bog odgovorio na greh Adama i Eve?

Bog je održao suđenje, „istražni sud“. Svrha suđenja nije bila u tome da se Bog upozna sa činjenicama jer ih je već znao. Umesto toga, svrha suđenja bila je u tome da grešnici dobiju priliku da prihvate svoju odgovornost za svoja dela, što bi bilo prvi korak ka pokajanju i obnovljenju. Bog ih je upitao šta se dogodilo i oni su priznali delo, iako s oklevanjem. Iako su bili krivi, iako je njihov prestup imao neposredne posledice – Bog im je uputio prvo evanđeosko obećanje dok su se još nalazili u Edemu.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 3,21. Koje nam drugo delo blagodati on otkriva?

Smrt dolazi na najneočekivaniji način. Umesto da Adam i Eva smesta umru, morala je da umre jedna od životinja. Zamislite Adamova osećanja dok je gledao kako životinja umire umesto njega kao žrtva. Bilo je to prvi put da je Adam video smrt i to mu je moralo prouzrokovati neizmernu duševnu patnju. Potom je od kože životinje načinjena odeća, kojom je Bog zaogrnuo Adamovo telo da pokrije njegovu golotinju. Svaki put kada bi pogledao svoju odeću, kada bi je dodirnuo, setio bi se onoga što je učinio i šta je time izgubio. Što je još važnije, bilo je to i podsećanje na Božju blagodat.

Nema sumnje da i mi moramo veoma ceniti Božju blagodat koju smo iskusili na sebi. Ima li boljeg načina da pokažemo koliko je cenimo nego da tu blagodat prenesemo drugima? Kome bi upravo sada mogao da prenesesh Božiju blagodat, koliko god da je nije zaslužio?

U 1. Mojsijevoj 3,19 Adamu je bilo rečeno da će se prilikom smrti vratiti u prah od kog je načinjen. Isto to se događa i nama. Zapazite – mi se ne vraćamo u majmunoliko stanje jer i nismo nastali od majmuna. Mi smo načinjeni od zemaljskog praha i prilikom smrti vraćamo se u prah.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,7; Psalam 104,29.30; Jovan 1,4; Dela 17,24.25. Koje je uzvišeno značenje ovih tekstova za nas? Kako ta istina treba da utiče na način kojim živimo?

Život je čudesna pojava. Svi mi znamo šta je život, ali on za nas ipak donekle ostaje tajna. Mi možemo da analiziramo živi organizam, ali na kraju krajeva nećemo u njemu pronaći ništa osim raznih vrsta atoma i molekula. Možemo da prikupimo te molekule i zagrejemo ih, da propuštamo električnu struju kroz njih ili pokušavamo da sa njima eksperimentišemo na bezbrojne načine, ali život se u njih neće vratiti. Nema u živoj ćeliji ili organizmu nikakvog zasebnog bića koje čini „život“. Život je svojstvo celokupnog živog organizma, a ne nešto što bi se moglo izdvojiti od njega.

Sa druge strane, mi vrlo dobro znamo kako da izazovemo smrt. Izmislili smo mnoštvo načina da uništavamo živa stvorenja. Neke od tih metoda otkrivaju na zaprepašujuć način svi nasilnost i surovost našeg grešnog srca. Smrt možemo da izazovemo, ali je nastanak života izvan naše moći. Jedino Bog ima sposobnost da stvori živi organizam. Naučnici su pokušavali da stvore život, misleći da će u tom slučaju imati opravdanje da ne veruju u Boga. Sve do sada, svi ti pokušaji ostali su bez uspeha.

Čitajte tekst u Isaiji 59,2. Kako je greh uticao na naš odnos prema Životodavcu?

Ako život dolazi samo od Boga, onda nas odvajanje od Boga odvaja i od izvora života. Neizbežna posledica odvajanja od Boga je smrt. Čak i kad neko poživi 969 godina, kao Matusal (Metuzalem), njegova životna priča se i tada završava rečima „i umre“. U samoj je prirodi greha da čoveka odvaja od života, a posledica toga je smrt.

DOK SMO JOŠ BILI GREŠNICI...

U celoj Bibliji vidimo da Bog na ljudsku grešnost odgovara nastojanjem da ga spase i otkupi, pokrenut istinskom, nesebičnom ljubavlju. Bilo bi potpuno opravdano da je Bog prepustio Adama i Evu sotoninoj razornoj sili; uostalom, to je bila njihova sopstvena odluka! Međutim, Bog je znao da Adam i Eva nisu shvatili puno značenje onoga što su učinili, pa je odlučio da im pruži priliku da se bolje obaveste i dobiju priliku da ponovo biraju.

Čitajte tekst u Rimljanima 5,6-11. Kako nam ti stihovi pomažu da shvatimo šta je Božja blagodat?

Kada nas neko povredi, mi volimo da nam se izvini pre nego što obnovimo dobre odnose s prestupnikom. Naravno, izvinjenje je na mestu u takvim okolnostima. Potpuno obnavljanje poremećenih odnosa zahteva kajanje i prihvatanje odgovornosti za učinjeno zlo delo. Međutim, Bog ne čeka da mi zatražimo oprostjenje; On sam preuzima prvi korak. Dok smo još bili grešnici, On je dao sebe da umre umesto nas. To je prekrasan dokaz Božje ljubavi.

Kako izgleda naše ponašanje kada se upoređi s Božjim ponašanjem?

Koliko puta se osećamo povređenima i ljutima zahtevajući osvetu umesto pomirenja? Morali bismo da budemo večno zahvalni Bogu što s nama ne postupa na takav način.

Božje ponašanje prema grešnicima pokazuje značenje prave ljubavi. To nije samo osećanje, već i načelo ponašanja po kojemu se ulaže svaki mogući napor da se uvređeni pomiri s onim koji ga je uvredio i da se obnove međusobni odnosi. Božje ponašanje prema Adamu i Evi primer je kako se On odnosi prema našem grehu.

„Prizori na Golgoti prizivaju naša najdublja osećanja. Kada je u pitanju ova tema, oduševljenje je sasvim opravdano. Da je Hristos, tako savršen, tako nevin, morao da pretrpi tako bolnu smrt, da nosi težinu greha celoga sveta, to naša mašta i naše misli nikada neće uspeti da shvate. Dužinu, širinu, visinu i dubinu takve zadivljujuće ljubavi mi nikada nećemo uspeti da razumemo.“ (Elen Vajt, *Svedočanstva*, 2. knjiga, str. 213) **Možda ne možemo da shvatimo takvu ljubav, ali, zašto je važno da pokušamo?**

ZAMENIK KOJI JE PONEO NAŠE GREHE

„Hristos je nas iskupio od kletve zakonske postavši za nas kletva, jer je pisano: proklet svaki koji visi na drvetu.“ (Galatima 3,13) Razmislite o zadivljujućem značenju ovog teksta, imajući na umu božansku prirodu Isusa Hrista. Šta nam to govori o svemu što je Bog bio spreman da učini da bi nas spasio? Osim toga, kako nam to pokazuje koliko je tragično da ne prihvatimo sve što je Hristos učinio za nas?

Preuzimajući krivicu za naše grehe na sebe i umirući odvojen od Oca, Isus je ispunio Božije obećanje iz Edema da će potomstvo ženino stati na glavu zmiji i da će ga ona u petu ujesti. Ova žrtva je omogućila pomirenje između Boga i ljudske porodice, a na kraju će dovesti do konačnog uklanjanja zla iz celog svemira (Jevrejima 2,14; Otkrivenje 20,14).

Čitajte tekst u Mateju 27,46 imajući na umu tekst u Galatima 3,13. Šta Isusove reči otkrivaju o svemu što je iskusio na krstu?

Na krstu je Hristos prihvatio prokletstvo greha umesto nas. To je dovelo do promene u Njegovom položaju pred Ocem. Žrtveno jagnje, kada bi bilo stavljeno na oltar, postajalo bi zamena za smrt grešnika. Na isti način, kada je Hristos otišao na krst, Njegov položaj pred Ocem se promenio. Isključen iz prisustva svoga Oca, On je osetio prokletstvo koje je naš greh izazvao. Drugim rečima, Isus, koji je od večnosti bio jedno s Ocem, iskusio je odvajanje od Oca u nečemu što Elen Vajt naziva „razdvajanjem Božje sile“ (Rukopis br. 93, 1899) Koliko god da nam je teško da potpuno razumemo šta se dogodilo, znamo dovoljno da shvatimo kakva je zadivljujuća cena bila plaćena za naše otkupljenje.

Velika novost jevandjelja usredsređuje se na smrt Isusa Hrista kao našeg Zamenika. On je uzeo na sebe naše grehe, podnoseći kaznu koja bi inače pravedno zadesila nas. Kao što smo već videli, celokupna zamisao o Hristu kao o našem zameniku koji umire za grehe sveta neodvojivo je povezana s izveštajem o stvaranju. Hristos je došao da uništi smrt, koja je uljez u Božjem delu stvaranja. Kada bi teorija evolucije bila izabrano Božje sredstvo da stvori ljude, to bi značilo da je smrt, umesto da bude neprijatelj i izum neprijatelja, postala deo Božjeg prvobitnog plana za stvaranje ljudskog roda. Zaista, smrt bi imala važnu ulogu u načinu na koji nas je Bog stvorio. Nije, onda, nimalo čudno što hrišćani treba da odbace prihvatljivost teološke evolucije u tumačenju izveštaja o stvaranju.

Iako je izveštaj o stvaranju u 1. Mojsijevoj od suštinske važnosti u razumevanju Hristove smrti za naše spasenje, on nam pomaže da razumemo još jedan aspekt plana spasenja – Božje delo stvaranja u nama, gde već sada učestvujemo u Njegovoj svetosti.

Čitajte tekst u Psalmu 51,10; Jezekilj 36,26.27; Kološanima 3,10; 2. Korinćanima 5,17. Koja obećanja nam se tu daju, obećanja povezana s idejom Boga Stvoritelja opisanog u prvom i drugom poglavlju 1. Mojsijeve?

Samo Bog može da obnovi čovekovo srce. Mi to ne možemo da učinimo sami, već se moramo osloniti na istog onog Stvoritelja koji je oblikovao svet i stvorio naše praroditelje. David je priznao svoju potrebu i zatražio je od Boga da reši problem delom stvaranja.

Zaista, čovek koji je „u Hristu“ predstavlja novo stvorenje. Stari način razmišljanja mora da se odbaci i da se zameni novostvorenim umom. Naš novi um je stvoren za dobra dela u skladu s Božjom voljom. Ova vrsta stvaranja je natprirodni proces, koji se obavlja silom Svetoga Duha. Božja stvaralačka sila, koja se pokazala prilikom stvaranja u početku, uliva nam poverenje da je ta sila u stanju da promeni naš život i obnovi naš odnos s Bogom.

Kako ste iskusili šta znači biti novo stvorenje u Hristu? Šta to znači u svakodnevnom, praktičnom smislu? Šta se to menja u životu nekoga ko je stekao to iskustvo?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Što je tajno, ono je Gospoda Boga našega, a javno je naše i sinova naših do vijeka, da bismo izvršavali sve riječi ovoga zakona.“ (5. Mojsijeva 29,29) Bog nikada nije otkrio čoveku kako je stvarao; nauka nije u stanju da istraži tajne Svevišnjega. Njegova stvaralačka moć je neshvatljiva koliko i Njegovo postojanje.“ (*Patrijarsi i proroci*, str. 113)

„Božja prisutnost bila je sakrivena u tom gustom mraku. On je od mraka načinio sebi zaklon i sakrio svoju slavu od ljudskih očiju. Bog i Njegovi sveti anđeli bili su pored krsta. Otac je bio sa svojim Sinom. Ipak, Njegova prisutnost se nije pokazala. Kada bi Njegova slava zasjala iz oblaka, uništila bio svakog posmatrača. U tom času užasa, Hristos nije mogao biti utešen Očevom prisutnošću. Sam je gazio u kaci i niko od ljudi nije bio uz Njega.“ (*Čežnja vekova*, str. 753, 754)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

- 1. Kako se jevanđelje odnosi prema izveštaju o stvaranju? Koji posebni aspekti prva tri poglavlja 1. Mojsijeve predstavljaju temelj jevanđelja? Kako je izveštaj o Isusu utemeljen na istorijskoj verodostojnosti 1. Mojsijeve? Kako bio neko mogao da govori o Isusu kad ne bi bilo Adama i Eve?**
- 2. Biblija izveštava da je stvaranje ostvareno kroz natprirodne procese nepoznate nauci, saznatljive jedino putem posebnog otkrivenja. Napetost između Biblije i nauke, prema tome, ne pojavljuje se kao iznenađenje. Zašto je pogrešno očekivati od nauke da bude u stanju da objasni sva Božja stvaralačka dela?**
- 3. Koje veze postoje između jevanđelja, stvaranja i suda, kao što je pokazano u Otkrivenju 14,6.7?**
- 4. Kritičari hrišćanstva često tvrde da je Hristos unapred znao da će vaskrsnuti ako i umre. U čemu je, onda, kažu oni, veličina Njegove smrti kada je znao da je to samo privremeno stanje? Kako tekst u Mateju 27,4, zajedno sa tekstom Duha proroštva koji smo upravo pročitali, pomaže da odgovorimo na to pitanje?**

MOJI ZAKLJUČCI I ODLUKE:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

NOVO STVARANJE

Tekstovi za proučavanje u toku sedmice: Otkrivenje 21,1-5; 1. Mojsijeva 3,19; 1. Korinćanima 15,52-58; 1. Mojsijeva 6,11-13; Isaija 11,6-9; Jovan 14,1-3.

Tekst za pamćenje: „Ali čekamo po obećanju njegovu novo nebo i novu zemlju, gdje pravda živi.“ (2. Petrova 3,13)

U 2. Petrovoj 3,10-13 Petar opisuje budućnost neba i zemlje. I jedno i drugo, zajedno sa svime što sadrže u sebi, biće uništeni.

Međutim, to ipak nije kraj, bar ne dugoročno, zato što novo nebo i nova zemlja treba da budu stvoreni umesto njih.

Pogledajte razliku između dva postojanja! Greh je imao vlast u starom, pravda nastava u novom. Smrt vlada u starom, život u novom. Razlika ne može biti očiglednija ili potpunija.

Kao što možemo videti u ovim obećanjima, Božja uloga pri likom stvaranja nije se završila s prvim stvaranjem Zemlje. Ona se nije završila delom koje On obavlja u nama, čineći nas novim stvorenjima u Hristu. Ne, ona se nastavlja! Isti Gospod koji je natprirodnom silom svoje reči stvorio svet nekada, stвориće ga ponovo svojom natprirodnom silom.

Zaista, bez ovog poslednjeg dela stvaranja, sva prethodna dela ne bi bila potpuna. Novo nebo i nova zemlja predstavljaju vrhunac Božjih obećanja.

I nauka i Biblija veruju da Zemlja kakvu danas poznajemo neće potrajati večno. Za nauku – ili bar za neke naučne teorije – iste ravnodušne i beslovesne sile slučajnosti koje su proizvele zemlju i život na njoj takođe će je na kraju i uništiti. I Biblija uči da ova planeta neće večno trajati, već će biti uništena. U scenariju koji nudi nauka, ovo uništenje biće kraj svega za sva vremena; nasuprot tome, po biblijskom scenariju, biće to početak nečeg potpuno novog i prekrasnog, što će potrajati večno.

Čitajte tekst u Otkrivenju 21,1-5. Koja slika budućnosti je ovde predstavljena? Koja prekrasna obećanja nas očekuju? Zašto tako nešto samo Bog može da učini za nas?

Nema sumnje, jedno od najboljih obećanja o našem novom životu glasi da će smrti i stradanja zauvek nestati. Jasno je da Bog ova iskustva ne smatra pozitivnim. Ona ne spadaju među dela stvaranja koja je Bog proglasio za „veoma dobra“ (1. Mojsijeva 1,31). To su uljezi koji nisu bili deo Božje namere ni za prvobitno stvaranje, ni za novu Zemlju. Isus je došao da uništi i smrt i stradanje, tako da nikada više nećemo morati da se sa njima suočavamo.

Novo stvaranje donosi i novi početak. Žalosni eksperiment sa grehom je završen. Posledice su vidljive i jasne: greh donosi smrt i stradanje, a Božji zakon je zakon života.

Kako je Bog u početku stvorio nebo i zemlju, tako će ih ponovo stvoriti; zajedno s njima On nudi i novi početak. Samo Bog, samo Stvoritelj, može to da učini za nas. Sve to nam dolazi zahvaljujući Hristovom delovanju u našu korist. Bez plana spasenja, mi ne bismo imali nikakve nade preko onoga što ovaj život može da nam ponudi, što je zastrašujuća misao.

Zašto su ova obećanja o novom životu tako ključna za nas? Šta bi naša vera bila bez njih?

IZ PRAHA U ŽIVOT

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 2,7 i 3,19. Od čega je Adam bio načinjen, i kakve posledice je imao njegov greh?

Bog je stvorio Adama od praha zemaljskoga, i on je postao živo stvorenje. Sve dok je održavao svoj odnos sa Bogom, njegov život se nastavljao. Kada je Adam sagrešio, odvojio se od Izvora života. Zbog toga je umro i vratio se u prah.

Čitajte tekst u Isaiji 26,19 i u Danilu 12,2. Šta će se dogoditi s onima koji spavaju u prahu zemaljskome?

Obećanje o vaskrsenju nudi nadu svim hrišćanima. Jov je izrazio ovu nadu govoreći: „I ako se ova moja koža i raščini, opet ću u tijelu svome vidjeti Boga.“ (Jov 19,27) Za verne je smrt samo privremena. Bog koji je oblikovao Adama od praha zemaljskoga i koji je udahnuo život u njega nije zaboravio da stvara ljude od praha zemaljskoga. Vaskrsenje će biti delo stvaranja isto onoliko koliko je bilo i prvobitno stvaranje Adama.

Čitajte tekst u 1. Korinćanima 15,52-58. O čemu se ovde govori što je tesno povezano s izveštajem o stvaranju u 1. Mojsijevoj?

Vaskrsenje pravednika prilikom drugog Hristovog dolaska dogodiće se trenutno. Kao i prilikom prvog stvaranja čoveka, biće to natprirodni događaj u kom će Bog sam obaviti sve. Sve to će biti u izrazitoj suprotnosti s učenjem teističke evolucije. Uostalom, ako Bogu neće biti potrebni milioni godina evolucije da bi nas ponovo stvorio, već će to učiniti trenutno, onda nas je sigurno mogao stvoriti bez evolucije i prvi put! Tako je, pored svega ostalog što piše u Bibliji, nada u vaskrsenje dodatni biblijski dokaz protiv teističke evolucije.

Šta nam o ograničenjima nauke govori činjenica da, kada je reč o nečemu tako značajnom i suštinskom kao što je vaskrsenje, ona ne može ništa da objasni?

OBNAVLJANJE ČOVEKOVE VLASTI

Uporedi tekstove u 1. Mojsijevoj 1,28 i u Jovanu 12,31. Kakav je bio položaj Adama i Eve na novostvorenoj Zemlji? Ko je preuzeo vlast i tako postao vladar ovoga sveta?

Adamu je bila poverena odgovornost da bude vladar ovog sveta. Kada je zgrešio, Adamova vlast je time osporena. Sotona je uticao svojom silom na dela stvaranja, izazivajući propadanje svega i nasilje koje se proširilo po celom svetu.

Međutim, posle krsta, Isus je preuzeo Zemlju od sotone i stekao vlast nad njome (Videti Matej 28,18; Otkrivenje 12,10; Jovan 12,31). Iako je sotoni dozvoljeno da i dalje deluje na ovoj Zemlji i da joj nanosi štetu, mi se možemo radovati saznanju da su njegovi dani izbrojeni: Hristova pobeda na krstu nam to osigurava.

Čitajte tekst u 2. Timotiju 2,12.13 i u Otkrivenju 5,10. Koju istinu možemo prepoznati u ovim stihovima? (Videti i 1. Korinćanima 6,2.3)

Spaseni ljudi biće proglašeni carevima i sveštenicima. Ideja carske vlasti svakako da obuhvata određena prava; ideja sveštenstva sadrži i zamisao o opštenju sa Bogom i ostalim stvorenjima, možda čak i onim koja pripadaju drugim svetovima, a koja nikada nisu iskusila greh i stradanja koja on donosi.

„Onima koje je Bog otkupio biće otvorene za istraživanje sve riznice svemira. Neopterećeni smrtnošću, oni će neumorno leteti prema dalekim svetovima – svetovima koji su duboko žalili gledajući ljudske patnje, ali se i orili od pesama na svaku vest o još jednoj otkupljenoj duši. Deca Zemlje s uživanjem će upoznavati radost i mudrost bezgrešnih bića.“ (*Velika borba*, str. 651) **Šta mislite, šta znači „upoznavaće radost i mudrost bezgrešnih bića“? Šta možemo da naučimo od bezgrešnih bića? Šta ona mogu da nauče od nas?**

NASTAVAK OBNOVLJENJA

U svetu kakav sada poznajemo, krvožedni lov je uobičajeni način života među životinjama. Pojam „lanca ishrane“ poznati je podsetnik na važnost istrebljivanja u našoj ekologiji; nama je teško i da zamislimo svet bez nje-ga. Međutim, u početku, sve kopnene životinje hranile su se biljkama (1. Mojsijevoj 1,30). Nijedna životinja se nije hranila mesom drugih životinja. Tekst u 1. Mojsijevoj 1,30 ne pominje čime su se hranile morske životinje, ali se sigurno mogu primeniti ista načela kao i kod kopnenih životinja, jer je Bog na kraju mogao da izjavi da je sve „veoma dobro“.

Čitajte tekst u 1. Mojsijevoj 6,11-13; 9,2-4. U vreme Potopa, do kakvih promena je došlo u prirodi? Do kakvog daljeg izopaćenja je posle Po-topa došlo u odnosu između ljudskog roda i životinja?

Ono što je započelo kao carstvo mira ispunilo se pokvarenošću, nasiljem i zlom. Sve su to bile posledice greha. Ovaj svet, nekada „veoma dobar“, postao je tako pokvaren i izopačen da je sam izazvao svoju propast.

Posle Potopa, životinje su se počele plašiti čoveka. U to su bila uključena i stvorenja na kopnu, u vazduhu i u vodi. Svakako da se to stanje veoma razlikovalo od prethodnoga. Izgleda da je vladavina ljudi nad životinjama u ovo vreme bila ograničena.

Čitajte tekst u Isaiji 65,25 i 11,6-9. Koliko se odnosi među životinjama u našem sadašnjem svetu razlikuju od onih koje im je Bog obećao na novoj zemlji jednom u budućnosti?

Kroz lepotu ovakvog pesničkog izražavanja, Isaija nam pokazuje da u novom svetu neće biti nasilja. Pokvarenost i nasilje, koji su bili karakteristike pretpotopnog sveta i izazvali njegovo uništenje, neće biti prisutni na novoj zemlji. Biće to svet sklada i saradnje, miroljubivo carstvo. Mi smo tako naučeni na nasilje, ubijanje i smrt da nam je veoma teško i da zamislimo nešto drukčije.

Kao što možemo da vidimo, jevanđelje je usko povezano s obnobljenjem. Iako, naravno, samo Bog može da sve obnovi u potpunosti, koje odluke su neophodne da bismo pridoneli da do nekih neophodnih oblika obnobljenja dođe već sada?

OBNOVLJENJE ODNOSA SA BOGOM

„Adam je pre pojave greha uživao u neposrednom razgovoru sa svojim Stvoriteljem.“ (GC 7) Posle pada u greh, međutim, ovaj bliski odnos korenito se promenio na mnogo načina.

Čitajte tekstove u 1. Mojsijevoj 3,24; u 2. Mojsijevoj 33,20 i u 5. Mojsijevoj 5,24-26. Kako je greh uticao na bliski odnos koji je postojao između ljudskog roda i Boga?

Greh je prekinuo odnos između Boga i ljudskog roda. Bog je grešni par poslao uz Edema i iz svoje blizine da se sami postaraju za svoju sigurnost. Ljudi više nisu imali ni prava ni mogućnosti da vide Božje lice i da ostanu živi.

Međutim, Gospod je sam načinio plan spasenja, preko kog će se prekinuti odnosi moći popraviti, iako uz strašnu cenu koju će sam Bog platiti.

Čitajte tekst u Jovanu 14,1-3. i u Otkrivenju 22,3-5. Koje obećanje je Isus uputio svojim učenicima pre odlaska na krst i sa kakvim ishodom?

Bog i ljudski rod treba da se ponovo sjedine u miru i da se susretnu licem k licu. Zemlja će biti bez ikakvog prokletstva, i sve što je bilo izgubljeno biće sada obnovljeno. Otkupljenima će biti ponuđena nova životna sredina, novi život, nova vlast, novi odnos s Bogom. Prvobitna namera stvaranja čoveka biće sada ostvarena, a ljudski rod i sva ostala dela stvaranja biće u skladu. Taj sklad će potrajati kroz celu večnost.

Čak i sada, pre novog stvaranja neba i zemlje, kako bismo mogli da naučimo da uživamo u uskom zajedništvu s Bogom? Koje odluke treba da donesemo, a koje će uticati na naš odnos s Bogom, bilo na pozitivan ili na negativan način?

ZA DALJE PROUČAVANJE

„Godine večnosti u svom proticanju donosiće sve slavnija i bogatija otkrivenja o Bogu i o Hristu. Umnožavanjem znanja umnožavaće se ljubav, poštovanje i sreća. Što više budu upoznawali Boga, ljudi će se sve više i više diviti Njegovom karakteru. Dok im Isus bude otkrivao blaga otkupljenja i zadivljujuće rezultate velike borbe sa sotonom, srca otkupljenih će plamteti sve vatrenijom odanošću; sa sve većom radošću oni će podizati svoje zlatne harfe, a deset hiljada puta deset hiljada i hiljada hiljada glasova sjedinjavajući se u silnom horu (...)

Velika borba je završena. Greha i grešnika više nema. Celi svemir je čist. Sklad i radost ispunjavaju beskrajno delo stvaranja. Od Onoga koji je sve stvorio teče život i radost i svetlost u sva prostranstva bezgraničnosti. Od najsitnije čestice do najvećeg sveta, sve stvoreno, živo i neživo, u svojoj nepomućenoj lepoti i savršenoj radosti objavljuje da je Bog ljubav.“ (*Velika borba*, str. 652)

PITANJA ZA DISKUSIJU:

- 1. Prikupite što više tekstova, posebno iz Knjige otkrivenja, koji govore o obnovljenoj zemlji i kako će ona izgledati. Razgovarajte u razredu o značenju tih tekstova. Koje osobine obnovljene Zemlje smatraš najprivlačnijima? Koje druge teško možeš da razumeš?**
- 2. Kako se učenje o stvaranju otkriveno u prvom i drugom poglavlju 1. Mojsijeve odnosi prema učenju o obnavljanju zemlje i neba? Kako bi trebalo da shvatimo obnavljanje ukoliko bi teistička evolucija bila istinita?**
- 3. Čitajte tekstove u Rimljanima 8,18 i u 2. Korinćanima 4,16.17. Šta Pavle ovde govori i kako da izvučemo utehu za sebe iz ovih reči?**
- 4. Razmišljajte malo više o celokupnoj zamisli o jevanđelju kao o obnovljenju. Šta taj pojam sve sadrži? Šta treba da se obnovi? Koju ulogu imamo mi, ako je uopšte imamo, u celom tom procesu?**
- 5. Šta nam obećanje o novoj zemlji i novom nebu otkriva o Božjem karakteru?**

JANUAR

HRISTOV PREDSTAVNIK

Obećanje Duha

1. U Jovan 14, 6	Obećanje Duha
2. S Jovan 16, 13	Utešitelj
3. Č Jovan 14, 17	Priroda duha je tajna
4. P Rimljanima 8, 16	Duh je svedok
5. S Jovan 16, 7	Hristov predstavnik

Nevidljiv poput vetra

6. N Jovan 1, 32	Nebeski golub
7. P Jovan 8, 3	Nevidljiv poput vetra
8. U Matej 25, 3.4	Ulje u svetiljkama
9. S Zaharija 4, 12-14	Stalno proticanje ulja
10. Č Luka 13, 20.21	Kvasac u našem srcu
11. P Jovan 4, 14	Živu vodu treba podeliti s drugima
12. S Dela 19, 1.2	Životodavni sok

Tvorac novog života

13. N Marko 2, 22	Novo vino
14. P Jeremija 20, 9	Vatra koja gori
15. U Dela 2, 3.4	Vatreni jezici
16. S Jovan 3, 5	Tvorac novog života
17. Č Zaharija 10, 1	Pljuskovi blagodati
18. P Rimljanima 8, 26	Duh nam pomaže
19. S Rimljanima 8, 27	Duh posreduje za nas

Duh nam govori

20. N Rimljanima 8, 14	Duh čini da postanemo Božja deca
21. P 1. Jovanova 4, 14	Duh deluje među nama
22. U Efescima 1, 13	Duh nas posećuje
23. S Jovan 15, 26	Duh nam govori
24. Č Jovan 12, 35	Duh nas prosvetljuje
25. P Efescima 4, 30	Duh može da se ožalosti
26. S Jevrejima 10, 29	Duh se može povući

Duh strpljivo čeka

27. N Matej 12, 31	Hula protiv Svetoga Duha
28. P Matej 12, 32	Svojevoljno odbacivanje Duha
29. U Korinćanima 6, 1.2	Sada je vreme za pokajanje
30. S Otkrivenje 3, 20	Duh strpljivo čeka
31. Č Jovan 14, 26	Duh strpljivo čeka

FEBRUAR

PROMENJENI U NJEGOVO OBLIČJE

Izabrani za spasenje

1. P Jovan 3, 3	Ponovno rođeni
2. S Efescima 1, 4	Izabrani za spasenje

Hram Duha

3. N 1. Korinćanima 6, 19.20	Hram Duha
4. P 2. Petrova 1, 4	Sudeonici u Božanskoj prirodi
5. U Jeremija 18, 4-6	Glina u lončarevim rukama
6. S Jezekilj 37, 14	Oživiljene suve kosti
7. Č Rimljanima 8, 12.13	Oснаživanje slabih duša
8. P Efescima 4, 23.24	Obnovljeno Božansko obličje
9. S Jezekilj 36, 26.27	Promenjeno srce

Razapeto »Ja«

10. N Isaija 6, 7	Posvećena usta
11. P Rimljanima 12, 2	Obnovljen um
12. U Galatima 2, 20	Razapeto »Ja«
13. S Filibljanima 4, 8	Promenjene misli
14. Č Efescima 4, 22	Promena ukusa
15. P Jakov 3, 13	Potčinjena priroda
16. S Rimljanima 12, 3	Slomljeni ponos

Potpuni u Njemu

17. N Psalam 51, 10	Očišćena kuća
18. P Kološanima 3, 3	Hristoliki karakter
19. U 1. Korinćanima 2, 16	Imati Hristov um
20. S Jovan 15, 4	Biti u Njemu
21. Č Isaija 45, 22	Gledajući u Njega
22. P Kološanima 2, 10	Potpuni u Njemu
23. S Matej 11, 29	Odmirati se u Njemu

U saradnji sa Duhom

24. N 2. Korinćanima 3, 18	Promenjeni u Njegovo obličje
25. P Filibljanima 2, 12	U saradnji sa Duhom
26. U Rimljanima 6, 22	Slobodni od kletve greha
27. S 1. Korinćanima 1, 30.31	Posvećeni, ali ne i bezgrešni
28. Č Priče 4, 18	Stalno rastenje

MART
SVETI MIOMIRIS

Pokajanje – prvi plod

1. P Jovan 15, 16	Sveti miomiris
2. S Psalam 51, 1.2	Pokajanje – prvi plod

Ljubav

3. N 1. Jovanova 3, 1	Ljubav
4. P Psalam 9, 1.2	Radost
5. U Filibljanima 4, 6.7	Mir
6. S Kološanima 3, 12	Trpljenje
7. Č Galatima 5, 22.23	Nežnost
8. P Matej 12, 36.37	Dobrota
9. S Jevrejima 11, 1	Vera

Zahvalnost

10. N Efescima 4, 2	Krotost
11. P 1. Korinćanima 10, 31	Uzdržanje
12. U Danilo 1, 3	Umerenost
13. S Priče 31, 26	Blagost
14. Č Isaija 58, 6.7	Milosrđe
15. P Filibljanima 4.11	Zadovoljstvo
16. S 1. Solunjanima 5, 18	Zahvalnost

Da budemo jedno

17. N Efescima 4, 3.4	Sklad
18. P Jovan 17, 20.21	Jedinstvo
19. U Jovan 17, 22.23	Da budemo jedno
20. S Rimljanima 12, 10	Bratska ljubav
21. Č 2. Korinćanima 8, 2	Darežljivost
22. P 2. Korinćanima 9, 7.8	Dobročinstvo
23. S Matej 5,8	Čistota

Hristolikost

24. N Priče 31, 21.22	Spoljašnja urednost
25. P 1. Petrova 1, 14.15	Poslušnost
26. U Jevrejima 10, 35	Poverenje
27. S 1. Mojsijeva 5, 24	Pobožnost
28. Č Jevrejima 12, 14	Svetost
29. P Danilo 9, 4.5	Poniznost
30. S Filibljanima 3, 12	Oslanjanje na Boga

31. N 1. Jovanova 3, 2	Hristolikost

ČITANJE BIBLIJE REDOM

Januar		Februar		Mart	
1. 1. Mojs.	1-3	1. 3. Mojs.	10-12	1. I.Navin	5-9
2. «	4-6	2. «	13-15	2. «	10-12
3. «	7-9	3. «	16-20		
4. «	10-12	4. «	21-23	3. «	13-15
5. «	13-15	5. «	24-27	4. «	16-19
		6. 4. Mojs.	1-4	5. «	20-24
6. «	16-20	7. «	5-7	6. O Sud.	1-3
7. «	21-23	8. «	8-10	7. «	4-6
8. «	24-26	9. «	11-13	8. «	7-9
9. «	27-31			9. «	10-12
10. «	32-34	10. «	14-16		
11. «	35-38	11. «	17-19	10. «	13-15
12. «	39-41	12. «	20-22	11. «	16-18
		13. «	23-26	12. «	19-21
13. «	42-44	14. «	27-29	13. O Ruti	1-2
14. «	45-47	15. «	30-32	14. «	3-4
15. «	48-50	16. «	33-36	15.1. Sam.	1-3
16. 2. Mojs.	1-3			16. «	4-6
17. «	4-6	17. 5. Mojs.	1-3		
18. «	7-9	18. «	4-6	17. «	7-9
19. «	10-12	19. «	7-9	18. «	10-12
		20. «	10-13	19. «	13-17
20. «	13-15	21. «	14-16	20. «	18-20
21. «	16-18	22. «	17-19	21. «	21-23
22. «	19-21	23. «	20-22	22. «	24-26
23. «	22-26			23. «	27-31
24. «	27-29	24. «	23-25		
25. «	30-32	25. «	26-28	24. 2. Sam.	1-3
26. «	33-35	26. «	29-31	25. «	4-6
		27. «	32-34	26. «	7-11
27. «	36-38	28. I.Navin	1-4	27. «	12-14
28. «	39-40			28. «	15-17
29. 3. Mojs.	1-3			29. «	18-20
30. «	4-6			30. «	21-24
31. «	7-9				
				31. 1. Car.	1-3

VEČERNJE BOGOSLUŽENJE U PORODICI

Januar	Februar	Mart
1. Psalam 1.	1. Psalam 29.	1. Psalam 53.
2. Psalam 2.	2. Psalam 30.	2. Psalam 54.
3. Psalam 3.	3. Psalam 31,1-14.	3. Psalam 55.
4. Psalam 4.	4. Psalam 31,15-24.	4. Psalam 56.
5. Psalam 5.	5. Psalam 32.	5. Psalam 57.
6. Psalam 6.	6. Psalam 33.	6. Psalam 58.
7. Psalam 7.	7. Psalam 34.	7. Psalam 59.
8. Psalam 8.	8. Psalam 35,1-14.	8. Psalam 60.
9. Psalam 9.	9. Psalam 35,15-28.	9. Psalam 61.
10. Psalam 10.	10. Psalam 36.	10. Psalam 62.
11. Psalam 11.	11. Psalam 37,1-19.	11. Psalam 63.
12. Psalam 12.	12. Psalam 37,20-40.	12. Psalam 64.
13. Psalam 13.	13. Psalam 38.	13. Psalam 65.
14. Psalam 14.	14. Psalam 39.	14. Psalam 66.
15. Psalam 15.	15. Psalam 40.	15. Psalam 67.
16. Psalam 16.	16. Psalam 41.	16. Psalam 68.
17. Psalam 17.	17. Psalam 42.	17. Psalam 69,1-16.
18. Psalam 18,1-15.	18. Psalam 43.	18. Psalam 69,17-36.
19. Psalam 18,16-30.	19. Psalam 44,1-12.	19. Psalam 70.
20. Psalam 18,31-50.	20. Psalam 44,13-26.	20. Psalam 71,1-14.
21. Psalam 19.	21. Psalam 45.	21. Psalam 71,15-24.
22. Psalam 20.	22. Psalam 46.	22. Psalam 72.
23. Psalam 21.	23. Psalam 47.	23. Psalam 73,1-15.
24. Psalam 22,1-15.	24. Psalam 48.	24. Psalam 73,16-28.
25. Psalam 22,16-31.	25. Psalam 49.	25. Psalam 74.
26. Psalam 23.	26. Psalam 50.	26. Psalam 75.
27. Psalam 24.	27. Psalam 51.	27. Psalam 76.
28. Psalam 25.	28. Psalam 52.	28. Psalam 77.
29. Psalam 26.		29. Psalam 78,1-14.
30. Psalam 27.		30. Psalam 78,15-28.
31. Psalam 28.		31. Psalam 78,29-42.

Predlažemo vernicima da ove tekstove čitaju u toku večernjeg bogoslužjenja u svojoj porodici.

POČETAK SUBOTE U JANUARU 2013. GODINE

MESTO	DATUM			
	4.	11.	18.	25.
Kladovo, Negotin	16,08	16,15	16,24	16,33
Vršac , Bor, Zaječar	16,10	16,17	16,26	16,35
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Požarevac, Knjaževac , Pirot	16,12	16,19	16,28	16,37
Subotica , Senta, Bečej, Zrenjanin , Pančevo, Kovin, Smederevo, Smederevska Palanka, Svetozarevo, Paraćin, Niš , Leskovac	16,14	16,21	16,30	16,39
Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Beograd , Arandelovac, Kragujevac , Kruševac, Vranje, Radoviš, Strumica	16,16	16,23	16,32	16,41
Sombor , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Ruma, Šabac, Čačak , Kraljevo, Priština, Kumanovo, Kavadarci, Đevdelija	16,18	16,25	16,34	16,43
Beli Manastir, Osijek , Dalj, Vukovar, Vinkovci, Šid, Bogatić, Bijeljina , Užice, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Skoplje, Veles, Prilep	16,20	16,27	16,36	16,45
Loznica, Peć , Đakovica, Prizren, Tetovo, Bitolj	16,22	16,29	16,38	16,47
Virovitica, Podr. Slatina, Slavonska Požega, Sl. Brod, Tuzla, Pljevlja, Kolašin , Berane, Debar, Ohrid	16,24	16,31	16,40	16,49
Murska Sobota, Ormož, Čakovec, Varaždin, Koprivnica, Bjelovar, Daruvar, Bos. Gradiška, Nova Gradiška, Derventa, Doboje, Sarajevo , Foča	16,26	16,33	16,42	16,51
Maribor, Ptuj, Krapina, Banja Luka , Zenica, Podgorica , Ulcinj	16,28	16,35	16,44	16,53
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaska Slatina, Celje, Zagreb, Sisak, Prijedor , Jajce, Mostar, Bileća, Trebinje, Zelenika , Bar	16,30	16,37	16,46	16,55
Mežica, Zidani Most, Livno, Karlovac, Metković, Dubrovnik	16,32	16,39	16,48	16,57
Kranj, Ljubljana , Slunje, Knin , Bihać, Drvar, Pelješac, Mljet	16,34	16,41	16,50	16,59
Kranjska Gora, Jesenice, Postojna, Gospić, Šibenik, Split, Brač, Hvar, Korčula	16,36	16,43	16,52	17,01
Gorica, Rijeka, Krk, Cres, Rab, Pag, Zadar, Vis, Biograd na moru	16,38	16,45	16,54	17,03
Koper, Rovinj, Lošinj, Dugi otok	16,40	16,47	16,56	17,05

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U FEBRUARU 2011. GODINE

MESTO	DATUM			
	1.	8.	15.	22.
Kladovo, Negotin	16,40	16,50	17,02	17,09
Bor, Zaječar, Knjaževac , Pirot	16,42	16,52	17,04	17,11
Vršac, Niš , Leskovac, Radoviš, Strumica	16,44	16,54	17,06	17,13
Kikinda, Srpska Crnja, Alibunar, Kovin, Smederevo , Požarevac, Smederevska Palanka, Jagodina, Paraćin, Kruševac , Vranje, Kavadarci, Đevđelija	16,46	16,56	17,08	17,15
Senta, Bečež, Zrenjanin , Pančevo, Beograd , Arandelovac, Kragujevac, Kraljevo, Priština, Kumanovo, Skoplje, Veles, Prilep	16,48	16,58	17,10	17,17
Subotica, Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Čačak, Novi Pazar, Kosovska Mitrovica, Tetovo, Bitolj	16,50	17,00	17,12	17,19
Sombor , Dalj, Vukovar, Šid , Bačka Palanka, Sremska Mitrovica, Bogatić, Šabac, Valjevo, Peć, Užice, Prizren, Đakovica, Debar, Ohrid	16,52	17,02	17,14	17,21
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Bijeljina, Kolašin, Loznica, Pljevlja, Berane	16,54	17,04	17,16	17,23
Tuzla, Podgorica	16,56	17,06	17,18	17,25
Virovitica, Podravska Slatina, Doboj, Slavonska Požega, Slavonski Brod, Bar, Derвента, Sarajevo , Foča, Ulcinj	16,58	17,08	17,20	17,27
Koprivnica, Bjelovar, Bosanska Gradiška , Daruvar, Nova Gradiška, Zenica, Bileća, Trebinje, Zelenika	17,00	17,10	17,22	17,29
Murska Sobota, Ormož, Čakovec, Varaždin, Prijedor, Banja Luka , Jajce, Mostar, Metković, Dubrovnik	17,02	17,12	17,24	17,31
Maribor, Ptuj, Celje, Krapina, Zagreb, Sisak, Livno, Pelješac, Mljet	17,04	17,14	17,26	17,33
Dravograd, Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Zidani Most, Karlovac, Slunj, Bihać, Drvar, Knin , Split, Brač, Hvar, Korčula	17,06	17,16	17,28	17,35
Mežica, Ljubljana , Gospić, Šibenik, Vis	17,08	17,18	17,30	17,37
Jesenice, Kranj, Postojna, Rijeka, Crikvenica, Krk, Rab, Pag, Zadar, Biograd na moru, Dugi Otok	17,10	17,20	17,32	17,39
Kranjska Gora, Gorica, Cres, Lošinj	17,12	17,22	17,34	17,41
Koper, Rovinj, Pula	17,14	17,24	17,36	17,43

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

POČETAK SUBOTE U MARTU 2011. GODINE

MESTO	DATUM				
	1.	8.	15.	22.	29.
Kladovo, Negotin , Pirot, Strumica	17,18	17,27	17,36	17,45	17,54
Bor, Zaječar, Knjaževac , Radoviš, Kavadarci, Devdelija	17,20	17,29	17,38	17,47	17,56
Niš, Leskovac, Vranje, Kumanovo, Veles	17,22	17,31	17,40	17,49	17,58
Vršac, Požarevac, Svetozarevo, Paraćin, Kruševac , Priština, Skoplje, Prilep, Bitolj	17,24	17,33	17,42	17,51	18,00
Kikinda , Srpska Crnja, Alibunar, Pančevo, Kovin, Smederevo , Smederevska Palanka, Arandelovac, Kragujevac , Kraljevo, Kosovska Mitrovica, Prizren, Tetovo, Ohrid	17,26	17,35	17,44	17,53	18,02
Senta, Bečej, Zrenjanin, Beograd , Čačak, Novi Pazar, Peć, Đakovica, Debar	17,28	17,37	17,46	17,55	18,04
Subotica, Bačka Topola, Kula, Vrbas, Novi Sad , Ruma, Sremska Mitrovica, Šabac, Valjevo, Užice, Berane	17,30	17,39	17,48	17,57	18,06
Sombor, Bačka Palanka, Dalj, Vukovar, Šid, Bogatić, Bijeljina, Loznica, Pljevlja, Kolašin , Podgorica , Ulcinj	17,32	17,41	17,50	17,59	18,08
Beli Manastir, Osijek , Vinkovci, Tuzla, Foča, Bar, Murska Sobotica, Čakovec, Koprivnica, Daruvar, Slavonska Požega,	17,34	17,43	17,52	18,01	18,10
Slavonski Brod, Derventa, Doboј, Sarajevo , Bileća, Trebinje, Zelenika	17,36	17,45	17,54	18,03	18,12
Virovitica, Podravska Slatina, Slavonska Požega, Zenica, Mostar, Dubrovnik	17,38	17,47	17,56	18,05	18,14
Bjelovar, Daruvar, Bosanska Gradiška , Nova Gradiška, Banja Luka , Jajce, Metković, Pelješac, Mljet, Koprivnica	17,40	17,49	17,58	18,07	18,16
Murska Sobotica, Čakovec, Varaždin, Sisak, Prijedor, Livno, Brač, Hvar, Korčula	17,42	17,51	18,00	18,09	18,18
Maribor, Ptuj, Ormož, Krapina, Zagreb, Drvar, Knin , Split, Vis	17,44	17,53	18,02	18,11	18,20
Slovenj Gradec, Rogaška Slatina, Celje, Karlovac, Slunj, Bihać	17,46	17,55	18,04	18,13	18,22
Dravograd, Mežica, Zidani Most, Gospić, Pag, Zadar, Dugi Otok, Biograd na Moru	17,48	17,57	18,06	18,15	18,24
Kranj, Ljubljana, Postojna, Rijeka, Crikvenica, Krk, Rab, Cres, Lošinj	17,50	17,59	18,08	18,17	18,26
Kranjska Gora, Jesenice	17,52	18,01	18,10	18,19	18,28
Gorica, Koper, Rovinj, Pula	17,54	18,03	18,12	18,21	18,30

Podaci iz ove tabele izvedeni su po zimskom računanju vremena.

Ako se prelazi na letnje vreme dodati 1 sat.